

**Şehir
Üniversitesi
hafif kalır**

VATAN
EMEK
NAMUS

KURULUŞ: 1921

Aydınlık

10 ARALIK 2019, SALI

2.5 TL

SUÇ DOSYASI KABARIK

Başbakanlığı döneminde kurduğu Şehir Üniversitesi'ne 2.5 milyarlık araziye hibe eden Ahmet Davutoğlu'nun Türkiye'ye verdiği zarar daha büyük. İşte ABD'nin yayın organlarında 'Ankara'daki adamımız' diye bahsedilen Davutoğlu'nun kabarık sicili:

✓ Rus uçağının düşürülmesi

24 KASIM 2015'te Rus SU-24 uçağının düşürülme emri ondan çıktı. Davutoğlu, bunu "Rus uçağının düşürülmesi emrini bizzat ben verdim" diye itiraf etti. Rus uçağı düşürülünce Rusya ile ilişkiler kesildi. Tarım ve turizmimiz çöktü. Türkiye milyarlarca dolar zarara uğradı.

✓ Açılım'ın destekçisi

DAVUTOĞLU "açılım" sürecinde en aktif görev alanlardan. Başbakan ve Ak Parti Genel Başkanı olarak gittiği Diyarbakır II Kongresinde, Kürtçe "Çözümün kalbi Diyarbakır'a hoş geldiniz" pankartıyla karşılandı. Konuşmasında PKK/PYD'nin işgal ettiği 'Kobani'ye de selam gönderdi.

✓ FETÖ Dışişleri'nde üslendi

FETÖ soruşturmaları kapsamında Davutoğlu'nun Dışişleri Bakanlığı dönemi mercek altına alındı. 2010, 2011, 2012 ve 2013 yıllarına yönelik beş farklı soruşturma yürütülüyor. 200'ün üstünde gözaltı kararı verildi. Davutoğlu'nun danışmanı Gürkan Bahk da FETÖ'den gözaltına alınanlar arasında.

✓ Suriye'ye düşmanlık

SURİYE'ye "müdahale" planının başında yine Davutoğlu vardı. Şam'a giden Davutoğlu, Suriye yönetiminden, Müslüman Kardeşler'i hükümete ortak etmesini istedi hatta liste bile verdi. Davutoğlu, Bakanlar Kurulu'nda da Suriye Cumhurbaşkanı Esad'ın iki ay içinde düşeceğini iddia etti.

✓ Mısır'la ilişkilerin bozulması

MISIR'la ilişkiler de Davutoğlu döneminde bozuldu. Karşılıklı büyükelçilerimizi çektik. Bozulan ilişkiler İsrail'e yaradı. Doğu Akdeniz'de Mısır'la dayanışma içinde olmamız gerekirken Mısır; İsrail, Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum kesimi ile birlikte hareket etmeye başladı.

✓ PKK/PYD liderini Ankara'da ağırladı

DAVUTOĞLU görevdeyken Hatay ve Kilis sınırı Suriye'ye geçecek teröristlere tahsis edildi. PYD'nin lideri Salih Müslim'i Ankara'ya davet ederek ağırladı. Müslim'in tüm masraflarını devlete ödetti. Davutoğlu, PYD'yi Esad yönetimine karşı harekete geçirmek için çaba gösterdi.

✓ Peşmerge'ye yol verdi

İŞİD, Ayn el Arab'a (Kobani) saldırırken Davutoğlu PYD'ye yardım için harekete geçti. Barzani peşmergeleri silahları ile birlikte Türkiye üzerinden Suriye'ye geçti. Bu geçiş için Meclis'ten tezkere çıkması gerekiyordu. Ama anayasa çiğnenerek PKK'nın Suriye koluna yardım gönderildi.

✓ Libya'nın yıkımı

DAVUTOĞLU'nun silahlı Kaddafi muhaliflerine bavullarla para gönderdiği iddia edildi. Davutoğlu iddialara, "Kaddafi'nin karşısında, Libya halkının yanında olduk" yanıtını verdi. Bugün Türkiye, Libya'da her şeyini kaybetti, yıllık 5 milyar dolarlık müteahhitlik gelirinden oldu.

✓ 'Kak (Abi) Mesut'

DAVUTOĞLU döneminde Irak Merkezi Hükümeti ile ilişkiler askıya alındı, Kuzey Irak Bölgesel yönetimi ile ilişkiler arttı. Davutoğlu, Mesut Barzani'ye "Kak Mesut" (Mesut Abi) diye hitap ediyordu. Bağdat'ın itirazına rağmen bölgede çıkarılan petrolün Türkiye üzerinden İsrail'e satışına izin verildi.

✓ Erdoğan'a operasyon

MIT Başkanı Hakan Fidan'ı Erdoğan'ın bilgisi dışında milletvekili aday yaptırmak için istifaya zorladı. Erdoğan olaya müdahale etti ve Fidan istifasını geri aldı. Milletvekili listelerine kendi adamlarını monte etmek istedi. Bir kısmını da etti.

✓ 'Ergenekon'da ısrar

DAVUTOĞLU, Nisan 2016'da Yargıtay'ın "örgüt yok" diyerek hükmü bozma kararı verdiği, Ergenekon davasına ilişkin şunları söyledi: "Ergenekon diye bir şey yoktur, deniyor. Ya biz bunları yaşadık. Paralel de Ergenekon da aynı ölçüde illegal yapıldır. "

Haberi 10'da

Wikileaks'te Davutoğlu

2008-2010 yılları arasında Ankara Büyükelçiliği görevini yürüten James Jeffrey'nin 26 Ocak 2010 tarihli Washington'a yolladığı kriptosu Wikileaks belgelerine girdi. Jeffrey Davutoğlu hakkında, "Türkiye, kültürü, tarihi ve dini konumunun yanı sıra, Dışişleri Bakanı Davutoğlu, stratejik ihtisarlardan dolayı, uluslararası toplumun Afganistan ve Pakistan'daki hedefleri için çok meylli bir acenata olarak faaliyet göstermektedir."

İsrail'den 'Afrodit' blokesi

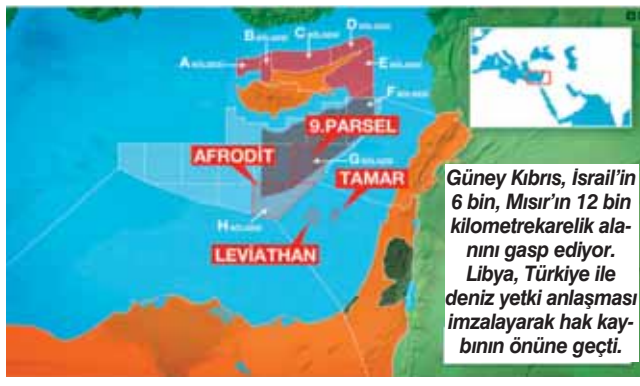
Esmâ Astsubay şehit düştü

ŞIRNAK'ın il ilçesinde PKK'lı teröristlerce tuzaklanan el yapımı patlayıcının infilak etmesi sonucu bomba imha uzmanı Astsubay Üstçavuş Esmâ Çevik ve Uzman Çavuş Kemal Sayar şehit oldu, yedi güvenlik görevlisi yaralandı. **9'da**

Opera sanatçısı Oya Ergün: İnsan doğasını müzik iyileştirir

» FUSUN İKİKARDEŞ'in söyleşişi 14'te

Güney Kıbrıs'ın Doğu Akdeniz'deki hırsızlığına Libya'dan sonra İsrail de 'Dur' dedi. İsrail, Afrodit sahasında sondaj çalışması yapan şirketlere mektup yazarak, gaz geliştirme programını bloke ettiğini bildirdi

Güney Kıbrıs, İsrail'in 6 bin, Mısır'ın 12 bin kilometrekarelik alanını gasp ediyor. Libya, Türkiye ile deniz yetki anlaşması imzalayarak hak kaybının önüne geçti.

İSRAIL'in, Afrodite-Yishai gaz sahasındaki sınır anlaşmazlığı nedeniyle sorun çözümlene kadar yatırımlarını durdurduğu açıklandı. Konuyu Aydınlık'a değerlendiren Amiral Cem Gürdeniz, İsrail'in gasp edilen alanlarını Türkiye ile imzalayacağı Libya Mutabakatı benzeri bir anlaşmayla kazanabileceğini söyledi. Gürdeniz, "Yeni bir süreç giriyoruz. Bu süreç Türkiye'nin lehine olacaktır" dedi. **9'da**

Anavatan savaşı sanatla anılıyor

SOVYET Ordularının Hitler Almanyası'na karşı zaferi 75. yılında büyük bir sergiyle anlatılıyor. Moskova Manej Sergi Salonu'nda açılan "Nesillerin Belleği: Güzel Sanatlarda Büyük Anavatan Savaşı" sergisinde 1940-2010 dönemine ait 150 eser ilk defa bir araya getirildi. Sergide bu yapıtlar tematik ve dönemsel olarak sınıflandırılarak ziyaretçilerle buluşturuluyor.

» ECE K. PERİNÇEK'in haberi 13'te

Asgari ücretliler: Yaşayamıyoruz!

ASGARİ ücret için komisyon ikinci kez bugün toplanacak. Aydınlık'a konuşan asgari ücretlilerin hepsi aynı şeyi söylüyor: "Ay sonunu getiremiyoruz!" **H. ÖZCAN-N. CANDAN'ın haberi 6'da**

5 Sayfa **YILDIRIM KOÇ**
Kemalist Devrimin işçi sınıfına ilişkin tavrı

6 Sayfa **UFUK SÖYLEMEZ**
Merkez Bankası'nın taşınması 'Ucuz bir ekonomik fantezi'

13 Sayfa **EKREM KAHRAMAN**
Yeni dönemin yeni kodları-4

16 Sayfa **CEM ZEREN**
Sorumsuz olmak

Emperyalizm çağının neresindeyiz?

Mülkiyetin özü, başkasının ulaşım imkânını engellemektir. Paylaşım döneminde Batılılar mazlumlara dünyasına kendi mülkiyetleri gibi davrandılar; hem o coğrafyaların zenginliklerine el koydular hem de kendi egemenlikleri altındaki bölgelere diğer emperyalist devletlerin ulaşımını engellediler. Peki 21. yüzyılda ne olacak

KUNTAY GÜCÜM /

Teori Genel Yayın Yönetmeni

AVRUPA'dan kıta dışına ilk sermaye ihracı XIX. yüzyılın ilk çeyreğinde başlamıştı. Bu dalga Avrupa sermayesi, tahvil kâğıtları karşılığında Güney Amerika'ya aktı ve ilk dalga, Latin Amerika ülkelerinin borçlarını ödemeleri nedeniyle 1830'larda mali krizle kapandı. Mali piyasalar ancak 1840'ların sonlarında tekrar toparlanabildi. Türkiye, sermaye ihracı sürecine ikinci dalga da katılmıştır.(1)

Babâli, Avrupa borsalarına ilk tahvil ihracını 1854'te gerçekleştirdi. İlk demiryolu imtiyazı ise 1855'te İngiliz sermayesine verildi. 1856'da İngiliz sermayesiyle Osmanlı Bankası kuruldu; banka 1863'te İngiliz-Fransız ortaklığıyla yeniden örgütlendi ve I. Dünya Savaşına kadar Osmanlı topraklarındaki Fransız mali sermayesinin çıkarlarını Osmanlı Bankası temsil etti. Aynı yıl Paris Barış Anlaşması'yla Osmanlı İmparatorluğu Avrupa devletler sistemine dâhil oldu. Doğu'da emperyalizm bu birikimlerin üzerine inşa edildi.

SERMAYE HAREKETİNİN YÖNÜ

1914'e kadar sermaye ihracı, az miktarda ki maden yatırımları dışında esas olarak tahviller, finansal anonim ortaklıklar olarak örgütlenen demiryolu ve kanal şirketlerinin hisse senetleri ile bankacılık üzerinden gerçekleşmiştir.

1854 öncesinde Galata Bankerlerinden alınan borçlar iç borç olarak sınıflandırılıyor; oysa o borçları dış borç olarak değerlendirmek gerekir. Bankerler, Babâli'den borç karşılığı senet alıyor, senteri yüksek kârlarla Avrupa'da kırıdırıyorlardı; yani borcun kaynağı yine Avrupa mali piyasalarıydı. Osmanlı İmparatorluğu ilk iç borçlanmasını ancak 1918'de I. Dünya Savaşı koşullarında gerçekleştirebilmiştir. O güne kadar spekülâtif kâğıtlar arasında sınıflandırılan Osmanlı tahvillerinin tamamı Avrupa borsalarında kote edilerek işlem görmüştü. İstikrazlarla başlayan süreç, aynı zamanda, Galata Bankerlerinin de iş sahalarının adım adım Avrupa mali aristokrasisi tarafından işgalini getirdi.

Diğer sömürgeleştirilen ülkelerde de süreçler benzer şekilde yaşanmıştır.

XIX. yüzyılda sermaye hareketi dünya üzerinde tek yönlü işliyordu; gelişmiş kapitalist merkezlerden dışarıya doğru. Çin, Osmanlı, Tunus, Meksika, Mısır vs. tüm tahvilleri Avrupa borsalarında işlem görüyordu; o ülkelerin borsalarında işlem gören Avrupa tahvili yoktu ve bu ülkeler, vatandaşlarının Avrupa tahvillerine sahip olması ihmal edilebilecek istisnai örneklerdi. Kural, demiryolu şirketlerinin hisse senetleri için de büyük ölçüde geçerlidir. Emperyalizm, XIX. yüzyılın son çeyreğindeki kurumsallaşmasını önemli ölçüde sermaye ihracının tek yönlü hareketine borçluydu.

Şimdi günümüzdeki tabloya bakalım.

Aşağıda, sırasıyla elinde en fazla Amerikan tahvili bulunan ülkelerin listesi yer alıyor.

(Milyar USD)	Oca.1 4	Nis.1 9	Oca.1 4	Nis.19	
1-Çin	1275,6	1113	10-Belçika	310,3	179,8
2-Japonya	1201,4	1064	11-S.Arabistan	80,4	176,6
3-Brezilya	246	306,7	12-Tayvan	179,1	171,1
4-Birleşik Krallık	151,2	300,8	13-Hindistan	68,1	155,3
5-İrlanda	166,2	369,7	14-Singapur	85,9	139,3
6-İsviçre	173,8	226,9	15-Fransa	57,5	124,5
7-Lüksemburg	135,5	223,7	16-G. Kore	55,6	115,1
8-Cayman	162,4	217,2	17-Kanada	55,5	102,1
9-Hong Kong	160,3	205,9	18-Norveç	88,2	97,1

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı 2019 yatırım raporunda, doğrudan yatırımlarla ilgili şu tabloya yer verdi(2):

Rapora göre, 2018'de toplam doğrudan yatırım %13 düştü ve nedeni ABD'nin 2017 sonundaki vergi reformunu tabikien yurtdışındaki yatırımlarını geri çağırması. 2018 itibarıyla gelişmiş ülkelerin doğrudan yatırımları %27 oranında gerileyerek son 15 yılın en düşük seviyesine ulaştı. ABD, geri çağırılan fonlar nedeniyle negatifti. Buna karşılık gelişmekte olan ülkelerin yurtdışına doğrudan yatırımları %2 artışla istikrarını korudu.

XIX. yüzyılın son çeyreği ile günümüz

arasında en önemli değişimlerden birinin, Batı'dan Doğu'ya doğru gerçekleşen sermaye hareketlerinin çok yönlü bir karakter kazanması olduğunu (yukarıdaki tablolar bize bunu gösteriyor) söyleyebiliriz. Sermaye hareketlerindeki dengenin değişimi, tek yönlü sermaye ihracıyla doğan emperyalizmin temel dayanaklarını ortadan kaldırabilir.

Sermaye hareketlerindeki yön değişimine finans sermayesinin kamulaşması eşlik etti. Büyüklüklerine göre şirketlerin sıralandığı Forbes 2000 listesinin ilk dört sırasında artık üç Çin devlet bankası var: ICBC, China Construction Bank ve Agricultural Bank of China. Kamu bankalarının rolüne, dünyada ağırlıklı her geçen gün artan varlık fonlarını da eklemek gerekir. Generally Accepted Principles and Practices adı verilen ve 2008'de Santiago Prensip-leri adıyla yayınlanan deklarasyonun 1 no'lu ekindeki tanıma göre varlık fonu olarak tanımlanabilmesi için sermayesinin %100 kamuya ait olması gerekiyor. Varlık fonları daha çok yurtdışı iş- tirakleri ve lojistik yatırımlarında kullanılıyor.

Sosyalizm inşa süreçleri ancak güçlü kamu bankacılığı ve kamu finans kuruluşlarının varlığıyla sağlıklı bir şekilde işleyebilir. Çin'de devlet ekonomiyi hem doğrudan yatırımcı olarak kontrol ediyor hem de finans sektöründeki ağırlığıyla kamu dışı ekonomilere önderlik edebiliyor. Türkiye'de de 1930'daki devletçilik döneminde sanayileşme kamu bankaları üzerinden örgütlendi. 1930'ların hem birinci hem de ikinci 5 yıllık planların kamu bankalarının faaliyet planlaması olarak nitelendirilmesi bile yanlış olmayabilir.

Sanayileşmede başarı gösteren sosyalist ekonomilerde, sanayi kesiminin finans kuruluşlarıyla bütünleşmenin ilerlediğini görüyoruz. Finans sermayenin sanayi üzerindeki kontrolü bu sefer emperyalizmin var olmasına değil, emperyalist hegemonyanın sınırlandırılmasına hizmet etti.

İLK KEZ ULUSLARARASI TİCARET EMPERYALİZME YARAMIYOR

Baştan itibaren dış ticaret, kapitalizmin ortaya çıkışında önde gelen faaliyetlerden biriydi. Marx, Kapital'de, "Dünya ticareti ve dünya pazarı, 16. yüzyılda sermayenin modern tarihini başlatmıştır"(3) diyor.

Dış ticaret mücadeleleri aynı zamanda devrimler yaratabilecek güce sahipti. Örneğin Amerikan Bağımsızlık Savaşı, İngiltere'nin dayattığı dış ticaret rejimine karşı düzenlenen ve Boston Çay Partisi adı verilen eylemle başlamıştı.

Kapitalizmin erken dönemlerinde Batı, Doğu ile ticaretini, ticaret tekelleriyle yürütmeye başladı. Örneğin Levant Kumpanyasının kuruluşu için istenen izin İngiliz Kraliçesi tarafından şirketin kurucuları olan "Osborne ve arkadaşlarına 11 Eylül 1581 tarihinde verilmiştir. Osborne, Staper, Thomas Smith, William Gare ve onlar tarafından önerilecek en fazla on iki kişiye yedi yıl için Türkiye ile ticaret yapma hakkını veren bir imtiyaz şeklini almıştı. Diğer tüm İngiliz vatandaşlarına Pa- dişahın idaresindeki topraklarda ticaret yap-

mak yasaklanmıştı."(4)

Kumpanyaya Londra'da ticaret yapma hakkına sahip tüccar üye olabiliyordu (1600 yılında kurulan Doğu Hindistan Kumpanyasında da aynı kural geçerliydi); Levant Kumpanyasının on sekizinci yüzyılın ilk günlerinde yaklaşık 200 üyesi vardı.

Benzer bilgiler Doğu Hindistan Kumpanyası için de geçerlidir. Kumpanya 1668'de Bombay'ın yönetimini devralmış, 1813'te Hindistan ticareti üzerindeki tekeli kaldırılmış;

1858'de de İngiliz Parlamentosu Hindistan'ın yönetimini kumpanyadan alarak doğrudan Britanya idaresine devretmişti. XVII ve XVIII. yüzyıllarda serbest ticaret, kumpanyaların imtiyazlara yönelik itirazlarını ifade ediyordu.

Dış ticaretteki bu tekeller sistemi feodalizmin hâlâ egemen olduğu dönemlerde kurulmuş, kapitalist birikimin başlangıç aşamalarında, örneğin Thomas Hobbes'da eleştiri

konusu olmuştur:

"Bu ikili tekelin bir kısmı, yurtiçindeki halk için, diğer kısmı ise yabancılar için zararlıdır. Yurtiçinde tek ihracatçı olarak, halkın tarım ve zanaat ürünlerine istedikleri fiyatı biçerler ve tek ithalatçı olarak da, halkın ihtiyacı olan bütün yabancı emtiyaya istedikleri fiyatı koyarlar ki bunlardan her ikisi de halk için zararlıdır."(5)

Avrupa'nın kıta dışıyla ticaretinin serbestleştirilmesi, feodal bağlardan kurtularak XVI-II. yüzyıl ortasından itibaren gerçekleşti ve devrimci bir rol oynadı. XIX. yüzyılda ticari kumpanyalar tasfiye edildiler. Yüzyılın başından itibaren Avrupa devletleri, Doğu ülkeleriyle tek taraflı işleyen ve emperyalizmin de yolunu açan ticaret anlaşmaları imzalamaya başladılar; Türkiye, 1838'de ilk olarak İngiltere ile imzalamış, diğer devletlerle anlaşmalar onu takip etmiştir. Kumpanyalar artık bu süreçte uygun değildi. (Doğu Hindistan) "Kumpanya'nın 1858'de batmasıyla imtiyaz bahsedilmiş kurumsal şirket dönemi sona ermiştir. Mer-

kantilizmin, bu canavarları Britanya'nın dünya çağında kurmaya başladığı yeni serbest ticaret imparatorluğuna artık uygun değillerdi."(6) Avrupa'nın Doğu ile ilişkisi ticari sömürgecilikten emperyalizm çağına geçiyordu.

XIX. yüzyılda serbest ticaretin hüküm olduğu söylenir, ama ticari anlaşmalar tek taraflı olduğundan, ticari ilişkiler aslında hiç de serbest değildi. Anlaşmalar güçlerini ticari uzlaşmalardan değil, arkalarındaki silahlardan alıyorlardı ve Doğu ülkelerine zorla dayatıldılar. Batı, Doğu ile ticaret açığını bu yolla kapattı. XIX. yüzyılın ilk çeyreğinde İngiltere Çin ile ticaretinde açık veriyor, bu açık, Doğu Hindistan Kumpanyası

üzlerinden örgütlenen afyon ticaretiyle kapatılabiliyordu. Çin'in afyon ticaretini ve kullanımını engellemesi Afyon Savaşlarına neden oldu; Çin'in, Avrupa devletleriyle imzaladığı ticaret anlaşması bu savaşın sonucuydu. Osmanlı İmparatorluğu'nun 1838 anlaşmalarına imza atmasının nedenlerinden biri de, Mısır sorunda İngiliz donanmasının ağırlığıydı.

Son yıllarda, XIX. yüzyıldaki anlaşmalarla günümüzde imzalanan serbest ticaret anlaşmaları arasında çok fazla paralellik kuruluyor. Babâli'nin Fransa ile imzaladığı 1838 tarihli anlaşmanın resmi başlığında kapitülasyonlara ek denizcilik ve ticaret konvansiyonu olduğu söylenir.(7) Bu anlaşmalar, günümüz serbest ticaret anlaşmalarından farklı olarak ihracat ve transit vergilerini de düzenliyor. Ayrıca hem tek taraflı işliyordu hem de ancak kapitülasyon hukuku içinde uygulanabilirdi. Günümüzde ise ABD'nin tek taraflı menfaatlere dayalı ticaret sistemi dayatmaları Avrupa'dan bile destek görmüyor; Transatlantik görüşmeleri bu yüzden çıkmaza gir- di.

Uluslararası ticarette tekeller veya tek taraflı menfaatler egemen kılınmadan sömürgecilik ve emperyalizm yaşayamıyor. Son 10 yıldır dünyada hem korumacılık (geleneksel değil yeni korumacılık) hem de küresel ticaretin hacmi birlikte yükseldi. Bu dönem, emperyalist merkezin çıkarlarının küresel ticaretle en fazla çatıştığı dönem oldu. 200 yıldır ilk defa uluslararası ticaret emperyalist merkezi güçlendirmiyor ve ilk defa olarak küresel ticaretin en büyük aktörü, ticari anlaşmalarını silahla dayatmıyor. ABD'nin Dünya Ticaret Örgütü'nün varlığına itiraz ettiği bir dönemdeyiz.

DÜNYA YENİDEN PAYLAŞILABİLİR Mİ?

Çin hükümeti ve CKP yönetimi, resmi metinlerinde günümüzü açıklarken, emperyalizm yerine hegemonya sözcüğünü tercih ediyor. Bu tercih in altında diplomatik kaygılar da olabilir. Fakat ABD-Çin ilişkisi artık emperyalist egemenlik olarak nitelendirilemez ve Çin, emperyalist egemenlik altında olmayan tek ülke değil.

XIX. yüzyılın son çeyreğinde emperyalist devletler diplomasisi en fazla mesaiyi dünyanın paylaşılmasına harcıyordu. 1878 Berlin Konferansı, Osmanlı topraklarında emperyalizmin hukukunu kurmuştu. 1884-1885 Berlin Konferansı ile Afrika'nın bölüşüm hukuku kuruldu ve emperyalizm en vahşi yüzünü Afrika'da gösterdi. Emperyalistler diğer sömürge bölgelerinde en azından insanların yaşadığını farkındaydılar; Afrika'ya ise boş arazi muamelesi yapıldı. Sovyetler Birliği'nin dünyaya açıkladığı, I. Dünya Savaşındaki gizli anlaşmaların tamamı paylaşım anlaşmasıydı. Açık yapılmış anlaşmalar da farklı değildi.

Batı açısından Soğuk Savaş da bir tür paylaşımı yansıtıyordu. Birçok ülke bu süreçte Kuzey-

Güney olarak ikiye bölündü ve ABD, parçalar- dan birini kendi etki alanı olarak görüyordu. Savaş sonrası dönemde paylaşılardan biri gibi görünmesi, SSCB'de revizyonizmin hâkim olma- sına yardım etmiş olmalı.

Emperyalizm çağında paylaşımın temeli, siyaset etki alanından daha çok finansal yatırımların alanını belirlemektir. Beş büyük güç Çin'i bölüşüklerinde, anlaşma, kimin hangi bölgede demiryolu inşaatı yapabileceğini belirliyordu.

Hiç şüphesiz XIX. yüzyılın mega projesi Süveyş Kanalı'dır. Kanal, tüzüğünde finansal anonim ortaklık olduğu belirtilen Süveyş Denizcilik ve Kanal Şirketi adına kazılıyordu. Şirket, mali aristokrasile iyi ilişkilere sahip eski bir Fransız diplomatı tarafından kurulmuştu. İnşa aşamasında şirketin sermayesi, Fransız mali sermayesinin kaynakları ve Mısır hükümetinin istikrazlarıyla karşılandı. Reşat Kasaba, 1875'te Mısır Hıdivinin elindeki hisselerin Rothschild aracılığıyla İngiltere tarafından satın alınmasının Doğu Sorununda kavşak noktası olduğunu söylüyor;(8) Ortadoğu'da emperyalist tahakkümün başlangıcı da denilebilir. Finansal anonim ortaklık olan şirketin, kuruluşundan itibaren Doğu'daki siyasal süreçlere de yön verdiğini ve devletleri peşinden sürüklediğini söyleyebiliriz.

Yüzyılımızın mega projesi ise Kuşak Yol İnisiyativedir. Proje, ÇKP tarafından ortaya atıldı ve kamunun öncülüğünde kamusal yatırımla gerçekleştiriliyor. Kuşak Yol İnisiyatifi'nin kamu-özel sektör ilişkisini, Süveyş Kanalı ile kıyaslandığında tersine çevirildiğini söyleyebiliriz. Büyük devletlerin Süveyş Kanalı'na sahip olmak için bölmesi ve paylaşması gerekiyordu (Mısır paylaşımında İngiltere'nin elinde kaldı); Kuşak Yol ise bölünen ve paylaşılabilir bir dünyada işletilemez. İki dönemin farklılığını, mega projelerin karakterinden de izleyebiliyoruz.

Önümüzdeki dönem dünya kamuoyu, küresel yönetim sistemini ve onun nasıl demokratikleştirilebileceğini daha fazla tartışacak.

Mülkiyetin özü, başkasının ulaşım imkânını engellemektir. Paylaşım döneminde Batılılar mazlumlara dünyasına kendi mülkiyetleri gibi davrandılar; hem o coğrafyaların zenginliklerine el koydular hem de kendi egemenlikleri altındaki bölgelere diğer emperyalist devletlerin ulaşımını engellediler. 21. yüzyılda artık bir devletin başka bir devlete özel mülkü muamelesi yapabileceği bir hukuksal zemin tekrar kurulabilir mi; yoksa paylaşım yerini müşteri yönetim sistemlerine mi bırakacak? *Teori* dergisi Aralık 2019 sayısı bu ve benzer sorulara yanıt veriyor. (9)

DİPNOTLAR:

- (1) Hüseyin Al, *Uluslararası Sermaye ve Osmanlı Maliyesi*, Osmanlı Bankası Arşiv Araştırma Merkezi, İstanbul, 2007, s. 44.
- (2) https://unctad.org/en/Publication-sLibrary/wir2019_overview_en.pdf
- (3) Karl Marx, *Kapital*, Cilt 1, Çeviren: Mehmet Delik, Nail Satılğan, Yordam Kitap, İstanbul, 2015, s. 152.
- (4) Alfred C. Wood, *Levant Kumpanyası Tarihi*, Çeviren Çiğdem Erkal İpek, DoğuBati Yayınları, (E-Kitap)
- (5) Thomas Hobbes, *Leviathan*, Çeviren: Semih Lim, YKY, İstanbul, 2004, s.169.
- (6) Nick Robins, *Dünyayı Değiştiren Şirket Doğu Hindistan Kumpanyası'nın Modern Çöküşünü Şekillendirmesi*, Çeviren: İnanç Özekmekçi, H2O Kitap, İstanbul, 2017, s. 295.
- (7) *Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi*, HR SYS 1886-A/3/21.
- (8) Reşat Kasaba, *Dünya İmparatorluk ve Toplum Osmanlı Yazıları*, Kitap Yayınevi, İstanbul, 2005, s. 37.
- (9) Yazının tamamını Teori dergisinin Aralık 2019 sayısında okuyabilirsiniz.

**Eğitimde
özelleşmenin
faturası ağır
oldu!**

Velilerden İl Milli Eğitim Müdürlüğüne çıkarma

Yetersiz kaynaklarla, denetimlerden uzak her köşe başında bir özel okul açılmasına son verilmesini isteyen veliler, eylem yaptı. Talep, devlet okullarında kamusal, bilimsel ve nitelikli eğitimin sürdürülmesi için olanakların sağlanması, çocukların paralı eğitime mahkum edilmemesi yönünde

HABER MERKEZİ

İSTANBUL İl Milli Eğitim Müdürlüğü önünde toplanan veliler, çocuklarının eğitim gördüğü **Doğa Koleji**'ndeki öğretmenlerin maaşlarını alamadıklarını ve öğrencilerin eğitim hakkının engellendiğini belirterek, **İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü**'ne şikayet dilekçesi verdiler. Veliler, yetkililerle yaptıkları görüşmenin olumlu geçtiğini bildirdiler. Okulu yakın zamanda satılacağı, kayyum atanması ya da nakil durumu söz konusu olmadığı kaydedildi.

Eğitimde özelleştirmenin ağır sonuçları, aileleri ve öğretmenleri yaralamaya devam ediyor. Eğitimler yarım öğretmenler işsiz kalıyor... **Türkiye**'de, **2011-2012** eğitim öğretim yılında 885 olan özel lise sayısı **2018** yılının sonunda 2 bin 989'a yükseldi. Özel okullarda eğitim gören öğrenci sayısı ise **MEB**'in teşvikleri sonucu 1 buçuk milyon oldu. Özel okullar ülkedeki kriz ortamıyla kepenkleri kapatıyor, ayakta kalmaya çalışanlar maaşları ödeyemiyor.

Mağdur veliler adına basın açıklaması yapan **Hale Usluer Gönüllü**, çocuklar ve öğretmenler için toplandıklarını belirterek şöyle konuştu:

“Çocuklarımızın eğitim hakkı bir oldu bittiye getirilerek elimizden alınmak istenmektedir. Bizler çocuklarımıza alabil-memiz gereken ücretsiz, eşit, ulaşılabilir ve kaliteli gereken eğitim hizmetini parayla almaya zorlanarak bu sömürü düzenini bes-

2014 yılında dershanelerin kapatılması ve bir kısmının özel okula dönüştürülmesiyle özel okulların sayısında artış meydana geldi.

lemek zorunda bırakılırken, öğretmenlerimiz de ekmek paralarını kazanabilmek için güvencesiz bir şekilde çalışmak zorunda bırakılmıştır. Nitelikli öğretmen, nitelikli eğitim benimsenmesi gereken, olmazsa olmazlardır. Yönetimde kim olursa olsun eğitim yapboz tahtası değildir. Çocuklarımız da bu oyunun parçası olmaz.”

DOĞALGAZ KESİK TEMİZLİK YAPILMIYOR

Gönüllü, maaşların yatırılmadığını, eğitimin sürüp sürmeyeceğini bilmediklerini belirterek şöyle sürdürdü:

“Özel okulların finansal

grubu bizi bağlamaz diyerek bu sorumluluktan kaçamazsınız. Bazı kampüslerimizde doğalgaz kesik, temizlik hizmetleri aksamış durumda. Bu durumun sorumlusu bütün fedakarlıkları ile aylardır ücret almadan çalışan sevgili öğretmenlerimiz değildir.”

TALEPLERİNİ DİLE GETİRDİLER

Yaşadıkları mağduriyetin son bulması için taleplerini sıralayan **Gönüllü**, şöyle konuştu:

“Bugün toplanmamızın nedeni olan bu durum karşısında taleplerimiz kısaca şunlardır; eğitime devam etmekte olan kampüslerin fiziksel anlamda kullanılır tutulmasının sağlanması, doğal gaz, elektrik, su internet, temizlik hizmetlerinin aksama-ya uğratılmaması. Okullarımızın ve kam-

püslerimizin eğitime hali hazırda mevcut öğretmen ve öğrencileri ile devam etmesi, başka okullara naklinin yapılmaması. Öğretmenlerimizin ve tüm çalışanların ücretlerinin ödenmesi.”

PARALAR NEREYE GİTTİ?

Çocuğunun 7'nci sınıfta olduğunu anlatan **velilerden Ali Kapu**, “Peşin alıyorduk veya kredi kullanıyorduk. İnsanlar peşin ödeme yapıyor. Öğretmenler mağdur, öğrenciler mağdur. Bu paralar nereye gitti? Nereye aktarıldı” dedi. Özel okula teşvik edildiğini söyleyen **velilerden Canan Aydoğan**, “Öğretmenlerin maaş almadığı, çocuklarının gözlerinin yaşlı olduğu, öğretmenlerinden ayrılmak istemedikleri yaşadığımız şeyler. Bizim çocuklar ikinci sınıfa gidiyor” diye konuştu.

Okuldan açıklama

ÖĞRETMENLERİNE maaşlarını düzenli bir şekilde ödeyemediği için veliler tarafından da protesto edilen **Doğa Koleji**, açıklamasında şu ifadeleri kullandı: “Öğrencilerimizin, velilerimizin ve çalışanlarımızın göstermiş olduğu destek, anlayış ve dayanışmaya teşekkür ediyoruz. Alıcı kurumla görüşmeler halen devam etmektedir. Takdir edersiniz ki yapımızın büyüklüğü, devir görüşmelerine ilişkin süreci uzatmıştır. Devrin gerçekleşmesiyle birlikte, öncelikle çalışanlarımızın geciken ödemeleri yapılacaktır. Okullarımızdaki eğitim ve öğretim faaliyetleri kesintisiz olarak devam etmektedir.”

'Açılmayan okulun paraları kayıplara karıştı'

ÖTE yandan **Doğa Koleji**'nde yaşanan sıkıntıların ortaya çıkmasının ardından **Özgür Boza Okulları** da battığını duyurdu. **İstanbul'un Ataşehir ilçesinde 2018-2019 eğitim-öğretim yılında kurulan okul, 22 Kasım'da eğitime son verdi. Ücretleri iade edilmeyen veliler ile maaşlarını alamayan öğretmenler zor durumda kaldı. Veliler tarafından yapılan açıklamada şunlar kaydedildi:**

“**Özgür Boza Okulları, Köy Enstitüsü** adını bu ticarethaneye sermaye yaparak önce **Enstitü Koleji** adıyla kurulu. Okulun kurucusu **Özgür Boza** ilk kayıt aldığı anda, beş yıl boyunca şubeleşmeye gitmeyeceklerini söylerken, henüz kuruluşunun altıncı ayında **Maltepe'de bir şube açmaya kalktı. Boza, Maltepe şubesi için 53 öğrenci kaydı alıp, velilerden eğitim-öğretim ücretlerini alırken 10 gün içerisinde okulu kapattığını duyurdu. Yani okul hiç açılmadı! Velilerden alınan ücretler ise halen ödenmiş değil.**”

AYDINLIK / ANTALYA

TÜRK gençler, geçen ay **Antalya**'da düzenlenen **'Robotex Turkey'** organizasyonunda dereceye girmelerinin ardından, **Estonya**'nın başkanı **Tallinn**'de yapılan **Robotex International 2019 Festivali**'nde başarı kazandılar. Derece alan takımlar mart ayında yapılacak **Robotex Finlandiya**'da ve nisan ayında yapılacak **Robotex Shangay**'da yarışacaklar. **Çin, Hindistan, Kore, Kolombiya, İran, Nijerya, Finlandiya, İtalya, Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Güney Kıbrıs**'in da aralarında olduğu 38 den fazla ülkeden gelen bin 99 takım, üç bin yarışmacının katıldığı festivalde, **Kadıköy Bilsen** bir birincilik, bir ikincilik, **Antalya Konyaaltı Bahçeşehir Koleji Fen ve Teknoloji Lisesi** bir ikin-

cilik, **Hatay Bahçeşehir Koleji Fen ve Teknoloji Lisesi** bir ikincilik, **İzmir Özel Türk Koleji** bir üçüncülük dereceleri aldılar. **Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Doğu Akdeniz Üniversitesi** de bir birincilik elde etti.

EN FAZLA KATILIM GÖSTEREN ÜLKE

Robotex Turkey kurucuları **Zühal İnan ve Orhan Çevik**, şu bilgileri verdi: “**Robotex Turkey** ekibi, yarışmaya 100 den fazla **Türk** katılımcıyla dâhil olarak ilk yılında en fazla katılım gösteren ülke oldu. **Robotex Turkey**'in ilk yılında gösterilen yoğun ilgi ve elde edilen başarılarından çok memnunuz. **Robotex Turkey**'in her yıl giderek büyüyeceğini ve robotik alanında çocuklara ve gençlere katkı yapmaya devam edeceğini düşünüyoruz.”

Arama alanı genişletildi

ULUDAĞ'da, 1 Aralık gecesi zirve tırmanışı yaparken kaybolan amatör dağcılar **Mert Alpaslan ve Efe Sarp**'ı (37) arama çalışmaları, dün de devam etti. Ekipler, arama çalışmalarını, **Efe Sarp**'in montu ve beresinin bulunduğu **Küreklî Şelalesi** ve yakınlarında genişletirken, termal drone ve metal arama dedektörleri de kullanılıyor.

Jandarma Genel Komutanlığı'na ait insanlı keşif uçağı ve arama-kurtarma helikopteri, **Uludağ** semalarında havadan tarama faaliyeti gerçekleştiriyor. 260 kişilik kurtarma ekibi ise, 6 farklı bölgede çalışmalarına devam ediyor. Kayıp dağcılar arama çalışmaları sırasında ekipler önceki gün **Küreklî Şelalesi** yakınlarında kırmızı mont ve bere buldu. Mont ve berenin dağcılardan **Efe Sarp**'a ait olduğu tespit edildi. Ekipler, çalışmaların 8'inci gününde, **Küreklî Şelalesi** ve 1 kilometrelik çevresinde, arama çalışmalarını genişletti. Bölgede ısıya duyarlı, termal ve metalleri algılayabilen bir drone ile dedektör de çalışmalara destek veriyor.

Veterinerlerin sorunları Meclis gündeminde

AYDINLIK / ANKARA

TÜRK Veteriner Hekimler Birliği (TVHB) Merkez Konsey Başkanı Ali Eroğlu ve beraberindeki heyet, veteriner hekimlerin sorunlarına yönelik çözüm için **Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)**'ne destek ziyaretinde bulundu.

Konsey Başkanı Eroğlu, Genel Sekreter Haluk Aşkaroğlu, Yozgat Veteriner Hekimler Odası Başkanı Faruk Anteplioglu ve odanın yönetim kurulu üyeleri **Yusuf Canbolat, Fatih Aydın**'ın yer aldığı **TVHB** heyeti, **Anayasa Komisyonu Başkanı Bekir Bozdağ** ve **AK Parti Yozgat Milletvekili Yusuf Başer** ile bir araya gelerek veteriner hekimlerin sorunlarını ilettiler. Görüşmeler hakkında değerlendirme yapan **Eroğlu**, şöyle konuştu:

“Veteriner hekimlerin fiili hizmet zammı

kapsamı dışında bırakılması **Anayasa**'nın eşitlik ilkesine aykırıdır. Bu konuda meslektaşlarımıza haksızlık yapıldığını vurguladık. Veteriner hekimlere yönelik son zamanlarda şiddet olaylarının artması da bir diğer rahatsızlığımızdır. Bu konuda veteriner hekimlerin de, sağlık hizmetleri alanında çalışanlara yönelik şiddetin önlenmesi için gerçekleştirilen uygulamalar kapsamına alınmasını ve yeni yasal düzenlemeler yapılmasını istedik.”

'GEREKLİ ÇABAY GÖSTERECEĞİZ'

Eroğlu, ziyaretlerde ayrıca altıyapı eksikleri ve öğretim kadrosu yetersiz veteriner fakültelerinin açılmasının, veteriner hekimlik mesleğine ve ülkemize zarar verdiğini belirttiğini söyledi. Heyeti kabul eden **Bekir Bozdağ** ve **Yusuf Başer**, iletilen sorunların çözümünü ve taleplerin yerine getirilmesi konusunda gerekli çabayı göstereceklerini dile getirdi.

Doktora kafa atan kişi yakalandı

İZMİR'in **Gaziemir ilçesinde**, ehliyet için sağlık raporu almak için kayıtlı olmadığı **Aile Sağlık Merkezi**'ne başvuran ve rapor veremeyeceğini söyleyen **Doktor Ali Erhan Kiriş**'e küfür edip, kafa atan saldırgan **Adana**'da yakalandı. Şüphelinin polisteki ifadesinde, “Bir anda sinirlendim ve ne yaptığımı bilemeyecek hale geldim, çok pişmanım” dediği öğrenildi.

Geçen gün meydana gelen olayda şüpheli, bir doktorun sağlık raporu veremeyeceğini söylemesinin ardından başka bir doktorun odasına girdi. Bir kez daha olumsuz yanıt alan şüpheli, yenisinden **Kiriş**'in odasına girip, küfürler etti. **Kiriş**'in “Neden küfür ediyorsun” diyerek, tepki göstermesi üzerine de doktora kafa attı. Doktoru darp ettikten sonra koşarak kaçtı. **Doktor Ali Erhan Kiriş** ise karakola giderek şikayetçi oldu.

'ENGEL' olmazsak kabukları kıracaklar

Engelli çocuklara acıyarak bakmak, yapabilecekleri işleri yardım olsun diye yaptırmamak onları hayattan daha fazla koparıyor. Uzmanlar, çocukların eksik yönleri ve yeteneklerinin keşfedilmesi durumunda yaşatlarından üstün olacaklarını söylüyor

ÖZEL Eğitimi Şeref Baysal, engelli çocukların mümkün olduğunca kendi hayatlarını kontrol edebilmesi ve bunu yapmaları için teşvik edilmesi gerektiğine dikkat çekerek, "Var olan yetenekleri desteklenen engelli çocuk, zamanla eksik yönlerini kabullenip diğer yönlerini geliştirerek yaşatlarından üstün duruma gelebilir" dedi.

Türk kültüründe, engelli bireye acıma duygusunun belirgin olduğunu, bu nedenle engellinin fonksiyonelliğini desteklemek yerine, onun gereksinimlerinin karşılandığını söyleyen Baysal "Sağlıklı çocuklarla bir arada eğitilen engelli çocuklar birbirlerinden güç alır, başarılı olanları görerek kabuklarından sıyrılır, kendilerini aşmaya çalışır" dedi.

Engelli çocuğu kabullenmenin güç olduğunu belirten **Özel Eğitimi Şeref Baysal**, şöyle konuştu: "Anne babalar bu durumu bir süre inkâr etme yoluna giderek birbirlerini suçlarlar. Hatta ailenin sosyal çevresindeki bazı kişiler de ebeveynleri suçlama eğilimi içine girerler. Daha sonraki aşamada ise kabullenme ve çözüm arayışı vardır. Artık aile geriye kalan yaşamını engelli bireyin özel ihtiyaçlarına göre düzenlemek zorundadır. Aileler özel yaşamlarında, sosyal çevrelerinde, beklentilerinde, planlarında, iş yaşamlarında ve mali konularda büyük değişikliklerle karşı karşıya kalıyor."

DAYANIŞMA VESİLESİ

Engelli bireye sahip ailelerin önleminde iki seçeneği bir hayat bulunduguna değinen Baysal, şöyle sürdürdü: "Aileler ya hüznün ve umutsuzluk

inde bir ömür sürecekler ya da hayatlarında gerekli değişiklikleri gerçekleştirerek engelli bireyle yaşamaya uyum sağlayacaklar. Özel gereksinimli çocuklarının kendileri için neşe ve umut kaynağı olduğunu dile getiren birçok aile var. Engelli bireyin yardıma ve başkalarının desteğine sürekli muhtaç olması aile üyeleri arasında sıkı bir dayanışma organizasyonu oluşmasına vesile oluyor. Şartların zorlaması sonucu oluşan yakınlık, aile ilişkilerine olumlu katkılar sağlıyor. Bazı aileler ise engelli bireyin aile yaşamları için bereket ve merhamet sebebi olduğunu kanaatini ifade ediyor."

'EN ÖNEMLİ SORUN GELECEK KAYGISI'

Engelli bireye sahip ailelerin yaşadığı en önemli duygusal sorunlardan birisinin gelecek kaygısı olduğuna vurgu yapan Baysal şunları söyledi: "Engelli bireyin başkalarına bağımlı olması ailelerin haklı olarak böyle bir kaygı taşımalarına neden oluyor. Anne babalar kendilerinin vefat etmeleri halinde engelli bireye kimin bakacağı konusunu, yaşamları boyunca sürekli sorguluyor. Ailelerin engelli bireyin sorunları ile başa çıkmada çoğu zaman sosyal çevrelerinden destek görmemeleri gelecekle ilgili endişelerini daha da artırmaktadır."

Önyargı ve ayrımcılık var

ENGELLİLERİN genellikle eğitim, istihdam, ulaşım ve sağlık gibi alanlarda önemli sorunlarla karşılaştığını ve toplum içinde yer almakta zorlandıklarını ifade eden Baysal, "İnsanların genellikle engelliler hakkında yanlış düşüncelere sahip oldukları görülüyor. Oysa bu sorunların pek çoğu onların dışındaki etmenlerden kaynaklanıyor. En başta da özel gereksinimli çocuklara yönelik önyargılar ve ayrımcılık geliyor" dedi.

Ekonomik sorunlar ilişkileri bozuyor

ENGELLİLERİN toplumla bütünleşmesinin önündeki engellerden birisinin de yoksulluk olduğunu dile getiren Baysal, şöyle dedi: "Engellilik hâli ile yoksulluk ilintisi iki boyutludur. Engellilik, hem yoksulluğun gereği hem de sonucu. Engelli bireyin tıbbi tedavi, bakım, beslenme, ulaşım, özel eğitim ve fizyoterapi gibi özel gereksinimleri ailelerin ekonomik açıdan güçlükler yaşamasına neden oluyor. Ekonomik sorunlar ise aile içi ilişkileri bo-

zuyor. Öz bakım ihtiyacını bağımsız bir şekilde karşılayamayan engelli bireyin, günlük bakım hizmeti aileye belli bir mali sorumluluk yüküyor. Ülkemizde 2007 yılından itibaren ağır düzeyde bakıma muhtaç engelli bireye bakım hizmeti sunan aile fertlerine **Sosyal Hizmetler Müdürlükleri** vasıtasıyla bir asgari ücret tutarında bakım yardımı yapıyor. Bu bakım yardımı ile ailelerin ekonomik sorunlarına katkı sağlanıyor."

Otizmli Berat resimle iletişim kuruyor

OTİZMLİ 11 yaşındaki Berat Dumangöz, çevresindekilerle resim aracılığıyla iletişim kuruyor. Küçük yaşta işitme kaybı yaşayan Berat, duyma seviyesi normale dönmesine rağmen konuşmasını ilerletemedi. Çevresindekilerle iletişim kurmakta zorlanan Berat Dumangöz, evde kendi kendine resim çizmeye başladı.

İhtiyaçlarını resim çizerek anlatan Berat, ilk kez gördüğü bir nesneyi de resmedebiliyor.

Ailesi, Berat'ın resim konusunda özel eğitim alarak kendisini bu konuda geliştirmesini istiyor. Berat'ın annesi Derya Dumangöz, oğlunun canı sıkıldığında zaman zaman eline bir kâğıt ve kalem alarak resim yaptığını söyledi.

'KENDİNE BAKABİLSİN YETER'

Dumangöz, şöyle konuştu: "Resim çizmesi için bir defa görmesi yeterli oluyor. Anneannesi-

ne gitmiştik bir kere, oradaki mutfağı görmüş. Eve döndükten sonra mutfağın birebir aynısını kağıda çizdi, dolabını, fırını, ocağını, priz yerlerini her şeyi tek tek resmedebiliyor." "En çok istediğim şey, Berat'ın resim konusunda özel bir eğitim alabilmesi" diyen Dumangöz, şunları anlattı: "Bizden sonra kendine bakabilmesini, en azından bir mesleği, sanatı, parası olmasını, kimseye muhtaç olmadan yaşamasını çok istiyorum."

Bedensel engelli Ramazan milli mayoyu giydi

ESKİŞEHİR'de yetiştirme yurdunda büyüyen bedensel engelli Ramazan Güven, üç yıl önce başladığı yüzme branşında elde ettiği başarıların ardından milli mayoyu giymeye hak kazanmanın mutluluğunu yaşıyor.

Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'ndeki bir fabrikanın insan kaynakları biriminde çalışan 20 yaşındaki Güven'in hayatı, 2016'da Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünce düzenlenen etkinlik kapsamında gittiği havuzda antrenör Furkan Kızılkaya ile tanışınca değişti. Doğuştan iki bacağının dizinden alt kısmı bulunmayan gencin, **Türkiye Sualtı Milli Takımı** sporcusu ve **Eskişehir Türk Telekom Spor Kulübü Sualtı Hokeyi Takımı** antrenörü Kızılkaya'nın teş-

vikiiyle Atatürk Yüzme Havuzu'nda başlayan serüveni başarılı bir çizgide ilerliyor.

HEDEF TOKYO

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Eskişehir Çocuk Evleri Sitesi'nde barınan Ramazan Güven, Isparta'da geçen ay katıldığı Osman Çullu Bedensel Engelliler Türkiye Şampiyonası'nda birinci olup milli takıma katılmaya hak kazanıp hayallerinden birini yaptığını söyledi. Şimdiki hedefinin gelecek yıl Japonya'nın başkenti Tokyo'da yapılacak paralimpik oyunlarında milli mayoyla mücadele etmek olduğunu belirten Güven, "Bunun için adım adım ilerlemek gerekiyor" dedi.

Obezite giderek artıyor

VÜCUT sağlığını ve fonksiyonlarını bozacak ölçüde kilo alan çocukların sayısı her geçen gün yükseliyor. **Doç. Dr. Uğur Deveci**, obeziteyi çağın hastalığı olarak tanımlayarak, obezitenin Türkiye'de giderek arttığını ve önlem alınmazsa yükselişinin devam edeceğini söyledi. Deveci, hem vücut hem de ruh sağlığına olumsuz etkileri olan obezitenin belirlenmesi için boy ve kilo dengesini gösteren vücut kitle indeksine bakıldığını, vücut ağırlığının (kg) boy uzunluğunun (metre) karesine bölünerek hesaplanan bu indeksin 18-25 arasında olmasının normal, 25-30 arası kilolu, 30 üzeri olmasının ise obez bireyleri tanımladığını vurguladı. Bu rakamın 40'ın üzerinde olmasının ise cerrahi müdahale adayı morbid obez (yaşam süresini kısaltan obezite) sınıfına girildiğini belirten **Doç. Dr. Deveci**, obezite için tüm yaş gruplarında etkili bir faktörden de besinlerdeki karbonhidratların kan şekerini yükseltme hızını gösteren glikemik indeksi yüksek gıdaların aşırı tüketimi olduğunu söyledi.

Öğretmenler engelliler için sahneye çıktı

ŞANLIURFA'nın Siverek ilçesinde bir grup öğretmen, geliri engelli öğrenciler yararına kullanılmak üzere düzenlenen etkinlikte sahne aldı.

İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünce Kültür Merkezi'nde düzenlenen etkinlikte sahneye çıkan öğretmenler, "Ali Öğretmen" isimli tiyatro oyununu sergiledi. Tiyatronun ardından müzik öğretmenleri tarafından okunan türküler, katılımcıların beğenisini kazandı. Yöreyle özgü parçaların da seslendirildiği etkinlikte, katılımcılar halay çekerek eğlendi. İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü Fahri Düşünekli, toplanan bağışlarla maddi durumu yetersiz ve evden çıkamayan engelli öğrencilere akülü sandalye almayı hedeflediklerini belirterek, "Programımız çok güzel ve eğlenceli geçti" dedi. Mimar Sinan Ortaokulu müzik öğretmeni Ayşenur Olgun ise konserin güzel bir amaca hizmet ettiğini, her zaman engellilerin yanında olacağını söyledi.

İnsanların ümitleriyle oynuyorlar!

ÜREME Sağlığı ve Infertilite Derneği Başkanı Ali Zeki Işık, kısırlık ve tüp bebek tedavileri konularında halkı aldatıcı reklamlar, bilimselliği kanıtlanmamış yöntemler ve sağlığı tehlikeye atan uygulamalar ile ilgili hukuki süreç başlatılacağını söyledi. Işık, "Etkinliği kanıtlanmamış tedavi yöntemlerini, kanıtlanmış gibi mucizevi şekilde göstererek, insanların ümitleriyle oynuyorlar. Hatta zarar verebilecek tedavi yöntemleri bile savunuluyor" dedi. Etkinliği kanıtlanmamış tedavi yöntemlerinin, kanıtlanmış gibi gösterildiğini dile getiren **Prof. Dr. Işık**, şöyle konuştu: "İnsanların ümitleriyle oynuyorlar hatta zarar verebilecek tedavi yöntemleri bile savunuluyor. 'Kısırlığa son' lafını duyduunuz mu, kaçacaksınız oradan. Böyle bir şey yok çünkü. Kimini doktor kisvesi altında, kimini bilim ada-

mi, kimini fitoterapist adı altında sunuyorsunuz. Şu an halen çalışma aşamasında olan PRP, kök hücre, ROSİ denen öcül hücrelerle enjeksiyonlar, gebelik aşısı, birtakım serum lipit vs otoimmün hastalıklarda kullanılan bazı ilaçların düşüklerde veya tekrarlayan başarısızlıklarda kullanılması gibi. Bunların hepsi çalışma aşamasında olan şeyler. Bunlarla ilgili ufak tefek vaka serilerinden başka hiçbir şey yok elimizde ve bunlar çatır çatır para karşılığı hastalara uygulanıyor. Bu yöntemler belki gelecekte kısırlık tedavisinde yer bulabilir ama şu an hepsi deneme aşamasında."

'BİTKİSEL ÜRÜN' TEHLİKESİ

Prof. Dr. Işık, tehlikeli diğer bir konunun da 'bitkisel ürün' diye sunulan preparat (hazır ilaç) olduğunu anlattı.

Kemalist Devrimin işçi sınıfına ilişkin tavrı

KEMALİST Devrim'e yöneltilen dayanaksız ve yanlış eleştirilerden biri, işçi sınıfını yoğun bir biçimde sömürdüğü ve baskı altına aldığı iddiasıydı. Bu iddiaya göre Atatürk döneminde işçilerin yaşama ve çalışma koşulları çok kötüleşmişti. Ancak bu iddiaların tam tersi gerçekleşti.

1923-1946 döneminde Türkiye'de nüfusun yaklaşık dörtte üçü köylerde yaşıyordu ve bunların önemli bölümü, küçük meta üreticisi veya geçimlik tarım yapan işletmelerdi. 1927 yılında Türkiye'nin toplam nüfusu 13.6 milyondur. Kırsal kesimde kolayca toprak edinebilen olanağı, kentlere göçü engelliyordu. Özellikle 1930'lu yıllarda hızlandırılan sanayileşmede, daimi işçi bulabilmek ciddi bir sorundu.

Bu dönemde işçi sınıfının en vasıflı kesimleri, kamu kesiminde memur statüsünde istihdam edildi ve çağın koşullarına göre çok iyi ücretler, çalışma koşulları ve sosyal güvenlik haklarına kavuştu.

1926 yılında kabul edilen Borçlar Kanunu da işçilerin haklarını düzenledi. 1936 yılında kabul edilen 3008 sayılı İş Kanunu, diğer kanunlar ve tüzükler işçilere bazı haklar sağladı.

Kamu kesiminde işçi statüsünde çalışanların haklarını düzenleyen yönetmelikler ve kanunlar, uğrunda bir mücadeleyle gerçekleştirilen (ücretli işgücü yetersizliğinin sağladığı bir güçle) işçiler lehine önemli düzenlemeler içeriyordu.

GERÇEK ÜCRETLER NASIL GELİŞTİ?

Şevket Pamuk'un araştırmasına göre (Pamuk, Şevket, *İstanbul ve Diğer Kentlerde 500 Yıllık Fiyatlar ve Ücretler*, 1469-1998, DİE Yay., Ankara, 2000, s.84) Türkiye'de imalat sanayinde gerçek ücretler 1925 yılında 1934 yılına kadar sürekli olarak yükseldi; 1935-1938 yıllarındaki düşüşün ardından 1939 yılında yeniden 1934 yılındaki düzeye yaklaştı.

Türkiye'de İmalat Sanayii Gerçek Ücretleri (1925-1939)

(1925 Gerçek Ücret ve Fiyat Düzeyi = 100)

Yıl	Gerçek Ücret Endeksi	Fiyat Endeksi
1925	100	100
1926	92	102
1927	115	89
1928	111	89
1929	112	95
1930	108	87
1931	117	82
1932	111	80
1933	138	72
1934	160	71
1935	137	66
1936	131	66
1937	137	67
1938	135	66
1939	151	67

İÇ YÖNETMELİKLERDE SAĞLANAN HAKLARDAN ÖRNEKLER

Bu dönemde özellikle kamu kesimi işyerlerinde çıkarılan dahili talimatnamelerle işçilere bazı önemli haklar sağlandı.

Sümerbank işyerlerinde 1933 sonrasında uygulanan Sümerbank Fabrikaları Müstahdemin Usta ve İşçilere Ait Hastalık ve Vefat Yardımı Talimatnamesine göre, işçinin hizmet akdinin belirli koşullarda işçi veya işveren tarafından feshedilmesi veya işçinin emekliye ayrılması durumunda, ilk sene için 30 ve daha sonraki her bir yıl için 10 yevmiye tutarında "terki hizmet tazminatı" ödenmesi öngörülmüştü. Diğer bir deyişle, İş Kanununda yer almayan kıdem tazminatı işyerinde uygulanıyordu.

Türkiye Şeker Fabrikaları AŞ tarafından 1938 yılında çıkarılan dahili talimatnamenin ilginç hükümlerinden biri, kapitalizme geçiş sürecinde çalışma yaşamına uyumda bazı sorunlar yaşandığını gösteriyordu: "Madde 13/İ: İşçinin gelececeği günlerde oğlunu, kardeşini, akrabasını veya arkadaşını göndermek suretiyle yerine diğerini ikamesi caiz değildir."

Devlet Demiryolları ve Limanlar İşletme Umum Müdürlüğü'nün 1939 yılında kabul edilen İş Yerlerine Mahsus Yeknesak Dahili Talimatnamesinde yer alan bazı haklar tüm işçilere ancak 1950'li yıllarda çıkarılan yasalarla sağlandı. Bu hakların bir bölümünü şöyleydi: Fazla çalışma zammı yüzde 35 olarak uygulanıyordu. Hasta olan işçilerin hasta kaldıkları günlere ilişkin ücretleri ödenecekti. 3008 sayılı İş Kanununda ücretli izin hakkı yoktu. Ancak işyerinde yıllık izin, işyeri kıdem 5 yıl kadar olanlara 21 gün, beş yılı doldurmuş olanlara 30 gündü. Aylıklı işçilerin bu izninin tümü ücretliydi. Gündelikli işçiler, her kıdem yılı için iki gün ücretli izne hak kazanıyorlardı. Ulusal Bayram ve genel tatil günleri işyerinde çalışılmayacak, ancak işçilerin ücretleri tam olarak ödenecekti. Halbuki bu düzenleme İş Kanununa 1950'li yıllarda eklendi. İlginç bir hüküm de işçi çocuklarına ilişkin: "Madde 15/Vİ: Mektep bulunmayan mahallerde çalışan müseccel işçilerin arzu edenlerine ilk tahsil çağındaki çocuklarının idarece tayin olunan şehirlerde açılan paralı pansiyonda işe ve ibateleri temin edilerek suretile çocuklar tahsil ettirilir. Bu çocukların babalarından veya velilerinden işe, ibate ve ilbas karşılığı olmak üzere 9 ay olan tedris müddetinde ayda makutuan beş lirası tecaviz etmemek şartı ile işçi ücretinin % 5'i alınır." (İşçilerin 1925-1945 dönemindeki ücretleri ile çalışma ve yaşama koşullarına ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. Yıldırım Koç, *Türkiye İşçi Sınıfı Tarihi (Osmanlı'dan 2019'a)*, Tekgıda İş Yay., İst., 2019, s.177-183 ve 197-210)

Atatürk döneminde işçilerin ezildiği iddiası gerçektir.

ASGARİ ÜCRETLİLER GEÇİM SIKINTILARINI ANLATTI:

Benim 14 kilo etimi kim yiyor?

HAYATİ ÖZCAN-NURCAN CANDAN

MİLYONLARCA çalışanın gözü kulağı 2020 için belirlenecek asgari ücrette. Masada işçiyi temsil eden Türk-İş yaşam maliyeti olan 2 bin 578 lirayı sınır olarak belirledi. İşveren temsilcileri ise fazla artış yapılmamasından yana. Hükümetin isteği istihdamı gözetecek bir rakam belirlenmesi. Peki emekçilerin talebi ne?

İzmir'de sağlık işçilerine sorduk. Asgari ücretle çalışan işçiler, geçim sıkıntılarını ve taleplerini Aydınlik'a anlattı...

■ **Eylem Bıçak:** İzmir Dr. Suat Seren Göğüs Hastanesinde 18 yıldır çalışıyorum. Bizde görev tanımı yok. Kan taşıyoruz, idrar taşıyoruz, temizlik yapıyoruz... Evde dört nüfusz, 2 bin 300 lira alıyorum. Bizim sosyal hayatımız zaten yok; ne sinemaya gitmek ne de kitap almak aklımızdan bile geçmiyor. Ancak çocuğumun okul kitaplarını karşılayabiliyorum. Asgari ücretten memnun değiliz, yetiştiremiyoruz. Dışarda yemek yemek asla yok mesela. En az 200 lira tutar; ardından bu bizi felç eder. Günü kurtarmaya çalışıyoruz. Günlük yaşıyoruz. Önümüz karanlık, hayal etmek bile zor artık. 657'ye tabi aynı işi yapanlara gelince, bizim işin oradaki karşılığı 4 bin lira. 16 yaşında çocuğum var, fen lisesinde okuyor. İşim gücüm çocuğumu düşüncem, onu iyi yetiştirmek. 3 bin 500 liradan aşağı olmamalı asgari ücret.

■ **Savaş Erdoğan:** 45 yaşındayım, gele-

ceğimi düşünemez oldum. Biri 18 yaşında, diğeri 12 yaşında iki çocuğum var. Büyük oğlan üniversiteyi kazandı bu yıl. Kara kara onu düşünüyoruz. Manisa'da okuyor; her gün yol parası ile birlikte 50 lira harçlık veriyorum. 10-15 lira da küçük çocuk götürse, isim tamam, paramız bitiyor. Eşim de asgari ücret alıyor. Ben de, 17 yıllık emekçiyim, 2 bin 300 lira alıyorum. 20 yıllık evliyiz, eşime hediye bir şey almadım desem inanabilirsiniz. KHK ile kadroya geçtim. Benzer işi yapanlar 3 bin 500 lira alıyor. Günlerim doldu, yaşım dolmadı; EYT'liyim. Simit parası hesabı yapıyoruz. 750 lira da kira veriyoruz. Bakan Albayrak ayda 15 kilo et giriyor evlere diyor. Benim evime 1 kilo giriyor. Benim etlerimi kim yiyor acaba... Zehir zakkım olsun. Tavuk eti de et nihayet biz ona talimiz.

■ **Erhan Er:** 40 yaşındayım, 7 yıldır Buca Huzurevinde bakıcı olarak görev yapıyorum. 2 çocuğum var. Çocukların biri ortaokula, diğeri ilkökula gidiyor. Onlara acaba gelecek kurabilir miyiz, derdindeyiz. Başka da bir sosyal hayatımız yok, olamaz da... Annem ve babamla birlikte yaşıyoruz, yoksa kira falan veremeyiz. En son bir yıl önce kitap aldım; o da çocuklar için test kitabı. Geçinebilmemiz için asgari ücret 3 bin 500 olmalı

■ **Yılmaz Görgülü:** Devlet hastanesinde ambulans şoförüyüm. 100 bin lira kredi borcu var, diğer arkadaşlarım gibi ben de bankalara borçluyum. Eskiden 16 çeyrek altındı asgari ücret şimdi 4 çeyrek altın... Asgari ücret 2 bin 500 lira olabilir. Az ancak olabilir...

1 yıllık kıdemi ustabaşını kurtardı

GAZİANTEP'te bir fabrikada "işini düzgün yapmadığı ve küfürlü konuştugu" iddia edilen personelle kavga ettiği için tazminatsız işten çıkarılan ustabaşı, başlattığı hukuk mücadelesini kazandı.

Bir halı fabrikasında ustabaşı olarak çalışan H.A., işini düzgün yapmadığı gerekçesiyle uyarıldığı bir işçi ile yaşadığı kavga sonrası tazminatsız işten çıkarıldı. Hukuk mücadelesi başlatan H.A., görevini yapmadığı için uyarıldığı işçinin küfürlü konuştüğünü hatta iş çıkışı bu kişinin saldırısına uğradığını, bu nedenle kendisinin bir kusurunun bulunmadığını ve haksız bir şekilde işten çıkarıldığı gerekçesiyle mahkemeye başvurdu. Gaziantept 3. İş Mahkemesinde görülen davanın ardından gerekçeli karar açıklandı.

İkili arasında yaşanan kavganın işyerinde olumsuzluk yarattığı ifade edilen kararda, "Ustabaşının 11 yıllık kıdemi dikkate alındığında bilerek ve isteyerek, taz-

Artvinli kadınlar atıkları dönüştürüyor

ARTVİN'de "atık malzemeleri geri kazanım" kursuna katılan kadınlar, atık malzemeleri süs eşyasına dönüştürüyor. Yaşları 18 ile 70 arasında değişen 20 kadın, Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü'nün açtığı kursta, yırtık çorap, plastik, cam şişe, tahta parçası, eski gazete parçaları gibi atık malzemeleri kullanıyor.

Usta öğretici Gökçen Yalçın ile pazartesi ve salı günleri, haftada 12 saat süren kursta hem boş zamanlarını değerlendiriyor hem de yaptıkları vazo, mumluk, biblo, tablo gibi eşyaları satarak aile bütçesine katkı sağlıyor.

18 yaşındaki üniversite öğrencisi Tuğ-

minat haklarını ortadan kaldıracak davranışlara sebep olmayacağı hususu gözetilerek, ustabaşının kıdem ve ihbar tazminatı alabileceği sonuç ve kanaatine ulaşılmıştır" ifadelerini kullandı.

Toplanan deliller, tarafların beyanları, tanıkların beyanları, bilirkişi raporunu değerlendiren mahkeme işverenin ustabaşına 35 bin lira kıdem ve ihbar tazminatının gecikme faiziyle birlikte ödemesine hükmetti.

Asgari ücret için komisyon ikinci kez bugün toplanacak. Komisyon tarafları taleplerini açıkladı, bir de asgari ücretlilere sorulm dedik. Bir sağlık işçisi geçim sıkıntısını şu sözlerle anlattı: Her eve ayda 15 kilo et giriyormuş, benim evime 1 kilo giriyor, gerisini kim yiyor!

İkinci toplantı bugün

İŞÇİ, işveren ve hükümet temsilcilerinden oluşan Asgari Ücret Tespit Komisyonu, 2020'de geçerli olacak asgari ücreti belirleme çalışmaları kapsamında bugün ikinci toplantısını yapacak.

Milyonlarca çalışını ilgilendiren asgari ücret görüşmelerinde süreç devam ediyor. İlk toplantısını 2 Aralık'ta Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının evsahipliğinde gerçekleştiren Komisyon, ikinci toplantısını bugün işçi tarafını temsil eden Türk-İş'in evsahipliğinde yapacak.

Çalışma Genel Müdürü Nuran Önder'in başkanlığındaki toplantıda, işveren heyetine Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Genel Sekreteri Akansel Koç, işçi heyetine Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Nazmi İrgat başkanlık edecek.

İşçi ve işveren taraflarının görüşlerinin alınacağı toplantıda, Hazine ve Maliye ile Ticaret bakanlıkları temsilcilerinin yıl içerisindeki ekonomik ve sosyal gelişmelere dair sunum yapması ve 2020 hedeflerinin paylaşılması bekleniyor.

'DÜŞÜK BİR ARTIŞI KABULETMIYORUZ'

İşçiyi temsil eden heyetin başkanı

Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Nazmi İrgat resmi enflasyon ile halkın enflasyonu arasında bariz bir fark bulunduğunu belirterek, vatandaşların hissettği ve yaşadığı enflasyonun açıklanan enflasyondan daha yüksek olduğunu söyledi. Bekar bir işçinin aylık yaşam maliyeti olan net 2 bin 578 liranın önemli bir eşik olduğunu ifade eden İrgat, şunları kaydetti:

"Ülkenin ekonomik şartları gerekçe gösterilerek asgari ücrette yapılacak düşüş bir artışı kabul etmiyoruz. Çünkü kurumlar, resmi rapor ve açıklamalar ekonomideki olumlu gelişmelere işaret ediyor. Komisyondan talebimiz, çalışanların aileleriyle birlikte geçinebileceği bir ücreti, asgari ücret olarak belirlemesidir."

İşvereni temsil eden heyetin başkanı TİSK Genel Sekreteri Akansel Koç ise asgari ücret tespitinde işgücü maliyetleri, rekabet gücü, yatırımlar, hedef işsizlik ve hedef enflasyonun da dikkate alınması gerektiğini söyledi. Koç, TÜİK'in yapmış olduğu gıda harcaması hesaplamasından yola çıkarak Komisyona asgari ücret hesaplaması sunmasının son derece yanlış olduğunu savundu.

Demiryolunda iş kazası: 1 ölü, 7 yaralı

SİVAS'ta demiryolunda iş makinesi ile mobil aracın çarpışması sonucu bir işçi hayatını kaybetti, 7 işçi yaralandı.

Alınan bilgiye göre, Divriği ilçesinde, demiryolunda personel taşımada kullanılan ve raylarda hareket eden mobil araç, Çaltı köyü yakınlarında tünel içerisinde bakım ve onarım yapan hurda ray toplayan iş makinesinin kepekisine çarptı. Kazada Turan Tüzel (42), Adem Kirmiz, Mustafa Çaylak, Cemal Bedir, Kemal Işıldak, Harun Reşit Türkoğlu, Adem İrem ve Hasan Kılıç yaralandı.

Divriği Sadık Özgür Devlet Hastanesi'ne kaldırılan yaralılardan Tüzel, müdahaleye rağmen kurtarılamadı. Diğer yaralılar, ilk müdahalenin ardından Sivas'a sevk edildi.

Günümüz mesleklerinin yüzde 47'si kaybolacak

YAPILAN araştırmalara göre günümüz mesleklerinin yarısı 25 yıl içerisinde tarihe karışacak. Bu süreçte yeni meslekler oluşacak ve öne çıkacak.

Yapay zeka ve teknolojik yenilikler, iş dünyasını dönüştürüp, bazı mesleklerin yok olmasına neden olacak. Oxford Üniversitesi tarafından hazırlanan bir rapora göre, günümüz mesleklerinin yüzde 47'si 25 yıl içerisinde kay-

bolacak. Dijitalleşme ve Endüstri 4.0 geleceğin mesleklerini de şekillendirecek.

SEAT'a göre otomotiv sektöründe geleceğin rağbet gören meslekleri şunlar olacak: "Veri Bilimcisi, Mesleki Çevirmen, Çevik Koç, Kullanıcı Deneyimi Uzmanları, Sanal gerçeklik uygulama geliştiricisi, Yazılım geliştiriciler."

5.8103

dolar

6.4358

avro

1839 TL

cumhuriyet altını

108.786

BİST - 100

12.17

faiz

\$ 64.22

b. petrol

Merkez Bankası'nın taşınması 'Ucuz bir ekonomik fantezi'

TC Merkez Bankasının İstanbul'a taşınmak istenmesi tartışmalarının yeniden gündeme sokulması ekonominin ve halkın bunca ciddi ve çözüm bekleyen sorunu orta yerde dururken, gündemi değiştirmekten başka bir işe yaramaz.

Bu iyi niyetle bile yapılırsa, bir tür "ekonomik fanteziden" öteye bir etki yaratmayacaktır.

Çünkü, TC Merkez Bankası'nın idare merkezinin Cumhuriyetin Başkenti Ankara'da olması, hem yasal hem de temsili bakımdan hiç de yanlış değildir.

Ayrıca, TC Merkez Bankasının İstanbul'a taşınmak istenmesinin hiçbir hukuki, pratik ya da ekonomik yaranı ve gereği de bulunmuyor.

★★★

İstanbul'un sanayi - ticaret ve turizm merkezi olmasının yanı sıra, uluslararası bankacılığın da merkezi olması elbette iyi olur.

Ancak TC Merkez Bankası sıradan bir ticaret bankası değildir.

TC Merkez Bankası, Cumhuriyetimizin Başkenti olan Ankara'da, Hazine ile birlikte ekonomik bağımsızlığın, hükümrânlığın sembolüdür.

Dünyanın birkaç istisna dışında hemen tüm ülkelerinde, Merkez Bankaları başkentlerde faaliyet göstermektedirler.

ABD'de, İngiltere'de, Japonya'da, Çin'de, AB Merkez Bankası öncesi AB ülkelerinin hemen tamamının başkentlerinde aynı zamanda Merkez Bankaları da faaliyet gösteriyor.

Siyasi başkentlerle, ticari merkezleri karıştırmamak gerekiyor.

Finans ve ticaret merkezlerinde bulunan borsaların olduğu şehirlerle, Merkez Bankalarının bulunduğu başkentler çoğu ülkede bizim gibi farklıdır.

★★★

TC Merkez Bankasının, itibarı, sembolik ve bankalar üstü özel bir konumu vardır.

Ülke	Merkez Bankası	Borsa
ABD	Washington	New York
Japonya	Tokyo	Tokyo / Osaka
İtalya	Roma	Milano
Kanada	Ottawa	Toronto / Montreal
Güney Kore	Seul	Busan
Çin	Pekin	Şenzen / Şanghay

Şimdi Merkez Bankacılığını kıyı bankacılığı ya da tüccar bankacılıkla eşdeğer tutan bir zihniyetin işsizlik - yoksulluk- cari açık - enflasyon gibi meselelere çözüm üretmek yerine, Merkez Bankası'nı İstanbul'a taşıma gayretlerini tüm kamuoyu ibretle ve hayretle izliyor.

Cumhuriyetin sembolik değerleri ve kurumlarıyla böylece gayri ciddi sözde eylem planlarıyla uğraşmak yapana da, yaptırana da yarar ve itibar sağlamaz.

"Biz çoğunluğuz gerekirse kanunla yaparız" demek, hukuk devleti, verileşik usul ve teamüller yerine "Kanun" devleti olmayı getirir ki, bunun da ağızlardan düşürmedikleri "demokrasiye" ne kadar ters düşeceği izahattan varestedir.

★★★

İster popülizm ve ekonomik fantezi amaçlı olsun, ister siyasi "kastla" yapılsın, TC Merkez Bankası'nın, Başkent'ten taşınması girişimleri AKP iktidarının sırtına hiç de küçümsemeyecek bir vebalı yükleyecektir.

TC Merkez Bankasının bu tartışmalarla yıpratılması, prestij ve itibar kurumu olma niteliğine indirilmiş en büyük darbedir.

Türk ekonomisinde, kalıcı büyüme ve istihdam artışı sağlanabilen, kendi dinamiklerine dayalı, arz yanlısı ve gerçekçi kur rejiminin uygulandığı IMF'siz yapısal reformların yapılabileceği bir Türkiye projesine ve vizyonuna sahip olamayız, her türlü değer ve teamül alt üst edip, bunu bir de meziyetmiş gibi kamuoyuna sunmaları elbette ki düşündürücü...

Hele bir de yaşanan ekonomik resesyonun orta yerinde, Merkez Bankası'nı Başkent'ten taşımaya kalkışmaları, tam "trafi-komik" bir durum...

ESKİ ADALET BAKANI
PROF. DR.HİKMET SAMİ TÜRK:

Merkez Bankası Ankara'da kalmalı

AYDINLIK / ANKARA

ESKİ Adalet Bakanı Prof. Dr. Hikmet Sami Türk, Merkez Bankası'nın İstanbul'a taşınmasına karşı çıktı. Ankara'nın sadece siyasal konum içinde bırakılmaya çalışıldığına dikkat çeken Türk, "Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası, 1211 sayılı Kanun'da yazılı, kendisinin ve başkent konumuna uygun merkezi Ankara'da kalmalıdır" dedi.

Eski Bakan Türk, Merkez Bankası'nın en önemli dört biriminin 1 Ocak 2020 itibarıyla, diğer birimlerinin de Mart 2020 sonuna kadar İstanbul'a taşınacağına ilişkin haberler üzerine yazılı bir açıklama yaparak, bu karardan vazgeçilmesini istedi.

DEVLET ADINA PARA BASIYOR

Türk'ün açıklamaları ana başlıklarla şöyle: Bankaların bankası konumundaki merkez bankaları, her ülkede ödemelerde kullanılan banknot çıkarma yetkisine sahip olan bankalardır. Aslında para basılmasına karar vermek, egemenlik hakkının bir sonucu olarak devlete ait bir yetkidir. Nitekim bu yetki, Anayasa'mızın 87. maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. Ancak bu yetki, her ül-

kede bir imtiyaz olarak merkez bankası adını taşıyan ya da bu işlevi yerine getiren tek bir bankaya verilir. Örneğin bu yetki, ABD'de 'Federal Reserve System' (Federal Rezerv Sistemi), İngiltere'de 'Bank of England' (İngiltere Bankası) tarafından kullanılır. 1998'de kurulan 'European Central Bank' (Avrupa Merkez Bankası), bu yetkiyi AB üyesi 19 ülkede geçerli ortak para birimi 'Euro' (Avro) çıkarmak suretiyle kullanmaktadır. Daha önce bu ülkelerin her birine özgü banknot çıkaran merkez bankaları ise, sistem içindeki diğer yetkilerini kullanmaya devam etmektedir.

Türkiye'de banknot çıkarma imtiyazı, - Türk Lirası banknotlarının üzerinde yazılı olduğu gibi- 14 Ocak 1970 tarih ve 1211 sayılı Kanun'un 1. maddesi uyarınca 'münhasıran', 4. maddesinin III. fıkrası (II a) bendi uyarınca 'tek elden' Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na aittir.

HÜKÜMETİN HAZNEDARIDIR

Merkez Bankası, 'Hükümetin mali ve ekonomik müşaviri, mali ajanı ve haznedarıdır. Finansal sisteme ilgili olarak istenilecek konularda Hükümete görüş verir.' Bu görevlerin Hükümetle yakın bir işbirliği ve uyum içinde yerine getirilmesi için Merkez

Risk alamayan bankalara zorunlu karşılık cezası!

EKONOMİ SERVİSİ

MERKEZ Bankası (TCMB), zorunlu karşılık düzenlemesinde değişiklik yaptı. TCMB'den yapılan açıklamaya göre, zorunlu karşılık oranları ve nema ödemelerini kredi büyümesi oranlarıyla ilişkilendiren bir düzenlemeye gidildi. Merkez Bankası'nın temel para politikası aracının kısa vadeli faiz oranları olduğu bildirilen açıklamada, "Ekonomideki dengeleme sürecinin bu aşamasında, kredi arzının tüketimden ziyade, üretim odaklı sektörlerle yönlendirilmesini teşvik ederek finansal istikrarı destekleyecek ve bant genişliğini güncelleme ihtiyacını azaltacak bir zorunlu karşılık uygulamasının yararlı olacağı düşünülmektedir" denildi.

TİCARİ KREDİLER VE KONUTA FİNANSMAN

Yeni düzenlemede kredi büyümesi hesaplanmasında Türk lirası nakdi kredilerin reel değişiminin dikkate alınacağı bildirilen açıklamada, yıllık reel kredi büyüme oranının, reel nakdi kredi stok değerlerinin son üç ay ortalaması dikkate alınarak hesaplanacağı, hesaplamalarda mali kuruluşlara verilen krediler dikkate alınmayacağı ve reel nakdi kredi değerinin, nominal kredi tutarını ilgili dönemdeki TÜFE endeksinde bölünerek hesaplanacağı ifade edildi. Açıklamada, yıllık reel kredi büyüme oranına ilişkin şu değerlendirmelerde bulundu: "Yıllık büyüme oranı yüzde 15'in üzerinde olan bankalar için; 2 yıl ve daha uzun vadeli ticari krediler ile 5 yıl ve daha uzun vadeli konut kredileri reel değişimlerinin tamamı büyüme oranı formülünün pay kısmından düşülerek hesaplanan uyarlanmış reel kredi büyüme oranının yüzde 15'in altında olması durumunda bankalar zorunlu karşılık teşviklerinden yararlanabilecekler. Yıllık büyüme oranı yüzde 15'in altında olan bankalar için; 5 yıl ve daha uzun vadeli konut kredileri dışında kalan bireysel kredi reel değişiminin

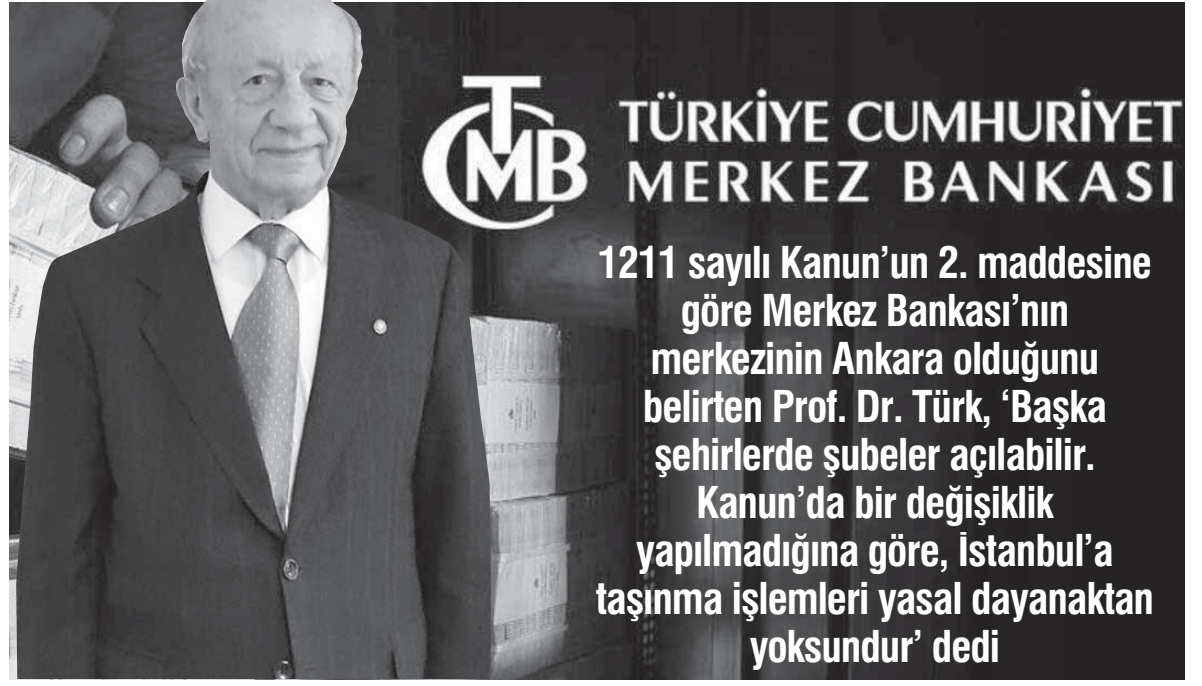
yüzde 50'si büyüme oranı formülünün pay kısmından düşülerek hesaplanan uyarlanmış reel kredi büyüme oranının yüzde 5'in üzerinde olması durumunda bankalar zorunlu karşılık teşviklerinden yararlanabileceklerdir. Böylece, üretim ve yatırımla ilişkisi kuvvetli olan uzun vadeli ticari krediler ile ithalatla ilişkisi zayıf olan uzun vadeli konut kredileri teşvik edilecektir."

'KARMAŞA DENGEYİ BOZAR'

Merkez'in bu kararı üretimi destekler yönde kredi veren bankalara avantaj sağlarken risk alamayan bankaları cezalandıran bir nitelik taşıyor. Güvensizlik nedeniyle yatırımların durduğu ortamda kredilerin konut sektörüne akacağı ortada. Konuya ilişkin Twitter hesabından değerlendirmelerde bulunan İktisatçı Prof. Dr. Sadi Uzunoglu da şunları söyledi: "Kamu otoritesinin finansal piyasalarda sıklıkla değişen kararları belirsizlik yaratır. Biliyoruz ki TCMB piyasaya likidite verme peşinde. Bu nedenle bankalara 'yıllık yüzde 10-20 arasında kredi verirsiniz sizin hem zorunlu karşılıklarınızı düşürürüm, hem ödenecek nema miktarını yükseltirim' diyor. Bu tür uygulamaya mevcut ortamda risk almak istemeyeni cezalandırıcı bir etkiye sahip. Oysa otorite bankaların en düşük riskle çalışmalarından sorumludur. Daha fazla risk al diye zorlamamalıdır.

Amaç kredi vermekse ve özellikle de TL kredisi; TL zorunlu karşılıkları tüm bankalar için sıfırlarsınız. Risk almak isteyen alır, almaz almaz. Bu o bankanın aktif-pasif komitesinin vereceği karardır. Herkesin risk algısı farklıdır. Otoritenin risk algısına göre herkes hareket etmek zorunda değildir. TCMB kredilerde, reel yıllık artış gibi karışık işlere yöneldikçe ve karmaşayı artırdıkça finansal piyasaların dengesini bozacaktır."

runmaya dair sürekli ve artan bir endişe içinde. Haksız değişler, küresel düzeyde her yıl yeni ortaya çıkan 130 milyonu aşkın zararlı yazılım; finansal ve kişisel bilgilerimizin, fotoğraflarımızın ya da kurumsal verilerimizin peşinde" dedi. Dünyaya yayılmış araştırma merkezleri ve bin 600 kişiyi aşan uzman siber güvenlik personeliyle geliştirdikleri yazılımlar sayesinde kullanıcıların dijital sistem ve cihazlarına güvenlik sağladıklarını anlatan Soria, bireysel kullanıcılara yönelik ESET NOD32 Antivirus'un yanı sıra ESET Internet Security ve ESET Smart Security Premium programlarının 2020 yılı sürümlerini tanıttı.

TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI

1211 sayılı Kanun'un 2. maddesine göre Merkez Bankası'nın merkezinin Ankara olduğunu belirten Prof. Dr. Türk, 'Başka şehirlerde şubeler açılabilir. Kanun'da bir değişiklik yapılmadığına göre, İstanbul'a taşınma işlemleri yasal dayanakten yoksundur' dedi

Bankası) Londra; 'Banque de France' (Fransa Bankası) Paris merkezlidir. Federal Almanya'da ise bazı yüksek mahkeme ve kurumların başkent Berlin dışında bulunması gibi 'Deutsche Bundesbank' (Alman Federal Bankası) da Frankfurt merkezli bir istisna olarak görünmektedir. Ancak Avrupa Merkez Bankası merkezinin de orada bulunması, ulusal ve uluslar üstü iki merkez bankası arasındaki ilişkiler bakımından kolaylaştırıcı bir etkidir.

BAŞKENTİN İÇİ BOŞALTILYOR

Daha önce merkezi Ankara'da bulunan birçok ulusal kurum ve banka, son yıllarda İstanbul'a taşınmıştır. Bunlar arasında Atatürk'ün sermaye koyarak Ankara'da kurduğunu Türkiye İş Bankası da bulunmaktadır. Şimdi sıranı Merkez Bankası'na geldiği anlaşıyor. Başkent kavramının içini boşaltan bir süreç yaşıyor. Anayasa gereğince başkent olarak değişmezliği nedeniyle dokunulamayan Ankara, sadece siyasal konumu içinde bırakılmaya çalışılmaktadır. Ankara'nın gelişmesini olumsuz etkileyen bu yanlış uygulamadan vazgeçilmesi; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın 1211 sayılı Kanun'da yazılı, kendisinin ve başkent konumuna uygun merkezi Ankara'da kalmalıdır."

Ağır rekabet koşullarını Ticaret Bakanı'na anlattılar

TÜRKİYE Perakendeciler Federasyonu (TPF) Heyeti, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ı makamında ziyaret etti. Yerel zincirlerin son yıllardaki gelişimi ve sektörde yaşanan ağır rekabet koşullarının görüşüldüğü toplantıda TPF Başkanı Ömer Düzgün 2020 yılında gerçekleştirilmeyi planladıkları çalışmalar ve hedefleri Bakan Pekcan ile paylaştı. Bilindiği üzere yerel zincir marketler, A101, BIM, Şok, Migros ve CarrefourSA gibi devlerle rakebet halinde ve dünkü haberimizde de belirttiğimiz üzere sektörde bir takım düzenlemelerin yapılmasını talep ediyorlar.

DÖRT BIN SATIŞ NOKTASI

Yapılan görüşmede; yerel zincirler olarak amaçlarının tüketicilere sağladıkları değeri artırmak, sektörün önündeki sorunlara çözüm üretmek, iş olağanı yaratmak ve ülke ekonomisine daha fazla katma de-

ğer sağlamak olduğunu aktaran TPF yetkilileri; tamamı yerli sermayeli olan dört bine yakın satış noktası, 70 bine yakın çalışanı, 2 milyon 500 bin metrekare alanı ile sektörde önemli bir gücü temsil ettiklerini anlattılar.

YÜZDE BEŞ BÜYÜYECEKLER

Son beş yıldır çift haneli büyüyen yerel zincirlerin toplam market satış payı yüzde 33,7, toplam gıdadaki satış payı yüzde 9,5, istihdam payı ise yüzde 34,8. Toplam 38 milyar TL cirosu bulunan yerel zincirlerin 2019 yılı büyüme hedefi yüzde 15. İstihdamda ise 2019'u yüzde beş büyüyerek tamamlamayı hedefleyen TPF 2020 yılında ise istihdamdaki büyüme hedefini ise yine yüzde beş olarak belirledi. 2019'u 44 milyar TL ciro ile kapatmayı hedefleyen yerel zincirler, 2020 yılına da yine çift haneli büyüme hedefi ile başlayacağını açıkladı.

Ceyrek asırlık tecrübe ile teknolojiyi yönetecek

TELEKOMÜNİKASYON sektöründe 25 yıllık uluslararası deneyime sahip olan Thibaud Rolle, Vodafone Türkiye Teknolojiden Sorumlu İcra Kurulu Başkan Yardımcısı olarak atandı.

Safaricom'daki görevi süresince Kenya'da en iyi ses ve data şebekesinin kurulmasına öncülük eden Rolle'nin, yeni nesil dijital iletişim teknolojilerindeki deneyimini Türkiye'ye taşıyacağı ifade edildi. Açıklamaya göre, Rolle, geleceğin teknoloji ve hizmetlerinin sunulabilmesi için Vodafone Türkiye'nin şebeke ve bilgi işlem altyapısının geliştirilmesinden sorumlu olacak.

Sekiz ülkede başarı sağladı

İSTANBUL Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği Başkanı Ahmet Güleç, sektörün geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10'luk bir artış ile 5 milyar dolarlık ihracat yaptığını açıkladı. 2018 yılının 12 aylık ihracatına 2019'un ilk 11 ayında ulaştıklarının kaydeden Güleç, mobilya sektörü ile karton ambalaj sektörünün hedef pazarları hakkında da bilgi verdi. Güleç, şunları söyledi: "Almanya, Katar, ABD, Birleşik Krallık, İsrail, Irak, Suudi Arabistan ve Libya gibi pazarlarda mobilya sektörü büyük başarılar yakaladı. ABD'de pazarındaki varlığımızı artırarak sürdürmeyi; Çin, Avrupa ve Güney Amerika pazarlarındaki mevcut etkinliğimizi ve ihracatımızı artırarak, 2023 yılı sonunda dünya mobilya pazarından yüzde 2,5 pay almayı hedefliyoruz. İngiltere, Almanya, Irak, Fransa gibi ülkelerde sektördeki başarısını tesileleyen karton ambalaj ihracatçılarımız ise daha az etkin oldukları Sahraaltı Afrika pazarları, Ortadoğu pazarı, Latin Amerika pazarları ve ABD pazarında da kendini kanıtlamayı hedefliyor."

Atıl ahır üretime KAZANDIRDILAR

Üniversite mezunu kız kardeşler, iş bulma çalışmaları başarısız olunca, babalarının ahırını mantar üretim tesisine çevirdi. Çevredekiilerin 'yapamazsınız' söylemlerine aldırış etmeyen kardeşler, yıllık 3 ton üretim yapıyor

HABER MERKEZİ

AYDIN'da yüksek öğrenimini tamamlayan iki kız kardeş, "Genç Çiftçi Projesi" kapsamında aldıkları hibeyle, babalarının ahır olarak kullandığı yeri, yılda 3 ton istiridye mantarı üretim kapasiteli tesise dönüştürdü.

Bozdoğan ilçesi Kılavuzlar Mahallesi'nde yaşayan Hatice Ağırbaş Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Gediz Meslek Yüksekokulu Tıbbi Tanıtım ve Pazarlama Bölümü, ablası Fatma Ağırbaş ise Uludağ Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Bir müddet iş arayan iki kardeş, internet üzerinden yaptıkları araştırma sonucunda istiridye mantarı yetiştiriciliği yapmaya karar verdi.

Düşüncelerini paylaştıkları babaları Mesut Ağırbaş'ın da destek verdiği kardeşler, Tarım ve Orman Bakanlığının "Genç Çiftçi Projesi"ne başvurdu. Proje kapsamında 28 bin liralık hibe alan iki kardeş, üretimi yapacakları tesis arayışına girdi. Maddi imkanları yeterli olmayan kardeşler, sonunda evlerinin yanındaki bulunan ahırın bu iş için kullanmaya karar vererek, yaptıkları tadilatla burayı yılda 3 ton üretim kapasiteli tesise dönüştürdü. Mantar-

ların hasat aşamasında da kendileri çalışan iki kardeş, ürünlerini anlaştıkları toptancıların yanı sıra perakende olarak internetten de satıyor.

ÖNEMLİ OLAN İNANMAKTI

Hatice Ağırbaş, kendi işlerini yaptıkları için çok mutlu olduklarını söyledi. İşe başladıkları andan itibaren başarılı olacaklarına inandıklarını aktaran Ağırbaş, "Çevremizden 'Kız başınıza nasıl yapacaksınız?', 'Daha önce hiç mantar yetiştirdiniz mi', 'Ne anlarsınız' diyenler oldu ama biz onlara hiç aldırış etmedik ve bu işe girdik. Önemli olan yapabileceğinize inanmaktı. Biz de buna inandık ve yola çıktık" dedi.

EN BÜYÜK DESTEĞİ BABA VERDİ

En büyük destekçinin babaları olduğunu belirten Ağırbaş, "Kadın erkek ayrımı yok ben- ce. Kadın da erkek de isterse her şeyi yapabilir. Erkeğin yaptığı kadın da yapabilir. Ben- ce herkes kendi ayakları üstünde durabilmeli. Kendi paramızı kendimiz kazandığımız için çok mutluyum" diye konuştu. Baba Mesut Ağırbaş da kızlarıyla gurur duyduğunu belirterek, "Kızlarımla bir fikirle bana geldiğinde hemen destek verdim. Onlarla gurur duyuyorum" dedi.

İş bulamadı hayvancılığa başladı

BATMAN'ın Gercüş ilçesinde çiftçi, kendi imkanları ile tavuk çiftliği kurdu. Siparişlere yetişemeyen çiftçinin hedefi, çiftliği büyütüp istihdama katkı sağlamak.

Gercüş ilçesine Bağlarbaşı Mahallesi'nde ikamet eden Müslüm Dilber, iş bulamayınca tavuk çiftliği açmaya karar verdi. Yakınlarından aldığı borçla organik tavuk çiftliği kuran Dilber, buradan elde ettiği ürünleri satmaya başladı. İlk etapta çevresine satış yapan Dilber, yoğunluğun yaşanmasının ardından siparişlere yetişemez duruma geldi.

DEVLET DESTEK VERİRSE...

Dilber, "Tavuklarımız bizim bu bölgeye uyum sağlıyor iklim şartlarına uygun.

Kendi imkanlarımla yaptım bu çiftliği. Devlet katkısı olmasını isterim, devlet biraz yardım ederse işimi büyüteceğim, çünkü burada organik yumurtanın olmasını istiyorum. Marketler bazen gelip kendileri buradan alıp götürüyor bazen de biz götürüyoruz marketlere. Buğday, arpa ve mısır ile besliyoruz tavukları" dedi.

Ege zeytininin kalitesi Mut'la artıyor

ZEYTİN üretimi çok eskilere dayanan Mersin'in Mut ilçesinde bu yıl yaklaşık 200 bin ton zeytin, 15 bin ton zeytinyağı rekoltesi hedefleniyor.

Mut'ta, mikroklima iklim özelliğinden dolayı hasadına erken başlanılan ve ilaç kullanılmadan üretimi yapılan zeytin ve bundan elde edilen yağ, tadı ve doğallığıyla tercih edilir hale geldi.

Mut Kaymakamı Muammer Köken şunları kaydetti:

"Büyük firmalar Mut ürünlerini tercih ediyor. İlçemiz bu alanda iyi noktalara gelecektir. Organik üretim yapıyoruz. Bunu yaygınlaştıracacağız. İnsanlar burada zeytin toplamaya gelecek. Bu konuda ilçemizde agro turizmini geliştireceğiz."

Arıların kış uykusu hazırlığı

TÜRKİYE'de bal üretiminin önemli merkezlerinden Kars'ta, soğuk havadan korunması için yayladan getirilen arıların kışlatma çalışması tamamlandı.

İlkbaharda yaylalara çıkarılan yaklaşık 60-70 bin kovan arıdan 400-500 ton balın elde edildiği kentte, havanın soğumasıyla birlikte arı yetiştiricileri kovanlarını köylere taşıdı. Hava sıcaklığının sıfırın altına düşmesiyle arıların kovanları daraltıldıktan sonra çuval, bez gibi koruyucu eşyalarla muhafaza ederek, arıları dondurucu soğuktan koruyor. Arıların, bu yöntemle arıların hem telef olmasının önüne geçiyor hem de bir sonraki sezona daha sağlıklı girmelerini sağlıyor.

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Yönetim Kurulu Üyesi ve Doğu Anadolu Bölge Sorumlusu Adem Ertaş, Kars'ta Arıların Birliğine kayıtlı 130 bin civarında kovanın bulunduğunu söyledi. Kış aylarının çetin geçtiği Kars'ta bazı üreticilerin arılarını başka illere götürdüğünü anlatan Ertaş, "Akdeniz sahillerine kışlatmaya götürülüyor. Burada kalan arıların kışlatma hazırlıkları ise bitti" dedi.

Balıkçıların yeni kabusu: İnsan yüzü sapan balığı

ADANA'nın Karataş ilçesi kıyılarında deniz suyunun soğumasıyla birlikte balon balığı popülasyonu azalırken, avlarda yoğun şekilde ortaya çıkan insan yüzü sapan balığı, ekonomik değeri olmaması ve ağları parçalaması nedeniyle balıkçıları mağdur etti.

Karataşlı balıkçılar, ağları parçalayan insan yüzü sapan balığının, toksini siyanürden bin 200 kat daha zehirli olan balon balıklarından ekonomik olarak daha zararlı olduğunu söyledi. Balıkçı Hakan Kangal, kış mevsiminin gelmesiyle balon balıklarının azaldığını ancak sapan balığı popülasyonunun arttığını kaydetti. Tüccarların sapan balığını temizlenmiş halde kilosunu 1,5 TL'den aldıklarını anlatan Kangal, temizlemesi çok zahmetli olduğu için avladıkları bu balıkları satmayıp denize attıklarını dile getirdi.

Oynak fiyatlı ürünler takip edilecek

Altı ürünün bülteni hazır

ALTI ürünle ilgili bülten hazırlandı. Bu bültenler ilk olarak ayçiçeği, buğday, mercimek, mısır, nohut ve pamuk için oluşturuldu.

BUĞDAY BÜLTENİ

Ürün masalarında oluşturulan buğday bülteninde, satış fiyatlarının artması, ödemekte olan hububat desteklerinin yüzde 100 artış göstermesiyle çiftçilerin tekrardan buğdaya yönelmesiyle ekim alanlarının artacağı öngörüsü yer alırken, buğday kıışlarının ihtiyaç duyduğu yağışın henüz yeterli kadar gerçekleşmemiş olmasının rekolte için risk teşkil ettiği belirtildi.

AYÇİÇEĞİ BÜLTENİ

Ayçiçeği bülteninde ise hasat zamanı it-

halatın engellenmesi, gözetim fiyatı uygulamasının devam etmesi ve **31 Ocak 2020**'den sonra yüzde 27'den tekrar yüzde 13'e inecek gümrük vergisi oranının ertelenmesi veya tekrar gözden geçirilmesinin üretici açısından faydalı olacağı önerildi.

PAMUK BÜLTENİ

Pamuk bülteninde ise 2020/2021 üretim sezonunda pamuk alanlarında ve üretimde azalma olabileceği ve bu pamuk alanlarının buğday ve mısır kayabileceği uyarısı yer alırken, mercimek bülteninde ise üreticinin başka ürünlere yönelmesini önlemek adına, nohut ile aynı ya da yüksek olarak **TMO** alım fiyatının **2020** yazlık üretim sezonu ekiminden önce açıklanması tavsiye edildi.

'**ÜRÜN masaları**' oluşturularak, stratejik ve fiyatı en çok değişim gösteren tarım ürünlerinin takibi yapılacak, ürünlerle ilgili tavsiye niteliğinde politika önerileri oluşturulacak.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin talimatıyla, stratejik bazı tarım ürünlerine ilişkin gelişmelerin izlenmesi için oluşturulan takip masalarının kurulu-

şu tamamlandı. Bu kapsamda, 26 ürünün takibi için yedi ürün masası oluşturuldu. Bu ürünler arasında, hububatlar, pamuk, ayçiçeği, soya, kanola, aspir gibi yağlı tohumlu bitkiler, nohut, mercimek, kuru fasulye gibi baklagiller, patates-kuru soğan, çay-fındık, kayısı, incir, üzüm, kiraz, zeytin-zeytinyağı gibi dış ticarete konu ürünler ile yem bitkileri yer alıyor. Bu masalar oluşturulurken, ülke için stratejik öneme sahip, arz açığı olan, insan ve hayvan beslenmesinde önemli yer tutan ürünler belirlendi.

POLİTİKALAR OLUŞTURULACAK

Ürün masaları, bakanlık adına tek elden güvenli şekilde veri oluşturulmasını sağlamak ve elde edilen verilerin referans olarak kullanılması, güncel tutulması, düzenli raporlanması gibi çalışmalar yapacak. Bu verilerden de tavsiye niteliğinde politika önerileri oluşturulacak.

VERİLER YAYIMLANACAK

Masalarda görev yapan ürün uzmanları, konularına ilişkin verileri ulusal ve uluslararası veri sistemlerinden yararlanarak ve sahada ziyaretleriyle oluşturuyor. Uzmanlar, çiftçiler, üretici örgütleri, sivil toplum kuruluşları ve kurumlarla görüşmeler yaparak piyasayı ve sektörü takip ediyor. Bu kapsamda, tarımsal ürünlerin ekiliş alanları, rekolte tespiti, verim, tüketim, ticaret, stok, fiyat, maliyet, tohumluk ve destekleme bilgileri toplanırken, bu veriler bir bülten şeklinde de yayımlanacak.

Tarımda koruma alanı genişliyor

TARIM ve Orman Bakanlığı, tarım arazilerinin etkin ve verimli kullanılması için çalışmalarını sürdürüyor. **265 ova** koruma altına alınırken önümüzdeki dönem bu sayı daha da artacak. **24 milyon hektar tarım alanının** tamamında **2023** yılına kadar toprak verim tabanı güncellenecek. Bu alanlar gıda güvenliğinin ambarı olacak. Arazisini satmak isteyen çiftçilerin arazilerinin değerini, talep olması halinde bakanlık belirleyecek. Bakanlık alıcılar ile satıcılara aracılık yapacak. Yılda 1 milyon nüfus ve refah seviyesinin yükselmesine bağlı değişen tüketim alışkanlıkları gıda ihtiyacını dolayısıyla tarım arazilerinin etkin ve verimli kullanımını daha önemli kılıyor.

KAYIP 13 MİLYAR TL

Ancak **Türkiye**'de işletme ölçeklerinin küçük oluşu arazilerin etkin ve verimli kullanımını engelliyor. **Türkiye**'de 3 milyon hektara yakın arazi çeşitli nedenlerden dolayı ekilemiyor. Arazilerin aşırı derecede par-

çalanmış olması, güvenlik sorunları, aile içi hususlar ve göç gibi nedenlerden dolayı tarım arazisinin atıl kalmasına yol açıyor. Bu da yaklaşık 13 milyar TL gelir kaybına yol açıyor. **2023** yılına kadar yaklaşık 2 milyon hektar arazi kiralananacak. Türkiye'de ekilen tarım alanlarının yanı sıra mera ve ormanların toplam büyüklüğü **78 milyon hektar**. Bu alanı genişletmek için ise çalışmalar sürüyor. **300**'den fazla büyük verimli tarım ovası bulunuyor. **265** büyük ova koruma altına alındı.

GÜNCEL VERİ TABANI

Koruma alanlarının önümüzdeki dönemde artması bekleniyor. Önümüzdeki dönem pay artırlacak. **Türkiye**'de **32,5 milyon adet tarım parseli** mevcut. Toplam **24 milyon hektar** tarım alanının tamamında ise verimliliğin artırılması için **2023** yılına kadar toprak verim tabanı güncellenecek. Tarım alanlarının korunmasının yanı sıra işletmelerin kayıtlarına alınması işlemleri de hızlanacak.

TÜİK: Patates üretimi azaldı

TÜRKİYE İstatistik Kurumu (TÜİK) 2018 yılı verilerine göre, **Afyonkarahisar** patates üretiminde üçüncü il olurken, bir önceki yıla göre patates üretiminin azaldığı gözlemlendi. **2018 yılı TÜİK** verilerine göre, **Afyonkarahisar**'da patates üretimi, bir önceki yıla göre yüzde 3,7 azalarak **455 bin 352** ton oldu.

Türkiye'de bitkisel üretime ait tarımsal alan, üretim miktarı, ağaç sayıları, verim bilgileri ile gübre, tarımsal ilaç, organik tarım, tarımsal alet ve makine sayılarına ilişkin istatistikler Tarım ve Orman Bakanlığı'nın il ve ilçe müdürlüklerinden, **TÜİK** tarafından derleniyor. TÜİK tarafından yayımlanan 2018 yılı bitkisel üretim istatistikleri verilerine göre, ülke genelinde 1 milyon 359 bin 373 dekarlık alanda ekilen patatesin 1 milyon 359 bin 043 dekarlık alanı hasat edilirken **2018** yılında patates üretimi bir önceki yıla göre yüz-

de 5,2'lik bir azalış göstererek 4 milyon 550 bin ton oldu.

İLK SIRADA NİĞDE

TÜİK verilerine göre; **2018 yılında** patates üretim miktarı en yüksek beş il sırasıyla, **Niğde** 732 bin 188 ton, **Konya** 611 bin 957 ton, **Afyonkarahisar** 455 bin 352 ton, **Kayseri** 385 bin 913 ton ve **İzmir** 330 bin 143 ton oldu. 2018 yılında **Ege Bölgesi**'nde patates üretim miktarı bir önceki yıla göre yüzde 10,4 azalarak 873 bin 775 ton oldu.

Ege Bölgesi, 253 bin 533 dekarlık hasat alanıyla **Türkiye** toplam patates üretiminin yüzde 19,2'sini karşılıyor. 2018 yılında **Ege Bölgesi** illeri arasında en fazla patates üretimine sahip il 455 bin 352 tonluk üretimle **Afyonkarahisar** olurken, en az patates üretime sahip olan il ise 116 tonla Denizli oldu.

TÜRKİYE’NİN GİRİŞİMİ HIRSIZLIKLARI ORTAYA ÇIKARDI

İsrail-GKRY arasında AFRODİT ÇATLAĞI

İsrail, Afrodit’te gaz geliştirme programını anlaşmazlık çözülene kadar bloke ettiğini duyurdu. Afrodit yatağının bir kısmının İsrail’in MEB’inde yer alan ‘Yishai’ yatağıyla ortak kısımlarının bulunduğunu öne süren İsrail, çıkarılacak gazdan hak talep ediyor. Ancak Güney Kıbrıs, İsrail’in bu talebini ‘mantıksız’ buluyor

GARİP BALÇAK

İSRAİL, Afrodit’te sondaj çalışması yapan şirketlere mektup yazarak Afrodit sahasında gaz geliştirme programını anlaşmazlık çözülene kadar bloke ettiğini duyurdu. Libya ile Türkiye arasında imzalanan mutabakatın ardından ortaya çıkan bu gelişmeyi değerlendiren Cem Gürdeniz, İsrail’in de GKRY’nin kendisinden gasp ettiği alanları Türkiye ile imzalayacağı Libya mutabakatı benzeri bir anlaşmayla kazanabileceğini söyledi.

Güney Kıbrıs’ın tek yanlı ilan ettiği Münhasır Ekonomik Bölgesinde (MEB) yer alan 12’nci parselde bulunan “Afrodit” yatağındaki doğalgazın kullanımının, İsrail’in MEB’inde yer alan “Yishai” yatağını etkilemesi nedeniyle iki ülke arasında gelişen anlaşmazlık bir üst seviyeye taşındı. İsrail, Afrodit’te sondaj çalışması yapan şirketlere mektup yazarak Afrodit sahasında gaz geliştirme programını anlaşmazlık çözülene kadar bloke ettiğini duyurdu.

Geçen senede aynı bölgede İsrail ve GKRY arasında anlaşmazlık çıkmış ve İsrail sahadan daha fazla pay istemişti. Söz konusu Afrodit doğalgaz sahasında, merkezi Teksas’ta bulunan Amerikan şirketi Noble Energy, İsrailli Delek şirketi ve Hollanda’nın Royal Dutch Shell şirketinden oluşan konsorsiyum arama-çıkarma faaliyeti yürütüyor. İsrail, Afrodit yatağının bir kısmının İsrail’in MEB’inde yer alan “Yishai” yatağıyla ortak kısımlarının bulunduğu gerekçesiyle Afrodit’ten çıkarılacak gazdan hak talep ediyor. Ancak Güney Kıbrıs, İsrail’in bu talebini “mantıksız” buluyor.

‘İSRAİL HAKLARINDAN FERAGAT ETMEYECEK’

İsrail Enerji Bakanlığı Genel Müdürü Udi Adiri, Shell, Noble Energy ve Delek Drilling’e, Yishai lisansı ile sınır anlaşmazlığı çözülene kadar Afrodit sahasında gaz geliştirme programını bloke ettiklerini bildirdi. Adiri, mektupta “İsrail, Afrodit-Yishai doğalgaz rezervindeki payından feragat etmedi ve feragat etmeye de niyeti yok” ifadelerini kullandı.

Mektupta şu satırlara yer verildi: “İsrail ve Kıbrıs (GKRY), Afrodit-Yishai sahasının işletilmesiyle ilgili ikili bir anlaşmaya varmak amacıyla birkaç yıl boyunca görüşmelerde bulundu. İki devletin onayına tabi olacak bir lisans hakkı için doğrudan müzakerelerin başlatılması gerekiyordu. Fakat iki devlet, ilgili tarafların yararına, alanın adil biçimde paylaşılmasını ve geliştirilmesini kolaylaştıracak gerekli anlaşmayı yapmamıştır. Sonuç olarak İsrail Devleti, Afrodit-Yishai sahasındaki gaz çıkarma faaliyetlerinin, İsrail Hükümeti ile bir anlaşmaya varılmadan başlamaması gerektiği konusunda tavsiyede bulunur.”

Shell ve Noble Energy Aphrodite alanında yüzde 35’er, Delek Drilling ise yüzde 30’luk paya sahip. 7 Kasım’da Delek Drilling, Güney Kıbrıs’la önümüzdeki dört ila altı yıl boyunca Afrodit sahasını geliştirmek, Mısır’a gaz ihraç etmek üzere altyapının kurulması için 2,5-3,5 milyar dolar

yatırım yapılması konusunda bir anlaşma yaptığını duyurmuştu. Afrodit alanındaki gazın değerinin 9 milyar dolardan fazla olduğu tahmin ediliyor.

İSRAİL’DEN 6 BİN MISIR’DAN 12 BİN KİLOMETREKARE ÇALMIŞLAR

Gelişmeyi Aydınlik’a değerlendiren emekli Tümamiral Cem Gürdeniz, İsrail’in, Türkiye’nin adalara yönelik uyguladığı MEB uygulamalarını kullanması halinde yaklaşık 6 bin kilometrekarelik bir alanı koruyabileceğini belirtti. Gürdeniz, şu ifadeleri kullandı: “17 Aralık 2010’da İsrail ve GKRY arasında bir Münhasır Ekonomik Bölge (MEB) anlaşması yapılmıştı. Bu anlaşmadan sonra esasında işler istedikleri gibi ilerliyordu. Fakat İsrail, Afrodit sahasının (bu saha İsrail ve GKRY sahaları arasında ara bir kesim) kendi sınırları içinde kalma durumunu göz önüne alarak geçen sene bu sahadan çıkan gazdan pay istedi... Görünen o ki Türkiye ve Libya arasındaki mutabakattan sonra kartlar yeniden dağıtıldı. Geçen gün İsrail’in Haaretz gazetesinde de Türkiye ve Libya arasında imzalanan anlaşmanın hukuki temelini sağlam olduğuna dair bir yorum vardı ve bu oldukça önemliydi. Çünkü birkaç gün önce İsrail bu süreçte Yunanistan’ın yanında olduğunu söylemişti. Durum şu şekilde anlatılabilir: Eğer İsrail, Türkiye’nin adalara yönelik MEB sınırlandırma konusundaki uluslararası argümanlarını kullanmış olsaydı, kabaca 6 bin kilometrekarelik alanı GKRY lehine kaybetmiş olmazlardı. Tıpkı GKRY’nin Mısır’ın 12 bin kilometrekarelik alanını çaldığı gibi. Şimdi Türkiye, yaptığı bu demarş (diplomatik girişim) ile tüm hırsızlıkları ortaya çıkarmış oldu.”

Türkiye’nin Güneybatı Anadolu kıyıları ile İsrail kıyılarının nomenonik veya jeodezik haritalarda karşılıklı olduğunu belirten Amiral Gürdeniz, “Türkiye ve İsrail’in karşılıklı kıyıdaşlığı göz önüne alınarak Libya ile yapılan gibi bir mutabakat muhtırası imzalanırsa, İsrail’in kendisinden gasp edilen alanları geri alma ihtimali oluşur” dedi.

İsrail’in söz konusu sahada faaliyetlerde bu-

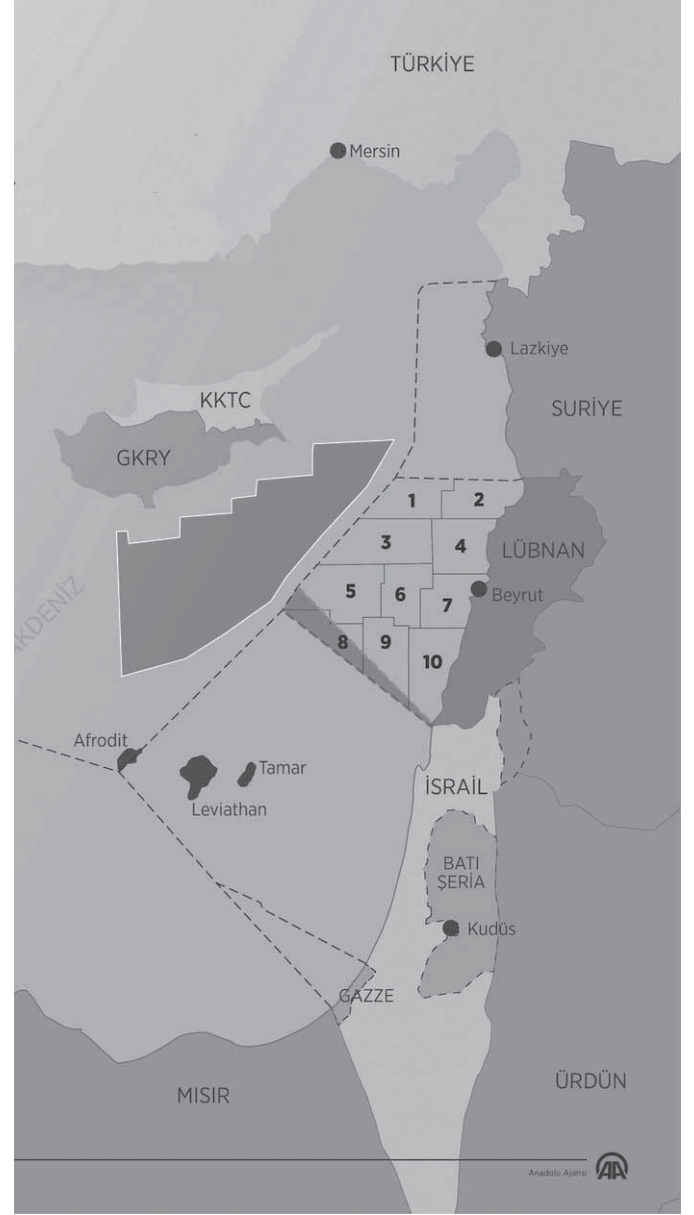
lunan firmalarla ilişkisine de değinen Gürdeniz alanda egemen ülkenin İsrail olduğunu ve İsrail’in, çıkarlarını göz önüne alarak, gerekirse süreçten etkilenen firmalarla yeni sözleşme görüşmeleri başlatabileceğini söyledi.

‘İSRAİL, TÜRKİYE’NİN ÇIKARLARINI GÖZARDI ETMEMELİ’

Türkiye-İsrail ilişkilerine de değinen Gürdeniz, şöyle konuştu: “Doğu Akdeniz’de İsrail ve Türkiye ilişkilerinin gelişmesi Türkiye’den daha çok İsrail’in lehine. Fakat İsrail Suriye’nin kuzeyindeki gelişmelerden, özellikle Türkiye’nin kukla, denize çıkışı olan bir Kürdistan’ın kurulmasına engel olan faaliyetlerden rahatsız olduğu için, karşı blokta yer alıyor. İlişkilerin kırıma süreci 2010 Haziran’ında yaşanan Mavi Marmara olayıyla başlıyor. Ama Türkiye ve İsrail’in dostluğu eskidir. Türkiye’nin İsrail ile olan dostluğu bölge barışı için de önemlidir. Türkiye ve İsrail’in karşılıklı oturup yeni bir süreç başlatabileceğini düşünüyorum. Yeter ki İsrail, Türkiye’nin jeopolitik çıkarlarını göz ardı etmesin.”

‘MISIR VE SURİYE İLE DE ANLAŞMALAR YAPILMALI’

Gürdeniz, Türkiye’nin Libya dışında diğer kıyıdaşlarla da Deniz Sınırlandırma anlaşması yapmasının, mevcut durumu daha da güçlendireceğini vurguladı: “Halen, KKTC ve Libya ile yapılmış durumda. Şimdi bir de İsrail ile bir anlaşma yapılırsa Türkiye’nin eli daha da güçlenir. Gerçekte bugünkü durum bile MEB ilanı için yeterli ve geçerlidir. Unutulmamalı ki, GKRY, 21 Mart 2003’ten geçerli olmak üzere 2 Nisan 2004’te sadece Mısır’la yapılan anlaşmayı arkasına alarak MEB ilan etti. Şimdi Türkiye’nin, KKTC ve Libya olmak üzere iki ülkeyle anlaşması var. Olur da İsrail’le bir anlaşma yapılırsa, bu sayı üçe çıkacak. Dilerim ki ileride Mısır ve Suriye ile de anlaşmalar sağlansın. Çünkü karışımızda Türkiye’nin 100 bin kilometrekarelik alanı gasp etmeye çalışan Yunanistan ve GKRY var. “Şunu da unutmamak gerekir ki bu gaspı yaratan ve kukla ya da vekil devletleri üzerimize süren Avrupa Birliği’dir.”

‘Türkiye’nin eli çok güçlü’

TÜMAMİRAL Cem Gürdeniz, “Libya ile imzalanan mutabakatla birlikte Türkiye’nin eli giderek güçleniyor. İlerleyen süreçte doğu Akdeniz’de bunun etkileri nasıl olur?” sorumuza şu ifadelerle yanıt verdi: “Bunun yarattığı psikolojik etkiyi görüyoruz. Yunan Birinci Ordu Komutanı Türkiye’ye hakaret ediyor. Hamaset dolu konuşması reel politika-dan ve konjonktürden çok uzaktı. Bir devletin görevlisi egemen bir ülkeye hakaret edemez. Hadlerini aşan basit bir topluluk var karışımızda. Türk savaş gemisine kilitlenen savaş uçağı gibi fotoğraflarla gerginliği artırmaya çalışıyorlar. Fotoğrafta da bir eğitim sırasında Yunan savaş uçağının kendi firmateynine kilitlendiği ortaya çıktı. Belli ki gerginliği artırıp belki de küçük bir çatışmayla dünya kamuoyunu kendi yanlarına çekmek istiyorlar. Türkiye fiili bir müdahale olmadığı takdirde bu oyunlara gelmez. Türkiye’nin eli zaten çok güçlü. Yunanistan’ın kimseyle bir MEB anlaşması yok zaten. Sadece AB’nin yaptığı hayali bir haritaya dayanıyorlar. Önümüzdeki dönemde Yunanistan’ın kıskırtılmal artabilir. Zaten yanlarında olan AB ve ABD’yi kıskırtıp lobi faaliyetleri ile birlikte Rum asıllı senatörler veya kongre üyelerini Türkiye aleyhinde tasarılar sunmaya yönlendirebilirler. Fakat ne AB ne de ABD, sahada Türkiye’ye müdahale edebilir.”

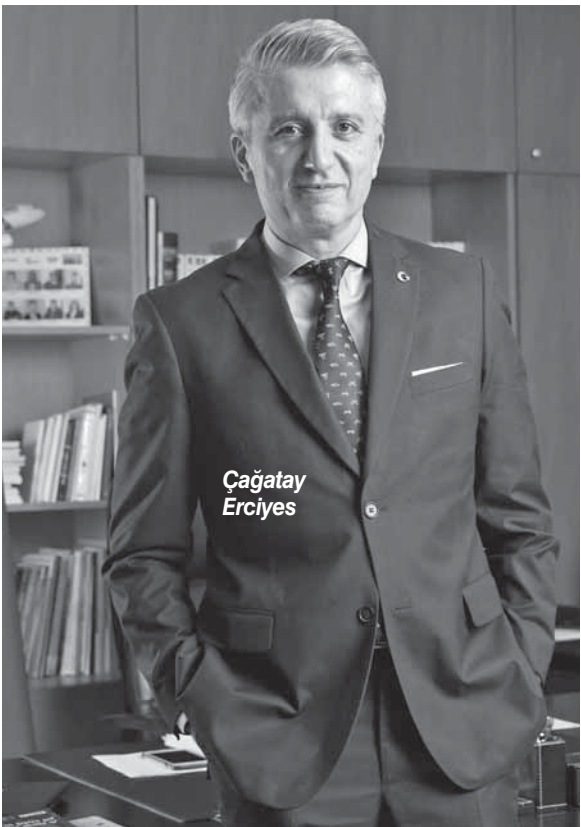
Gürdeniz, ayrıca Türkiye’nin bu koşullarda zımnen ilan ettiği

MEB’i, Birleşmiş Milletlere (BM) de ilan etmesi ve özellikle balıkçılık faaliyetlerini kontrol altına alması gerektiğini söyledi. Gürdeniz, kıskırtma hareketinde bulunanları kesin dille uyardı:

‘TÜRKİYE’Yİ KİŞİRTMAMALILAR’

“Hele hele şu günlerde Yunanistan’ın sözde Pontus soykırımı adı altında; Almanya’nın Mustafa Kemal Atatürk ve Türkiye aleyhinde her türlü algı hareketi ve psikolojik savaş yürüttüğü bir dönemde Türkiye’den Cengiz Aktar gibi sözde Türk akademisyenlerin gidip Atina’da geçmişimizi küçük düşürücü beyanlarda bulunmaları ve Türkiye aleyhinde yabancı propaganda faaliyetlerine aracılık yapmaları bu süreci daha da keskinleştirmektedir. Yunanistan’da küçük bir azınlığın azgınca yürüttüğü faaliyetler, gerginliğe benzin dökmetedir. Halbuki Türk ve Yunan halkları dostluğu ve barışı hak eden halklardır. Unutulmamalıdır ki, Yunanistan ne zaman Türkiye’yi karşısınaalsa sonunda mutlaka yenilen taraf olmuştur. Küçük Asya facasından Kıbrıs Barış Harekatına, Ege’deki kıta sahanlığı ve karasuyu krizlerinden Karadök krizine kadar bu yenilgilerini yaşadık ve gördük. Yunanlı dostlarımızı buradan ikaz etmek istiyoruz: içimizdeki hainleri kullanarak Doğu Akdeniz cephesinde de Türkiye’yi kıskırtmayı denemeyin. Çünkü sonunda kaybeden daima siz oluyorsunuz.”

‘Libya ile anlaşmanın siyasi mesajı da var’

TÜRKİYE’nin Doğu Akdeniz’deki deniz yetki alanları sorunu, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Uluslararası Hukuk Uygulama ve Araştırma Merkezi (FSM UHAM) tarafından düzenlenen konferansta ele alındı.

Dışişleri Bakanlığı İkili Siyasi İşler ve Denizcilik-Havacılık-Hudut Genel Müdürü Büyükelçi **Çağatay Erciyes**, üniversitenin Haliç Yerleşkesi konferans salonunda gerçekleştirilen “**Doğu Akdeniz Deniz Yetki Alanları Sorunu ve Tek Taraflı Faaliyetler: Arka Plan, Uluslararası Hukuk, Türkiye’nin Tezleri**” konulu konferansta, **Türkiye ve KKTC’nin Doğu Akdeniz’deki deniz yetki alanları sorunu**na yaklaşımını ve hukuki argümanlarını anlattı. Erciyes, Türkiye’nin, Yunanistan’ın iddia ettiği kıta sahanlığı haritasını kabul etmediğini, kendine ait kıta sahanlığı talebinin olduğunu belirtti.

Türkiye ile Yunanistan arasında 1970’lere kadar kıta sahanlığı sorunu olmadığını aktaran Erciyes, her iki ülkenin petrol arama çalışmalarına başlamasıyla sorunun da gün yüzüne çıktığını

söyledi.

ABD’nin basın aracılığı ile bölgedeki doğalgaz rezervlerini ifşa etmesiyle beraber Ege’dekine benzer bir sorunun ortaya çıktığını aktaran Erciyes, şöyle konuştu: “Kıbrıs Rum Kesiminin (GKRY) deniz sınırını belirleme çabaları ve Doğu Akdeniz’de arama çalışmalarına başlamasıyla sorun derinleşti. Ama GKRY bir devlet değil. Buna rağmen Mısır gibi devletlerle anlaşmaya vardı. Türkiye ve KKTC bu anlaşmayı kabul etmiyor. Anlaşmaya karşı çıkmamızın önemli nedenlerinden biri de Kıbrıs’ın tanınmaması meselesinin henüz netlik kazanmamış olması. Diğer ise Türkiye’nin deniz hukuku ile ilgili itirazı.”

‘TÜRKİYE’NİN İTİRAZLARINI DİKKATE ALMADILAR’

Doğu Akdeniz’de Türkiye dışlanarak yapılan tüm çalışmaların kıta sahanlığının ihlali anlamına geldiğini belirten Erciyes, şu değerlendirmelerde bulundu: “Tabii Kıbrıslı Rumlar bunu dinlemiyor ve komşu ülkelerle anlaşmalara

devam ediyor. **Mısır, İsrail, Lübnan** ile yaptığı anlaşmalara olan itirazlarımızı **Birleşmiş Milletler**’de kayda geçirdik. Uluslararası deniz hukukunun en önemli maddelerinden biri, denizlere ilgili bir sınır anlaşması yapıyorsanız, buradaki sınır çizgisi, üçüncü bir devletin hak ve çıkarlarını ihlal etmemeli. Bu aynı zamanda uluslararası mahkemelerin hukuk ihtihadında da yer alıyor. Üçüncü ülkelerin potansiyel hak ve taleplerinin zarar görmemesi, tehlikeye atılmaması anlaşmada yer alıyor. Türkiye’nin tüm itirazlarına rağmen GKRY ve anlaştığı ülkeler sismik çalışmalarını sonlandırmadı. Bunun üzerine Türkiye ve KKTC de Akdeniz’de, hakları doğrultusunda sismik çalışmalarına başladı. Çünkü bu tek taraflı faaliyete bundan başka reaksiyon gösterme şansımız kalmadı.”

‘SINIR HENÜZ BELİRLENMEDİ’

Erciyes, Türkiye ile Libya arasındaki sınırlandırma anlaşmasına da değinerek, bu anlaşmanın son derece standart bir anlaşma olduğunu vurguladı.

Erciyes, basına yansımalarına rağmen Yunanistan’ın anlaşma metninin kendilerine iletilmediği gerekçesi ile Libya büyükelçisini sınır dışı etmesinin son derece absürt olduğunu dile getirdi. Libya ile yapılan anlaşmanın hem Türkiye’nin hem Libya’nın kıta sahanlığı haklarını koruduğunu belirten Erciyes, şunları kaydetti: “Yunanistan’ın Doğu Akdeniz’de verdiği petrol lisansları konusunda Libya’nın da kaygıları vardı. **Türkiye’nin Libya ile yaptığı anlaşma hukuki aktillerin yanı sıra siyasi bir mesaj da içeriyor.** Türkiye’yi Doğu Akdeniz’de tecrit etme girişimleri karşısında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ‘Doğu Akdeniz’de biz de varız ve bizi dikkate alın. Türkiye’nin katılımı olmadan bölgede hiçbir şey yapamazsınız’ mesajı verdi. Ayrıca Türkiye uluslararası deniz hukuku anlaşmasına taraf olmasa dahi deniz hukuku sözleşmesinin içeriğine uygun hareket etmektedir. Hiç kimse de Türkiye’nin sismik çalışmaları konusunda ‘uluslararası hukuka aykırıdır’ diyemez çünkü sınır henüz belirlenmiş değil.”

Türkiye ve Libya'nın hakları için imzalandı

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, Libya Mutabakatı'nı değerlendirdi: Hiçbir komşumuza karşı değil, iki egemen ülke Libya ve Türkiye'nin hak ve menfaatlerinin kollanması için yapılmıştır. Ne Türkiye'nin kendi hak ve hukukunun ne Kıbrıslı kardeşlerimizin hak ve hukukunun çiğnenmesine müsaade edeceğiz

AYDINLIK / ANKARA

MİLLÎ Savunma Bakanı Hulusi Akar, Anadolu Ajansı Editör Masası'nda gündeme ilişkin açıklamalarda bulunarak kendisine yöneltilen soruları yanıtladı. Bakan Akar burada, **Libya Mutabakatı**'na ilişkin sorulan soruyu yanıtlarken, "Hiçbir komşumuza karşı değil, iki egemen ülke Libya ve Türkiye'nin hak ve menfaatlerinin kollanması için yapılmıştır" dedi: "Ne Türkiye'nin kendi hak ve hukukunun ne Kıbrıslı kardeşlerimizin hak ve hukukunun çiğnenmesine müsaade edeceğiz. Herhangi bir şekilde oldubittie göz yummayacağız, izin vermeyeceğiz ve Türkiye'nin içinde olmadığı çözüm yollarının da hiçbir şekilde geçerli olmayacağını herkesin bilmesini istiyoruz."

'SINIRDIŞI ETMEK ACIZLIĞIN GÖSTERGESİ'

"Yunanistan'ın, Libya'nın **Atina Büyükelçisi**'ni sınır dışı etme kararı aldığını anımsatan Akar, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bunun bir acizlik, zafiyet olduğunu değerlendiriyoruz. **Sonucu etkilemeyeceğini de altını çizerek bildirmek istiyorum.** Ülkeden sınır dışı etmesine gerek yok, bu TBMM'de onaylanan, açık olan, herkesin ulaşabileceği bir şey, saklı değil. Bu mutabakatın tamamen uluslararası hukuka uygun olduğunu altını çizerek belirtmek istiyorum."

'GERKENİ YAPACAĞIZ'

Akar, Türkiye'nin **Ege, Doğu Akdeniz ve Kıbrıs**'ta iyi komşuluktan yana olduğunu

vurguladı: "Bu konuda maalesef gerek bu hidrokarbon kaynaklarının paylaşılması konusunda olsun gerekse diğer denizle alakalı menfaatlerin paylaşılmasında, muhataplarımızda bazı önyargılar görüyoruz. Biz bunlara müsaade etmeyeceğiz. Türkiye, Yunanistan ve İngiltere garantör ülke. İngiltere ve Yunanistan bu konuda ne yapar bilemeyiz ama Türkiye olarak biz, garantör ülke olmaktan dolayı haklarımızı ve sorumluluklarımızı yerine getirmeye hazırız ve bunun için yapılması gerekenleri bugüne kadar yaptık, bundan sonra da yapacağız."

'MÜZAKEREDEN YANAYIZ'

Yunan tarafının bunları Türkiye ile tartışmak veya çözüm bulmak yerine konuları akıl ve mantık dışı ifadelerle her defasında AB'ye taşıdığını aktaran Akar, şu ifadeleri kullandı: "Olmaz. Oturalım, konuşalım, görüşelim. Biz konuşmaktan, müzakereden, barıştan yanayız. Bunu yaparken de karşılıklı hak ve hukuka saygıdan yanayız. **Siz 'Hep bana, hep bana' derseniz, bunun çözüm olmayacağını kime sorsanız size söyler.** Bu konuda yaptığımız çalışmalar, planımız, programımız açık ve net. Bu istikamette biz ilerlemeye devam edeceğiz. Bu çerçevede biz, akılla, mantıkla, sabırla bu olayların çözümü için tüm tarafları görüşme masasına davet ediyoruz."

NATO'DA TAVİZ MI VERİLDİ

"Londra'daki NATO zirvesinden sonra Türkiye YPG tezlerinden vazgeçti, Baltık ve Polonya planlarını onayladı, dolayısıyla

dosya kapandı gibi" bir algının ortaya çıktığını belirtmesi üzerine Akar, şu yanıtı verdi: "Kesinlikle böyle bir şey söz konusu değil. **YPG teröristtir, PKK'nın Suriye koludur, PKK'dan hiçbir farkı yoktur. Bundan herhangi bir şekilde vazgeçmemiz, tevîl etmemiz, değiştirmemiz asla söz konusu değildir.** YPG teröristtir, bütün dünya bunu böyle bilecek." Bakan Akar, gayri resmi toplantılarda bu konunun tüm milletler tarafından kabul edildiğini anımsattı.

Akar şunları kaydetti: "Bizim planımızın yayınlanması engellendi. En son yapılan da herhangi bir taviz değil. Revize olmakta olan Polonya Baltık Planının NATO Konseyinden geçmesi fakat askeri komitede değerlendirilmesine fırsat verdik. Fakat her halükarda NATO Genel Sekreteri ile yapılan görüşmeler sonrasında bu iki planın aynı zamanda yayınlanmasında mutabık kaldık. Biz burada NATO'nun daha öncesinden beri kabul ettiği bilgilerin, değerlendirmelerin aynı şekilde kabul edilerek, söz konusu Türkiye'nin savunmasına ilişkin GRP dediğimiz planın da aynı şekilde yayınlanmasını talep ediyoruz, bunu bekliyoruz."

'SMO TERÖRİST DEĞİL'

Barış Pınarı Harekati ile ilgili, hem doğu hem batı cephesindeki tacizlere karşı meşru müdafaa haklarının kullanıldığını ve tacizlerin azaldığını belirten Akar, şöyle sürdürdü: "Harekatta şu anda, 145 kilometre genişliğinde, 30 kilometre derinliğinde bir alanın tamamına yakını bizim kontrolümüz altında." Akar, **İngiliz Araştırma Şirketi Gallup**'un verilerine göre, Rakka ve Ha-

seke'de yerel halkın **Barış Pınarı Harekati**ni destekleme oranının yüzde 57 olduğunu belirtti. Akar 150 binden fazla yerel halkın, gönüllü, güvenli bir şekilde evlerine ve topraklarına döndüğünü aktardı. Bakan Akar Suriye Milli Ordusuyla ilgili ise şu açıklamayı yaptı: "SMO terörist değil, bizimle omuz omuza bölgedeki teröristleri etkisiz hale getirmek, topraklarını terörist işgalinden kurtarmak için çalışıyor."

'RUSYA 34 BİN TERÖRİSTİN ÇIKTIĞI BİLGİSİNİ VERDİ'

Bakan Akar, Barış Pınarı Harekati bölgesinin hem doğusundaki hem batısındaki alanlarda teröristlerin çıkarılması konusunda Ruslarla bir mutabakat muhtırası imzalandıklarına işaret etti. Akar, 34 bin civarında teröristin bölgeden çıktığı bilgisinin, Rusya tarafından kendilerine verildiğini bildirdi.

'TANK DEĞİL TANK PALETİ ÜRETİLİYOR'

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun tank palet fabrikasıyla ilgili iddialarına da değinen Akar, "Burada sanki tank üretiliyormuş gibi yanlış bir algı var. Tank üretilmiyor, tank paleti üretiliyor" dedi ve şunları söyledi: "Tank üretimini ayrı bir teknoloji, ayrı bir yatırım. Bu firma aldıktan sonra 50 milyon dolar katkı sağlayacak fakat bunun dışında belki de bundan daha fazla, oradaki fabrikanın her aşamada ihtiyaca uygun modernizasyonunu sağlayacak. Biz bu şekilde baktığımızda, bunun ihtiyacımızı karşılayacak en akıllı, en mantıklı, en makul yol olduğunu değerlendiriyoruz."

Belirsizlik sürüyor

BİRLEŞMİŞ Milletler (BM) Suriye Özel Temsilcisi Geir Pedersen'in Sözcüsü **Jennifer Fenton**, Suriye Anayasa Komitesi toplantılarının üçüncü turunun, ancak Suriye yönetimi ve muhaliflerin gündem konusundaki uzlaşmaları halinde toplanabileceğini belirtti.

Komite'nin İsviçre'nin Cenevre kentinde, **25-29 Kasım**'da gerçekleşen 2'nci tur görüşmeleri, 45 kişilik yazım kurulu bir araya gelemeden sona ermişti. Üçüncü tur görüşmelerinin hangi tarihte başlayacağına ilişkin belirsizlik sürüyor. AA'ya

konuşan Fenton, Komite'nin bu ay içinde toplanma ihtimalinin zayıf olduğunu işaret etti.

Fenton, şöyle konuştu: "Komite'nin çalışmalarını hükümet ve Suriye Müzakere Yüksek Komitesi tarafından kararlaştırılan Usul Kuralları çerçevesinde yürütmesi için, eş başkanların gündem maddelerini sunmaları ve bu konuda uzlaşmaya varmaları gerekiyor. Eğer, gündem maddelerinde her iki taraf da uzlaşırsa Komite o zaman toplanabilir. BM Suriye Özel Temsilcisi (Pedersen) süreci kolaylaştırmak için istişarelerini sürdürüyor."

7 odalı sığınak tespit edildi

MUŞ'un Şenyayla bölgesinde biri gni listede aranan 5 terörist etkisiz hale getirildi, 7 odalı sığınak imha edildi.

Valilikten yapılan açıklamada, PKK'lıların Şenyayla bölgesinde kış üslenmesine gittiğine dair bilgiler üzerine "Kıran-5" kapsamında "Şehit Jandarma Astsubay Üstçavuş Serdal Uyanık 2019-482" operasyonu yapıldığı kaydedildi: "Operasyonda bölücü terör örgütü mensuplarıncı kullanan 7 odalı sığınak tespit edile-

rek, sığınakta bulunan teröristler ile birliklerimiz inisiyatifinde kısa süreli temas sağlanmış, yeni nesil termobarik roketatar mühimmatları ve el bombaları ile sığınak ateş altına alınmış, hedefe yönelik yakın hava desteği icra edilmiştir.

Etkisiz hale getirildiği değerlendirilen bölücü terör örgütü mensuplarının tespiti amacıyla icra edilen temas sırasında sığınak içerisinde 5 terörist (4 erkek, 1 kadın) ölü olarak ele geçirilmiştir."

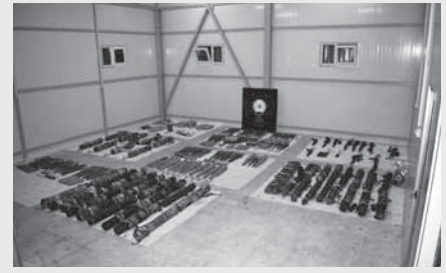
Esma Astsubay şehit düştü

ŞIRNAK'ın İdil ilçesinde PKK'lı teröristlerce tuzaklanan el yapımı patlayıcının infilak etmesi sonucu bomba imha uzmanı Astsubay Üstçavuş Esma Çevik ve Uzman Çavuş Kemal Sayar şehit oldu, yedi güvenlik görevlisi yaralandı.

Valilikten yapılan açıklamaya göre, İdil İlçe Jandarma Komutanlığınca, Haberli Jandarma Karakol Komutanlığının sorumluluk alanındaki Sanköy köyü sınırlarında bulunan Piskayası Tepesi mevkinde, terör örgütü PKK mensuplarınınca tuzaklanmış el yapımı patlayıcı tespit edildi. Uzman ekipler, el yapımı patlayıcıya müdahale ederken patlama meydana geldi.

Siirt'te tuzaklanan patlayıcı imha edildi

SIİRT'in Ekmekçiler köyünde vatandaşlar, yol yapım çalışması sırasında, toprağa gömülü el yapımı patlayıcı bulundu. İl Jandarma Komutanlığı ekipleri bölgeye gelerek inceleme yaptı. Çevrede alınan güvenlik önleminin ardından el yapımı patlayıcı, İl Jandarma Komutanlığı Patlayıcı Madde İmha Timi (PAMİT) tarafından kontrollü şekilde imha edildi.

98 kilo patlayıcı ele geçirildi

DIYARBAKIR'da terör örgütü PKK/KCK'ya yönelik operasyonda 98 kilogram plastik patlayıcı ile çok sayıda silah ve mühimmat ele geçirildi. Alınan bilgiye göre, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen terör soruşturması kapsamında gözaltına alınan şüphelinin ifadeleri doğrultusunda güvenlik güçlerince, Bağlar, Çınar ve Kayapınar ilçelerinde belirlenen 17 adrese drone destekli operasyon düzenlendi. Çınar ilçesine bağlı Çakırtmaz Mahallesi'ndeki A.E.'ye ait evin bulunduğu arazide tespit edilen sığınakta 73,373 kilogram plastik patlayıcı, 10 uzun namlulu silah, roketatar, 47 katyuşa roketi, iki el bombası ile çok miktarda mühimmat ve örgütsel doküman ele geçirildi.

Adıyaman Emniyet Müdürlüğü ile yapılan eşgüdümlü çalışmada da 24,595 kilogram plastik patlayıcı bulundu. Operasyonda 20 şüpheli gözaltına alındı, firarı iki zanlının yakalanması için çalışmalar sürüyor.

71 yabancı terörist sınır dışı edildi

AYDINLIK / ANKARA

İÇİŞLERİ Bakanlığınca 11 Kasım'dan bu yana 71 yabancı terörist savaşı (YTS) ülkelerine gönderildi.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, yabancı teröristlerin ülkelerine gönderilmesini açıklamasının ardından bu teröristlerin sınır dışı edilmesi işlemlerine başlanmıştır. 1 Kasım'dan bu yana 71 yabancı terörist savaşı (YTS) ülkelerine gönderildi. 11 Kasım-9 Aralık tarihlerinde 18 Alman, 11 Fransız, iki Belçikalı, iki Hollandalı, bir Danimarkalı, bir Avustralyalı, bir İngiliz, bir ABD'li, bir İrlandalı ile diğer uyruklardan 71 YTS, Türkiye'den sınır dışı edildi. Suriye'de yakalanan YTS'lerin uyruk tespit çalışmaları tamamlanırken, ayrıntılı mü-lakatlarda sona yaklaşıldığı ve ilgili ülkelerle temas kurulduğu öğrenildi. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, farklı tarihlerde yaptığı açıklamalarda, "Ne olursa olsun DE-AŞ'lıları (İŞİD) geri göndereceğiz. Biz kimsenin oteli değiliz" açıklamalarıyla YTS'lerin ülkelere gönderilmesi konusunda kararlılığını göstermişti.

Astana'nın gündemi İDLİB VE CENEVRE

TÜRKİYE, Rusya ve İran, Kazakistan'ın başkenti Nur Sultan'da Astana formatlı görüşmeler için 14. kez bir araya gelecek. Rus heyetinin başında Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Suriye Özel Temsilcisi Alexander Lavrentiev, İran heyetinin başında Dışişleri Bakan Yardımcısı Hüseyin Cabiri Ensari bulunacak. Türkiye'yi de toplantılarda Dışişleri Bakan Yardımcısı Sedat Önal temsil edecek.

Kazakistan Dışişleri Bakanlığı Basın Sözcüsü Aybek Smadiyarov, haftalık basın toplantısında, tüm tarafların katılımı ile teyit ettiğini ve kente gelmeye başladığını duyurdu. Smadiyarov, toplantıya Birleşmiş Mil-

letler Suriye Özel Temsilcisi Geir O. Pedersen'in de katılacağını bildirdi.

25 Kasım'daki açıklamasında Smadiyarov, "Toplantının gündemini, esirlerin serbest bırakılması ve kayıpların aranması dahil güven artırıcı önlemler, uluslararası bir konferans yapmak için gerekli girişimlerin tartışılması dahil olmak üzere mütecilerin evlerine dönmesi bağlamında Suriye'ye kapsamlı insani yardımın yoğunlaştırılması, Anayasa Komitesinin çalışmalarına başlanması ışığında siyasi sürecin ilerletilmesi konuları oluşturacak" demişti. 1-2 Ağustos'ta düzenlenen son toplantıda, başta İdlib Gerginliği Azaltma Bölgesi'nde-

ki durum olmak üzere, Suriye'nin kuzeydoğusu, Anayasa Komitesinin oluşturulmasıyla ilgili çalışmaların tamamlanması, çatışan taraflar arasında güven artırıcı önlemler, mütecilerin geri dönüşü, insani durum ve savaş sonrası yeniden yapılanma konuları ele alınmıştı.

AA'nın toplantıya katılacak kaynaklardan edindiği bilgiye göre, üç ülkeden uzman düzeyinde heyetlerin katılacağı teknik görüşmelerle başlayacak 14. toplantıda, İdlib ve tıkanan Anayasa Komitesi görüşmelerinin ele alınması bekleniyor. Türk tarafı, Astana'da Rusya ve BM heyetinin Suriye yönetimine baskı yapmasını bekliyor.

Davutoğlu, Erdoğan'ın isteğiyle başbakanlık ve Ak Parti Genel Başkanlığı görevini bıraktıktan sonra, Amerikan derin devletine yakın Foreign Policy şöyle yazmıştı: ABD, Ankara'daki adamını kaybetti!

AYDINLIK / ANKARA

YENİ parti girişimleri son aşamaya gelirken Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan **Şehir Üniversitesi** dosyasını açarak, yeni parti kurmak için harekete geçen eski Ak Parti Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu, eski Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, eski Başbakan Yardımcıları Ali Babacan ve Mehmet Şimşek'i suçladı. Erdoğan'ın açıklamasından sonra tartışma büyüdü, siyasi kulislere Davutoğlu'nun dışişleri bakanlığı ve başbakanlığı dönemindeki politikaları hatırlatılmaya başlandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan kurucuları arasında Ahmet Davutoğlu'nun da bulunduğu, yönetim kadrosu "**Abdullah Gül ve Ahmet Davutoğlu'na yakın**" olarak bilinen Şehir Üniversitesi ile ilgili ağır iddialarda bulundu. Davutoğlu'nun, bugünkü değeri 2,5 milyar lira olan kamu arazisini bedelsiz olarak, kurucusu olduğu üniversiteye devrettiğini, söz konusu bakanlar kurulu kararının altında **Ali Babacan ve Mehmet Şimşek**'in de imzasının olduğunu bildirdi. Abdullah Gül'ün de kendisinden ricacı olduğunu vurgulayan Erdoğan, Şehir Üniversitesi yönetimi için de "**Halkbank'ı dolandırmaya çalışıyorlar**" suçlamasında bulundu.

Erdoğan'ın açıklamasının ardından Davutoğlu mal varlığı araştırması çağrısı yaptı. Tartışma parasal konular üzerinden devam ederken siyasi kulislere "**Şehir Üniversitesi hafif kalır. Davutoğlu'nun suçu çok. 80 milyonun geleceği ile oynadılar. Asıl onlar masaya yatırılmalı**" görüşü öne çıktı.

Davutoğlu'nun bankarık dosyasında bulunan ana başlıklar şöyle:

DAVUTOĞLU, ABD'NİN TÜRKİYE'DEKİ ADAMI

Davutoğlu'nun ABD yöneticileriyle özel

ilişkisi var. **Hillary Clinton** tarih derslerine dayanamasa da onunla kameralar önünde tak-şak yaptı. Ahmet Davutoğlu, Erdoğan'ın isteğiyle başbakanlık ve Ak Parti Genel Başkanlığı görevini bıraktıktan sonra, Amerikan dış politikasına yön veren Amerikan derin devletine yakın **Foreign Policy** şu değerlendirmeyi yaptı:

"ABD, Ankara'daki adamını kaybetti. Başbakan Davutoğlu, Türkiye'nin İŞİD'e karşı savaşında Washington'un kapalı kapılar ardındaki mütefikiydi. Şimdi ne olacak? ABD'nin İŞİD'e karşı vekalet kara gücü olan Kürtlere, cumhurbaşkanından çok daha fazla toleranslı, maharetli bir diplomat olarak görülüyordu."

DAVUTOĞLU'NUN KAVARIK DOSYASI

■ KADDAFI'NİN DEVRİLMESİ

Eski MHP, şimdi İyi Parti Kocaeli Milletvekili olan Lütü Türkkan, Aralık 2011'de dönemin Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun yanıtlaması istemiyle bir yazılı soru önergesi verdi. Önerge Libya Ulusal Geçiş Konseyi (UGK)'ne yapılan "Türk modeli bavulla para yardımına" ilişkindi. Davutoğlu verdiği yanıtta şöyle diyordu: "**Libya krizinde uluslararası mesruiyet zemininde hareket eden Türkiye'nin durduğu yer, kendi halkına karşı katliama girişen Kaddafi'nin karşısında, demokrasi, insan hakları ve özgürlük isteyen Libya halkının yanı olmuştur.**"

Ama kısa süre sonra Türkiye, Libya'da tamamen dışlandı. Büyükelçisini bile, güvenliğini sağlamadığı için geri çekti. Yılda 5 milyar dolarlık müteahhitlik geliri olan Türkiye Libya'da her şeyi kaybetti.

■ SURİYE'YE MÜDAHALE

Libya'dan sonra Suriye'ye müdahale gündeme geldi. İşin başında yine Davutoğlu vardı. "Bayramda Emevi Camisinde namaz kıla-cağı" konusunda Erdoğan'ı ikna etmişti. O dö-

nemde görev yapan bir bakan, Bakanlar Kurulu'ndaki tartışmayı şöyle anlattı: "Bakanlar Kurulu toplantısında Başbakanımız Erdoğan, Esad yönetiminin altı ay içinde düşeceğini söyledi. Bu sırada Davutoğlu devreye girdi. İki parmağı ile göstererek, 'Sayın başbakanım iki ay' dedi. Başbakanımız, Davutoğlu'nun verdiği bilgilere güvenip o sözü etti."

■ ŞAM'DAKİ TOPLANTI

Olayların başladığı dönemde Davutoğlu, Şam'a gitti. Suriye yönetimi ile masaya oturdu. Suriyeli yetkililer, Aydınlik'a, Davutoğlu'nun ziyareti sırasında olanları şöyle anlattılar: "Davutoğlu geldi. Müslüman Kardeşler'in hükümete ortak edilmesini istedi. Elinde bir de 'bakanlar kurulu listesi' vardı. Bütün kritik bakanlıklar Müslüman Kardeşler'e veriliyordu. Hatta hangi bakanlığa kimin atanacağına ilişkin isimler bile vardı."

Bu arada Şam'a gönderilen diplomatik kargolarda ne olduğu konusunda da bilgi verildi. Bu kargodan çıkanların Suriye'de kimlere ulaştırıldığını da söylediler.

■ SINIRLARIN TERÖRİSTLERE AÇILMASI

Türkiye toprakları ve Türkiye-Suriye sınırı terörist gruplara açıldığında, Davutoğlu görevdeydi. Hatay ve Kilis'in Suriye sınırı, Suriye'ye geçecek teröristlere tahsis edildi. Teröristler istedikleri zaman girip çıkıyorlardı. Bu teröristlerin arasında İŞİD, El Nusra gibi örgüt üyeleri vardı. CIA tarafından Rusya'dan (Kafkaslardan), Çin'in Sinciang bölgesinden getirilen terör grupları da bunlara dahildi.

■ PYD LİDERİNİ ANKARA'DA AĞIRLADI

Davutoğlu terör örgütü PYD'nin lideri **Salih Müslim**'i Ankara'ya davet ederek ağırladı. Müslim'ün tüm masraflarını devlete ödetti. Davutoğlu, PYD'yi Esad yönetimine

İşte Davutoğlu'nun suç dosyası

Wikileaks belgeleri: Meyilli acenta

ABD derin devletinin "çelik çekirdeği" içinde yer alan eski Ankara Büyükelçisi şimdi Suriye Özel Temsilcisi James Jeffrey'nin Davutoğlu değerlendirmesi önemli. 2008-2010 yılları arasında Ankara Büyükelçiliği görevini yürüten James Jeffrey'nin 26 Ocak 2010 tarihli Washington'a yolladığı kriptosu, Wi-

kileaks belgelerine girdi. Jeffrey'nin ifadelere şöyle: "Türkiye, kültürü, tarihi ve dini konumunun yanı sıra, Dışişleri Bakanı Davutoğlu'nun stratejik ihtiraslarından dolayı, uluslararası toplumun Afganistan ve Pakistan'daki hedefleri için çok meyilli bir acenta olarak faaliyet göstermektedir."

karşı harekete geçirmek için çaba gösterdi.

■ PEŞMERGE'NİN GEÇİŞİ

İŞİD, Ayn el Arab'a (Kobani) saldırırken, Davutoğlu, PYD'ye yardım için harekete geçti. Amerika'nın Sesi "Davutoğlu Kobani'ye koridor için talimat verdi" diye haber yaptı. Barzani peşmergeleri silahları ile birlikte Türkiye üzerinden Suriye'ye geçti. Bu geçiş için Meclis'ten tezkere çıkması gerekiyordu. Ama Anayasa çiğnenerek, PKK'nın Suriye koluna yardım gönderildi.

■ 'KAK MESUT'

Davutoğlu döneminde **Irak Merkezi Hükümeti** ile ilişkiler askıya alınırken, Kuzey Irak Bölgesel yönetimi ile ilişkiler arttı. Davutoğlu, Irak Merkezi Hükümetinden izin alınmadan Erbil'i ziyaret etti. Davutoğlu Mesut Barzani'ye "Kak Mesut" (Mesut Abi) diye hitap ediyordu. Irak Merkezi Hükümetinin itirazına rağmen bölgede çıkarılan petrolün Türkiye üzerinden İsrail'e satışına izin verildi. İzlenen bu politikanın bedeli ağır oldu. Bağdat yönetimi Türk müteahhitlerine ve ihracatçısına tavrı aldı ve milyarlarca dolarlık kayıp yaşandı.

■ RUS UÇAĞININ DÜŞÜRÜLMESİ

Rus uçağının düşürülme emri de ondan çıkmıştı: "**Emri ben verdim**" dedi. Rus uçağı düşürülünce Rusya ile ilişkiler kesildi. Tarım ve turizmimiz çöktü. Türkiye milyarlarca dolar zarara uğradı.

■ MISIR'LA İLİŞKİLERİN BOZULMASI

Mısır'la ilişkiler de Davutoğlu döneminde bozuldu. Karşılıklı olarak büyükelçilerimizi çekti. Davutoğlu'nun tutumu yüzünden bozulan ilişkiler İsrail'e yaradı. Doğu Akdeniz'de dayanışma içinde olmamız gerekirken Mısır, İsrail, Yunanistan ve Kıbrıs Rum kesimi üçlüsüyle birlikte hareket etmeye başladı.

■ FETÖ DİŞİŞLERİ'NDE ÜSTLENDİ

FETÖ suuşturmaları kapsamında Ahmet Davutoğlu'nun **Dışişleri Bakanlığı** yaptığı dönem de incelendi. Davutoğlu'nun bakanlı-

ğını kapsayan **2010, 2011, 2012 ve 2013** yıllarına yönelik beş farklı soruşturmanın yürütülüyor. 200'ü aşın şüpheli hakkında gözaltı kararı verildi. Davutoğlu'nun en yakın çalışanı ekinde Gürcan Balık da FETÖ'den gözaltına alınanlar arasında. Davutoğlu Bakanlıktan ayrılınca, Balık'ın Cumhurbaşkanlığı Dış Politika Başkanlığına atanması için Gül ile bir gün içinde çok sayıda görüşme yaptığı öğrenildi.

■ AÇILIM'IN DESTEKÇİSİ

Davutoğlu "açılım" sürecinde de görev aldı. Başbakan ve Ak Parti Genel Başkanı olarak gittiği Diyarbakır II Kongresinde, Kürtçe "Çözümün kalbi Diyarbakır'a hoş geldiniz" pankartıyla karşılandı. Davutoğlu, buradaki konuşmasında, PKK/PYD'nin kontrolüne geçen **'Kobani'**ye selam gönderdi.

■ ERDOĞAN'A OPERASYON

MİT Başkanı Hakan Fidan'i, Erdoğan'ın bilgisi dışında, milletvekili aday yaptırmak için istifası ettirdi. Erdoğan olaya müdahale etti ve Fidan istifasını geri aldı. Milletvekili listelerine kendi adamlarını monte etmek istedi. Bir kısmını da etti.

■ 'ERGENEKON'DA ISRAR

Davutoğlu, Nisan 2016'da, Doha dönüşü uçağa gazetecilere yaptığı açıklamada, Yargı-tay'ın "örgüt yok" diyerek hükmü bozma kararını verdiği Ergenekon davasına ilişkin şunları söyledi: Türkiye'de bazı şeyler ifrat-tefrit arasında gidiyor. Bu ikisi arasındaki tutumlar, Türkiye'nin normalleşmesini engelliyor. 2003 ve sonrasında Ak Parti iktidarına karşı bir hareketlenme var mıydı? Ebet vardı. Bu hareketlenme milli iradeye karşı bir eylem niteliğinde miydi? Evet. 27 Nisan e-muhtırası bunun açık göstergesidir. ... Şimdi 'Ergenekon diye bir şey yoktur' deniyor. Ya biz bunları yaşadık. (...) Seçilmiş iktidarı hedef alan Ergenekon ve paralel yapı benzeri oluşumlarla da mücadele etmemiz lazım. Paralelin mevcudiyeti Ergenekon'u, Ergenekon'un mevcudiyeti paraleli meşru kılmaz. İkisi de aynı ölçüde illegal yapılardır.

Bütçe'nin ilk günü sönük geçti

teklendiğini vurguladı. Uygulanan dış ticaret politikaları ve alınan tedbirlerle, ithalatın kompozisyonu ihracatı destekleyecek şekilde değişmeye başlamıştı. Fuat Oktay, turizm gelirlerinin desteğiyle cari işlemler fazlası veren bir ekonomiye doğru önemli adımlar atıldığını belirtti.

Yeni Ekonomi Programı'nda öngörülen para ve maliye politikalarının, koordineli şekilde sürdürüleceğini ifade eden Oktay, ekonomide yapısal dönüşüm hedeflediklerini vurguladı: "Yargı reformu stratejisi ve vergi reformu gibi temel alanlarda öngörülebilirliği güçlendirecek adımlarla ekonomide yapısal dönüşüm, enflasyonu daha da aşağıya çekirken ekonominin sürdürülebilir bir büyüme patikasına oturmasına da yardımcı olacaktır. **Bu kapsamda 2020 yılı büyüme hedefimiz yüzde 5 olarak belirlenmiştir.**"

ÇALIŞMADA ESNEKLEŞTİRME

Oktay, işgücü piyasasına yönelik yapısal adımlar atılacağını, bu kapsamda işgücü pi-

yasası deneme ve denkleştirme süresi ve kısmi süreli çalışma konularının taraflar arasında mutabakatla esnekleştirilmesinin öngörüldüğünü ifade etti.

Dış politikada yaşanan gelişmelere değinen Oktay "Suriye'de yaşanan insani krize karşı yürüttüğümüz açık kapı politikası ve dünya mazlumlarına her şartta kol kanat geriör olmamız, var olan ezberleri bozmuştur" dedi.

BARİŞ PINARI VE DOĞU AKDENİZ

Barış Pınarı Harekatıyla ülkemizin güvenliğini yanı sıra, bölge halkının PKK, YPG/PYD ve DEAŞ baskısından kurtarılması ve Suriye'nin toprak bütünlüğünün muhafazasına katkı verilmesinin hedeflendiği belirten Oktay, şöyle konuştu: "Bu doğrultuda 4 bin kilometrekareyi aşkın alanı barış fiil terörden arındırdık ve sahadaki kararlı duruşumuzu diplomatik hamlelerle perçinledik. Aynı zamanda ABD ve Rusya'yla sağlanan mutabakatlarla hareketin mesruiyetinin tescil edilmesini ve güvenli böl-

genin tanınmasını sağladık. Barış Pınarı harekat bölgesinde terörle mücadeleimiz bu alanda terör tamamıyla temizlenene kadar sürecektir."

Oktay, **Doğu Akdeniz**'deki hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı konusunda tavizsiz bir politika izlediklerini vurguladı: "Etkin diplomatik girişimlerimiz yanında sahada arama faaliyetlerimiz dahil uygulamalarımızda da gösteriyoruz. Libya'yla imzaladığımızı deniz yetki alanlarının sınırlandırılmasına ilişkin Mutabakat Muhtırası'yla karşılıklı iki kıyıyı dostluk köprüsüyle birbirine bağlamış durumdayız. Türkiye ne Kıbrıs'ta ne Ege'de ne de Doğu Akdeniz'de, hak ve çıkarlarından en küçük bir taviz veremeyecektir."

CHP'nin bütçe üzerine eleştirilerini CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu ifade etti. Ak Parti, MHP ve İyi Parti ile HDP grupları adına ise grup başkanvekilleri konuştu. Eleştirilere Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay yanıtladı.

AYDINLIK / ANKARA

TBMM Genel Kurulu'nda başlayan 2020 bütçesinin ilk günü sönük geçti. Cumhurbaşkanı ve Ak Parti Genel Başkanı **Tayyip Erdoğan**'ın katıldığı bütçe görüşmelerinde konuşan tek lider CHP Genel Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu** oldu. Hastalığından sonra ilk kez Genel Kurul çalışmalarına katılan MHP Genel Başkanı **Devlet Bahçeli** de Genel Kurul görüşmelerini izledi.

TBMM Genel Kurulu dün Meclis Başkanı **Mustafa Şentop** başkanlığında toplandı. Bütçe görüşmeleri nedeniyle ziyaretçi yasası uygulanan Meclis'te yoğun güvenlik önlemleri alındı. TBMM Genel Kurul çalışmaları öncesinde milletvekilleri sıralarına, **'2019 yıllık ekonomik raporu'** kitapçığı bırakıldı.

Toplantı açıldan önce salona ilk Bahçeli geldi. Daha sonra salona giren HDP eş genel başkanları Pervin Buldan ile Sezai Temelli, Bahçeli'nin yanına giderek, kendisine 'geçmiş olsun' dileklerini ilettiler. Ak Parti ve CHP grup başkanvekilleri ile eski TBMM Başkanı Binali Yıldırım da MHP grup sıraları giderek Bahçeli'ye 'geçmiş olsun' dedi.

ERDOĞAN KATILMADI

Cumhurbaşkanı Erdoğan, İstanbul'daki programı nedeniyle bütçe görüşmelerine

katılmadı. Bütçe görüşmelerinde Meclis'te olacağı açıklanan İyi Parti Genel Başkanı **Meral Akşener** son anda karar değiştirdi. 24 Haziran 2018 genel seçimlerinde partisinin cumhurbaşkanı adayı olduğu için milletvekili seçilemeyen Akşener, Meclis çalışmalarını parti genel başkanı ve eski milletvekili sıfatıyla localardan izleyebiliyor.

MECLİS SALONU BU KEZ DOLDU

Meclis'teki yasa çalışmalarına fazla ilgi göstermeyen ve milletvekilleri, bütçe görüşmelerinde sıraları doldurdu. Daha önceki liderler arasında söz düellosuna dönüşen bütçe görüşmelerinin aksine, basın locasındaki boşluklar dikkat çekti.

TBMM Başkanı Şentop'un açılış konuşmasını yapmasının ardından Cumhurbaşkanı Yardımcısı **Fuat Oktay**, bütçe sunumunu yapmak üzere kürsiye geldi. Oktay, ekonomideki şokların alınan tedbirlerde etkisiz hale getirildiği belirterek şöyle konuştu: "Şokların neticesinde yükselen enflasyonla oldukça kararlı bir mücadele ortaya konulmuş, halkımızın desteği alınarak beklentiler iyi yönetilmiş ve enflasyonda belirgin bir düşüş gerçekleştirilerek fiyat artışında katlaşmanın önüne geçilmiştir."

Oktay, mali disiplinden taviz vermeden vergi indirimleri, istihdam teşvikleri ve kredi programlarıyla ekonomik büyümenin des-

Demek ki doğru adresteyiz...

ÇOCUKLARININ da kaçırılmasından **HDP**'yi sorumlu tutan **Diyarbakır anneleri**nin, partinin il binası önünde 3 Eylül'de başlattığı oturma eylemi 99'uncu gününe girdi.

Süheyla Demir, Ağrı'dan beş yıl önce dağa kaçırılan kızı Hayal için gelip oturma eylemine katılmış. Kucağında 1,5 yaşındaki çocuğuyla oturan Demir, "98 gündür burada oturuyoruz, 98 yıl da olsa buradayız" dedi. Terör örgütü PKK'dan çocuklarını almadan HDP il binası önünden ayrılmayacağını dile getiren Demir, şöyle konuştu: "Bir kere bu yola baş koyduk ve onlara baş kaldırdık. Evlatlarımızı onlara bırakmayacağız. İstiyoruz ki evlatlarımız bizi görüyorsa gelsin, güvenlik güçlerine teslim olsun. Onları burada bekliyoruz. Onları almadan buradan gitmiyoruz. Bizi duyuyorsanız siz de gelin, siz de onlara baş kal-

dırın. 40 yıldır bizleri ağlattıkları yeter, sizin arkanızdan da ağlayan analarınız var."

Dört yıl önce, 15 yaşındayken dağa kaçırılan oğlu Özkan için oturma eylemine katılan **Süleyman Aydın** ise dağa götürülen gençlerin son zamanlarda yoğun şekilde terör örgütünden kaçarak güvenlik güçlerine teslim olduğunu söyledi. Aydın, "Terör örgütü içinde büyük bir dağılma oluyor. Artık gençler sayemizde kaçıp gelip teslim oluyor. Demek ki doğru adresteyiz" ifadelerini kullandı.

Dağa kaçırılan gençlere seslenen Aydın, şöyle konuştu: "Gelin teslim olun. Orası sizin yeriniz değil. Murat Karayılan sizi orada resmen ölüme mahkum ediyor, kendisi gidip sıcak yatağında yatıyor. Bunun sonu yok, sizi kullanıyorlar. Anne ve babalarınıza dönün artık, bu hasretlik de bitsin."

EMEKLİ ÜSTEĞMEN SERDAR ÖZTÜRK:

Madalyayı Gül'e iade ettim

Öztürk, Fetullahçı polis ve savcıların casusluk yaptıklarını tespit ettikten sonra Ergenekon tertibinde hedef alındı. O dönem yaşadıklarını anlatan Öztürk 'Bir insan hem terörist hem de kahraman olamaz' diyerek madalyasını iade ettiğini söyledi

AYDINLIK / ANKARA

ERGENEKON davasında 4 yıl 9 ay cezaevinde kalan ve daha sonra beraat eden emekli Gazi Üsteğmen **Serdar Öztürk**, kendisine verilen devlet övünç madalyasını, Ergenekon süreci başlayıp tutuklandıktan sonra dönemin Cumhurbaşkanı **Abdullah Gül**'e iade ettiğini söyledi.

Emekli Gazi Üsteğmen Serdar Öztürk, **Türkiye Emekli Subaylar Derneği**'nin 'Birlik Dergisi'nde emekli Albay **Ömer Uçar**'ın sorularını yanıtladı. Öztürk, dergiye verdiği söyleşide Ergenekon davası sürecine ilişkin de önemli ayrıntılara değindi. 7 Ocak 2009'da gözaltına alınan **emekli bir albayın avukatlığını yaptığını** kaydeden Öztürk, "Bu dava ile uğraşır-

ken Fetullahçı polislerin ve savcılarının **soruşturma görüntüsü altında askeri casusluk yaptıkları-na ilişkin somut kanıtlara ulaştım**. Bunun üzerine Genelkurmay Başkanlığındaki en üst seviyede görev yapan **beş komutana iki sayfalık bir dilekçe** gönderdim. 2009 Şubat ayının sonunda, Genelkurmay İKK ve Güvenlik Daire Başkanı'na Fetullahçı polis ve savcılarının faaliyetleri hakkında **üç saatlik bir bilgilendirme yaptım**. Bundan sonra da Mart 2009'da Ankara'da bir cumhuriyet savcısına Fetullahçı polislerin ve savcılarının askeri casusluk yaptığına ilişkin 52 sayfalık dokümanı sunarak yaklaşık iki buçuk saat süreyle anlattım. **İşte bu sürecin sonunda hedef seçildim**" ifadelerini kullandı.

Kendisinin bu soruşturma ve davaya, bürosuna gizlice girilerek yerleştirdikleri gizli belgeler

ve mermiler delil kılınarak dahil edildiğini bildiren Öztürk, şunları anlattı: "Bağlantı da kendi yerleştirdikleri deliller aracılığı ile kurulmuş oldu. Tabi terör örgütü üyeliği suçlaması hazmedemedim, çok ağır bir itham idi. Bunun üzerine **yaptığım ilk iş bana verilen devlet övünç madalyasını iade etmek oldu**. Madalyayı, 'Bir insanın hem terörist hem de devletin övüncüne mazhar olmuş bir kahraman olamayacağını' belirten bir dilekçe ile dönemin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e gönderdim. Sürec içinde yazdığım ilk dilekçe de madalyamın iadesine ilişkin dilekçedir. Kargonun Cumhurbaşkanı'na ulaştığını öğrendim. Ancak daha sonra bu konu ile ilgili olarak tarafıma hiçbir cevap verilmemiştir."

Cezaevindeyken Şubat 2010'da yaşadığı

üzüntü ve sıkıntılardan dolayı geçirdiği kalp krizi ve beyin kanaması sonucu babasının hayatını kaybettiğini belirten Öztürk, şöyle devam etti: "Babamın vefat ettiğini altı ay sonra annemden öğrendim. Bana sürekli hasta olduğu ve tedavi gördüğü için gelemediği söyleniyordu. En büyük üzüntülerimden biri çok sevdiğim babama bir evlat olarak son görevimi yapamamış olmaktır. Bizler Güneydoğuda **hayvanların bile dayanamayacağı şartlarda yaşadık. Cezaevindeki yatak, yemek ve sıcak su bizim için lüks bile sayılır**. Böyle akılsızca işlerle kimseyi yolumdan döndüremezsiniz demiştik. Türk subayının şiarı, ihanete boyun eğmemektir. Bizimde o sınavdan alını açık geçtiğimize inanıyorum. Allah bir daha bu millete böyle büyük bir ihanet yaşatmasın."

Feyzioğlu: Şiddetin kökünü kazımalıyız

OLCAY KABAKTEPE / ANKARA

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı **Metin Feyzioğlu**, kadın cinayetleriyle ilgili yaptığı açıklamada, "Elimizdeki tüm gerçekleri kullanarak karşı bir taarruza geçmeliyiz. Bu toplumdaki şiddetin kökünü kazımalıyız. Bu konuda eğitime 3-5 yaşında başlanmalı" dedi. Feyzioğlu ayrıca bu konuda **Adalet Bakanlığıyla yaptıkları bir çalışmanın tamamlanmak üzere olduğu** bilgisini verdi.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı **Metin Feyzioğlu**, kadın cinayetleri ve şiddet olaylarıyla ilgili Aydınlik'a açıklamalarda bulundu. Bugüne kadar yaşanan her olayı analiz edip nerede eksik varsa bunu ortaya çıkarmaları gerektiğini belirten Feyzioğlu, "Geçmiş olaylardan sonuç çıkaralım. Eskişehir'de işlenen kadın cinayetinde esasa dair hiçbir şey yapılmamış

çünkü koordinasyon yok. Uygulamada yüzde 100 sıkıntı var. Bunu gidermek için koordinasyonun sağlanması lazım. Biz hukuki süreçte avukat ve barolarımız eliyle gerekli koordinasyonu yapabileceğimizi düşünüyoruz. Adalet Bakanlığıyla bu noktada ortak bir anlayış içindeyiz. **Bunu projelendiriyoruz. Adalet Bakanlığı, Aile Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, TBB ve Barolarımız** olmak üzere ciddi bir çalışmanın içine giriyoruz. Adalet Bakanlığıyla çalışmamız tamamlanmak üzere" ifadelerini kullandı.

'3-5 YAŞINDAN İTİBAREN EĞİTİM VERİLMELİ'

Şiddetin sıfırlanması için herkesin üstüne düşen görevi yapması gerektiğini kaydeden Feyzioğlu şunları söyledi: "Bunun koordinasyonunu yapmak lazım. 3-5 yaşında başlayarak eğitim vermek, hayatın müsterek olduğunu anlatmak gerekiyor. Ev işi de müsterek, her şey müsterek. Bunu 3 yaşından itibaren evlatlarımıza anlatmamız gerek. Elimizdeki tüm gerçekleri kullanarak karşı bir taarruza geçmeliyiz. Bu toplumdan şiddetin kökünü kazımalıyız. **Tek tek davalarda indirim uygulanmış, iyi hal indirimi verilmiş, bunlar yanlış olabilir. Ancak çözüm hepsini birlikte konuşmaktan geçiyor**. İlgili herkesin eğitimini, erkeklerin eğitimini konuşacağız."

TBB VE BAROLARDAN ORTAK AÇIKLAMA: Kadınları değil cinayetleri durdurun

AYDINLIK / ANKARA

TÜRKİYE Barolar Birliği, bütün barolar ve TBB Kadın Hukuku Komisyonu ortak bir açıklama yaptı. Açıklamada, ülkemizde kadın cinayetlerinin hızla arttığı bir dönemde, **kadına karşı şiddeti protesto etmek** amacıyla, kadınlar tarafından **İstanbul'da** yapılan barışçıl bir gösteriye güvenlik güçlerince yapılan müdahale kınandı. Müdahale ve gözaltıların, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının

hukuka aykırı bir şekilde engellenmesi olduğu kaydedilen açıklamada, "Kadın cinayetlerine karşı yaşam hakkını savunmak, şiddeti protesto etmek, sorumluların görevi çağırarak demokratik bir hakkın kullanılmasıdır. Kadına yönelen şiddeti önlemek, devletimizin yükümlülüğüdür. Bu doğrultuda, dayanışma gösterilmesi gereken kadınlara, kolluk güçlerinin ve talimat verenlerin uygulaması olduğu şiddet kınıyor, **gözüaltına alınmaların hemen sona-tilmesini talep ediyoruz**" denildi.

AYDINLIK / ANKARA

CUMHURİYET Kadınları Derneği (CKD), kadına yönelik şiddete dikkat çekerek, kadınların haklarının bilincinde başlıklarla **mücadeleyi sürdüreceğini** duyurdu.

CKD Genel Sekreteri **Şen Yazgan**, kadınlara yasalarındaki haklarını, koruma tedbirlerini hiç ara vermeden anlatacaklarını belirterek, "6284 sayılı yasanın varlığını, bakanlık ve emniyet müdürlüğünün birlikte yürüttüğü KADES uygulamasını kadın ve çocukların şiddetten korunması için önemli araçlar olarak görüyoruz" dedi. Yargıya, kolluk kuvvetlerine olan güvenin zedelenmesine yol açacak görüşleri doğru bulmadıklarını söyleyen Yazgan, "Hukuk sistemi içindeki aksaklıkları

tespiti ile bunların giderilmesini istemek, kolluk kuvvetlerinin bu konudaki duyarlılığının artmasını sağlamak bizim görevlerimizden. Bu ülkeyi yaşamaya değer bulmayanların ise yaptıkları haksızlığı anlamaları için kadına yönelik şiddet açısından diğer ülkelerdeki rakamları incelemeleri gerekmektedir" dedi.

Şikayet etmek yerine mücadele etmek gerektiğine dikkat çeken Yazgan, "CKD, Ulusal Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyet Devrimleri ile kazanılmış olan ekonomik ve siyasal bağımsızlığın, özgürlük, demokrasi ve aydınlanmanın korunması, savunulması, ülke ve halk yararına geliştirilmesi için çalışır. Derneğin isimsiz kahraman kadınları Kurtuluş Savaşı boyunca Türk kadınının gurur duyacağı pek çok hizmet yapmıştır" dedi.

Yolsuzlukla suçlanan eski başkandan otel açıklaması

HÜSEYİN GÜLER / HATAY

SAMANDAĞ Belediye Başkanı **Refik Eryılmaz**'ın yolsuzlukla suçlanmasıyla gündeme gelen eski başkan **Mithat Nehir, Mardin**'deki oteliyle ilgili açıklama yaptı.

Turizm sektörüne giren Nehir, Mardin ilinde eski bir ev satın alarak restorasyonu başlattı. Bu arada, sosyal medyada bu konu ile ilgili yorumlar yapıldığını hatırlatan Nehir şu açıklamayı yaptı:

"Sevgili Hemşehrilerim... Bazı sosyal medya hesaplarında, Mardin'de bir otelim olduğuna dair haberler çıkmaktadır. Bu konuya açıklık getirmek istiyorum. Mardin Artuklu'da, yaklaşık 3 ay önce, banka kredisi ile 350 bin lira ödeyerek eski bir Mardin Evi aldım. Bu evin tadilatını yapıp, kısmetse 10 odalı bir butik otel yapmayı tasarlıyorum. Henüz ta-

dilat işi bitmedi. Eğer benim dışımda da böyle bir yatırım planlayacak hemşehrilerim olursa, yaklaşık bir fiyatlara onlarca terk edilmiş Mardin Evleri'nden birini almak konusunda yardımcı olabilirim. Olmazsa eğer, otel fikrimi hayata geçirebilirim, Mardin'e gelen hemşehrilerimi ağırlamayı memnuniyetle yaparım. Henüz 51 yaşındayım. Emeklilik için çok erken bir yaş. Bu nedenle madde koşullarıma uygun bir yatırım planladım. Bütün Hemşehrilerimin bilgisine saygılarımla sunarım."

Refik Eryılmaz, geçen hafta Nehir hakkında görevde olduğu sırada yolsuzluk yaptığı iddiasıyla suç duyurusunda bulunmuştu. Nehir döneminde Samandağ Belediyesi'nde satın alınan akaryakıtın hizmet araçlarında kullanılmadığı ve iki ayrı şirkete fazla ödeme yapıldığı iddia edilmişti.

Mezitli'de protesto

YUSUF ÇELİK / MERSİN

MERSİN Mezitli ilçesinde Cumhuriyet Kadınları Derneği (CKD) şubesi, kadın cinayetlerini ve kadına şiddeti protesto etti. Mezitli Kent Konseyi önünde toplanan kadınlar adına şube başkanı **Zeynep Burkan** bir açıklama yaptı. Kadına şiddetin artması ve kadın cinayetlerinin yeni bir mücadeleyi önümüze koyduğunu belirten Burkan "Kadınlar olarak haklarımızın bilincindeyiz, başımız dik bir şekilde mücadeleyi sürdüreceğiz. **Şikayet etmeyeceğiz mücadeleye edeceğiz. Bizim Cumhuriyet devriminden öğrendiğimiz budur**" dedi.

Ceren'in katili intihar girişiminde bulundu

ORDU Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Müzik Bölümü 3. sınıf öğrencisi **Ceren Özdemir**'i 3 Aralık'ta evinin bulunduğu apartmanın girişinde bıçaklayarak öldüren **Özgür Arduç**, tutuklu bulunduğu **Van Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu**'nda intihar girişiminde bulundu.

'Canavarca hisle kasten öldürme' ve 'iki polisi yaralama' suçlarından tutuklanan, güvenlik gerekçesiyle cezaevine konulan Arduç, lavabodaki fayansları kırarak parçalarıyla bileklerini kesti. Bu sırada cezaevi görevlileri tarafından görülen Arduç, hastaneye kaldırıldı.

T.C. KAHRAMANMARAŞ İCRA DAİRESİ

2019/14238 ESAS

TAŞINMAZIN AÇIK ARTIRMA İLANI

Satılmasına karar verilen taşınmazın cinsi, niteliği, kıymeti, adedi, önemli özellikleri :

TAŞINMAZIN

Özellikleri : Kahramanmaraş İl, Onikişubat İlçe, 4295 Parsel, PINARBAŞI Mahalle/Köy, 7 Nolu Bağımsız Bölüm B Blok 3. Kat Bağımsız Bölüm No:7Zemin Tipi Kat İrtifakı Ana taşınmaz nitelik KONUT olup.Hissesi Tamdır. Kahramanmaraş İl Onikişubat İlçesi Pınarbaşı(Cumhuriyet Mah) Mah Gaziosmanpaşa Bulvarı No 1 de bulunan İKA PARK ENES SİTESİ B Blok 3. Kat 7 Nolu KONUT tur. İKA PARK ENES SİTESİ B Blok Bodrum+Zemin+Asma+10 Normal kattan oluşan 13 Katlı binadır. Cinsi Betonarme karkastr. Asansörlüdür. 3+1 DAİRE TİPİDİR. Isınma sistemi kombili doğal gazlıdır. Mutfakta doğal gaz vardır.Borçluaya ait meskenin cephesi Doğu+Kuzey+Güneyolup İnşaat ruhsatına göre Oturum alanı 113 m2 dir Her Katta 3 Daire Vardır. Girişte hol+oturma odası salon+mutfak+banyo+wc +ebeveyne yatak odası+ çocuk yatak odası bulunmaktadır.Mutfak, Oturma odasına açılan 1 adet balkon vardır. Yer döşemesi ıslak hacimler seramik diğer yerler laminant parkedir. Duvarlar plastik boyadır tavan plastik boya tavanda kartonpiyer mevcuttur. Giriş kapısı Çelik kapıdır. İç kapılar ahşap pencereler p.v.c dir Mutfak alın duvarları fayans kaplama banyo wc duş duvarları fayans kaplamadır banyo wc de lavabo vardır. banyo+wc taban döşemesi seramikdir. Girişte vestiyer,mutfakta tezgâh ve dolap yatak odalarında dolaplar vardır. Yapı Kullanım izni 2018 yılında alınmış olup 1 yıllıktır. Çevre Duvarı bahçe düzenlenmesi açık oto parkı vardır. Alt yapısı vardır ulaşımı kolaydır belediye hizmetlerinden faydalanmaktadır.

Yüzölçümü : 3.669,23 m2

Arsa Payı : 1991536592487/119361633338130

İmar Durumu : Var , İnşaat tarzı İmar planı içerisinde olup E=1.50 Max 10 katlı Konutkullanım alanındadır

Kıymeti : 208.004,75 ₺

KDV Oranı : %1

Kayıtdaki Şerhler : Tapu kaydındaki gibidir.

1. Satış Günü : 03/02/2020 günü 10:40 - 10:50 arası

2. Satış Günü : 03/03/2020 günü 10:40 - 10:50 arası

Satış Yeri : Kahramanmaraş Adliyesi 2. Kat İhale Salonu

Satış şartları :

1- İhale açık artırma suretiyle yapılacaktır. Birinci artırmanıniyirmi gün öncesinden, artırma tarihinden önceki gün so-

nuna kadar **esatis.uyap.gov.tr** adresinden elektronik ortamda teklif verilebilecektir. Bu artırmada tahmin edilen değer in %50 sini ve rüçhanlı alacaklılar varsa alacakları toplamını ve satış giderlerini geçmek şartı ile ihale olunur. Birinci artırmada istekli bulunmadığı takdirde elektronik ortamda birinci artırmadan sonraki beşinciğünden, ikinci artırma gününden önceki gün sonuna kadar elektronik ortamda teklif verilebilecektir.Bu artırmada da malın tahmin edilen değerin %50 sini,rüçhanlı alacaklılar varsa alacakları toplamınıve satış giderlerini geçmesi şartıyla en çok artırana ihale olunur. Böyle fazla bedelle alıcı çıkmazsa satış talebi düşecektir. 2- Artırmaya iştirak edeceklerin, tahmin edilen değerin % 20'si oranında pey akçesi veya bu miktar kadar banka teminat mektubu vermeleri lazımdır. Satış peşin para iledir, alıcı isteğinde (10) günü geçmemek üzere süre verilebilir. Damga vergisi, KDV, 1/2 tapu harcı ileteslim masraflarılalıcıya aittir. Tellâllık Harcı, taşınmazın aynından doğan vergiler satış bedelinden ödenir. 3- İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgilerin (*) bu gayrimenkul üzerindeki haklarını özellikle faiz ve giderlere dair olan iddialarını dayanağı belgeler ile (15) gün içinde dairemize bildirmeleri lazımdır; aksi takdirde hakları tapu sicil ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç bırakılacaktır. 4- Satış bedeli hemen veya verilen mühlet içinde ödenmezse İcra ve İflas Kanununun 133 üncü maddesi gereğince ihale feshedilir. İhaleye katılıp daha sonra ihale bedelini yatırmamak sureti ile ihalenin feshine sebep olan tüm alıcılar ve kefilleri teklif ettikleri bedel ile son ihale bedeli arasındaki farktan ve diğer zararlarından ve ayrıca temerrüt faizinden müteselsilen mesul olacaqlardır. İhale farkı ve temerrüt faizi ayrıca hükme hacet malkamsızın dairemizce tahsil olunacak, bu fark, varsa öncelikle teminat bedelinden alınacaktır. 5- Şartname, ilan tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup gideri verildiği takdirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir.6- İLK.nun 127.maddesi gereğince ilan bir sureti borçluya ve alacaklıya ve taşınmazın tapu siciline kayıtlı bulunan ilgililerin tapuda kayıtlı adresleri varsa o adreslerine tebliğ olunur. Adresin tapu da kayıtlı olmaması halinde varsa adres kayıt sistemindeki adresleri tebliğ adresleri olarak kabul edilir. Bunların dışında ayrıca adres tahkiki yapılmaz, gazete de veya elektronik ortamda yapılan satış ilanı tebliğat yerine geçer, işbu ilan tebliğat yapılması gerekip de tebliğat yapılmayanlara ilanenin tebliğ yerine geçerlidir. 7- Satışa iştirak edenlerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları, başkaca bilgi almak isteyenlerin 2019/14238 Esas sayılı dosya numarasıyla müdürlüğümüze başvurmaları ilan olunur. (İLK m.126)

(*) ilgililer tabirine irtifak hakkı sahipleri de dahildir.

* : Bu örnek, bu Yönetmelikten önceki uygulamada kullanılan Örnek 64'e karşılık gelmektedir.

Resmi ilanlar www.ilan.gov.tr'deBASIN: 1098187 (www.bik.gov.tr)

FAŞİZME KARŞI ZAFERİN 75. YILINDA

Moskova'da '**Nesillerin Belleği**'nin buluştuğu sergi

'Muzaffer Vatanın Zaferi', Mihail Hmelko, 1949

Resimde Hmelko, tarihe damga vurmuş bir anı, 24 Haziran 1945'te Kızıl Meydan'da düzenlenen zafer geçit törenini yansıtmıştır. Stalin ve Sovyet komuta heyetinin hazır bulunduğu törende, Nazi bayrak ve flamaları Lenin'in mozalesinin önüne, 'muzaffer olanın' ayakları altına atılır. Resimde de dikkat çeken bir detay, flamaları taşıyan askerlerin eldiven takıyor olmaları; Nazi sancaklarına el sürmemek için takılan eldivenlerin hepsi tören sonrasında yakılmıştır.

75. yıldönümü yaklaşırken Sovyet Ordularının Hitler Almanyasına karşı zaferi (9 Mayıs 1945), Rusya'da birçok etkinlikle anılmaya başlandı. Bu etkinliklerin en önemlilerinden biri 4 Kasım-8 Aralık tarihleri arasında Moskova Manej Sergi Salonu'nda sergilenen 'Nesillerin Belleği: Güzel Sanatlarda Büyük Anavatan Savaşı' başlıklı resim ve heykel sergisi oldu

ECE K. PERİNÇEK / MOSKOVA

MOSKOVA Belediyesi, Rusya Kültür Bakanlığı, Rusya Askeri Tarih Kurumu'nun birlikte düzenlediği 'Nesillerin Belleği: Güzel Sanatlarda Büyük Anavatan Savaşı' başlıklı sergide, Rusya'nın 34 farklı şehrindeki 42 müzeden zafere giden yolda savaşın farklı yönlerini ele alan 1940-2010 dönemine ait 150 eser ilk defa bir araya getirildi. Düzenleyiciler, bütün bu eserleri bir çatı altında toplamak için 80 bin kilometreden fazla yol kat ettiler.

Bölmelere ayrılmış olan sergide eserler, tarih sırasına göre numaralandırılarak 'Savaşın Başlangıcı', 'Cephe', 'Tarihin Belleği', 'İşgal', 'Cephe Siparişleri', 'Zafere Kutlaması', 'Zaferin Mareşalleri', 'Düşen Kahramanlara Şan Olsun', 'Anılar:1950'ler', 'Bellek 1960', 'Eski Yaralar:1960'lar', 'Zafer Günü', 'Geçmiş Savaşın Yankısı: 1980-90'lar', 'Dönemlerin Bağı' başlıkları altında toplandı.

Faşist Almanya'nın Sovyetler'e saldırmasının hemen ardından parti ve hükümetin 'acil' siparişi üzerine yapılmış yapıtların da olduğu ilk bölümde Arkadiy Plastov'un 'Almanlar Geldi' (1941), Aleksandr Deyneka'nın 'Moskova Çevresi. Kasım 1941' ve Georgi Nisskiy'in 'Moskova Savunmasına' gibi eserleri dikkat çekiyor.

'Cephe' bölümünde ise İosif Serebryanov, Vasiliy Yakovlev, Georgiy Nisskiy, Vasiliy Yefasov, Vera Muhina gibi sanatçıların resim ve heykelleriyle tarih aktarılmaya devam ediyor. Aynı zamanda savaşın dönüm noktalarından biri kabul edilen 5 Aralık 1941 tarihinde Sovyetlerin, Moskova önlerinde faşist Almanya'ya karşı saldırıya geçmesiyle birlikte Nazilerin ilk kez gerilemeye başlaması sonucu işgal bölgelerindeki vahşet ortaya çıktı. Bu durum, sanatçıların ana konularından biri.

Tarihe Gönderme

Sovyet önderliği, Anavatan Savaşı sırasında geniş kitleleri seferber edebilmek için Rus tarihinin derinliklerine inmiş ve Çarlık, hatta prenslik zamanından önemli komutanları ön plana çıkarmıştı. Tarihteki zaferleri ve muzaffer komutanları kitlelere güven aşılamak adına örnek göstermişti. Stalin, 7 Kasım 1941 günü Ekim Devrimi'nin yıldönümünde yaptığı konuşmada Aleksandr Nevski'lerin, Suvorovların, Kutuzovların torunları olduklarını vurgulamıştı. Bu anlayış, doğal olarak sanata da yansdı. Serginin 'Tarihin Belleği' başlıklı bölümünde bu türden eserlere yer verilmiş. İlk göze çarpanlar Nevski, Kutuzov ve Suvorov'un savaş günlerinde yapılmış resimleri.

'Aleksandr Nevski', Pavel Korin, 1942

'Tanya (Zoya Kosmodemyanskaya)', Kukryniksy, 1942-47

Genç partizan Zoya'nın Alman faşistler tarafından idam edildiği. Partizan hareketinin ve işgale karşı direnişin sembolü haline gelmiş olan Zoya'ya Nazım Hikmet de 'Memeleketimden İnsan Manzaraları'nda geniş bir yer ayırmıştır.

haline geldi. Serginin 'İşgal' bölümünde de faşistlerin gaddarlıklarının yanı sıra halkın ve partizanların direnişi, kahramanlıkları, düşmana karşı nefreti ve uzlaşmazlığı ve zafere olan inancı gösteriliyor.

'HER ŞEY CEPHE İÇİN HER ŞEY ZAFER İÇİN!'

Seçkide, savaşta önemli rol oynayan cephe gerisi faaliyetlerini tasvir eden eserler de dikkat çekenler arasında. 'Cephe Siparişleri' bölümünde de, Viktor Govorov, Dimitriy Tarhov, Nikolay Golupçikov gibi sanatçıların eserleriyle, işgalen uzak bölgelerde fabrikaların ve halkın rolünü görüyoruz. Anavatan Savaşı'nda cephe gerisinin ünlü sloganı 'Her şey cephe için. Her şey zafer için!' sloganı bu bölümde kulaklarınızda yankılanıyor.

25 milyon Sovyet vatandaşının canı pahasına kazanılan zafer günü (9 Mayıs 1954) başta, Vladimir Stranik'in ünlü 'Zafer Bayramı 9 Mayıs 1945' (1946), Pyotr Krivonogov'un 'Berlin'in Teslimiyeti' (1946) ve Dimitriy Moçalskiy'in 'Zafer. Berlin 1945' (1948) adlı yapıtları olmak üzere geniş bir seç-

kiyle 'Zafer Kutlaması' bölümünde yer alıyor.

Başkomutan Stalin ve Sovyet Ordusu kumandanlarının resmedildiği gerçekçi ve figüratif kompozisyonlar ile portre çalışmaları da, 'Zaferin Mareşalleri' bölümünde sergileniyor.

Zaferin ardından da Anavatan Savaşı, uzun yıllar Sovyet sanatçılarının yapıtlarında başlıca konulardan biri olmaya devam etti. Sergide bu yapıtlar tematik ve dönemsel olarak sınıflandırılarak ziyaretçilerle buluşturuluyor.

Çok sayıda ilkökul ve lise öğrencisinin gruplar halinde sergiye getirilmesi ve rehber eşliğinde genç kuşaklara o dönemin aktarılması, girişin ücretsiz olduğu sergide dikkat çeken bir diğer nokta.

'Nesillerin Belleği: Güzel Sanatlarda Büyük Anavatan Savaşı' sergisi, sanatın savaş sırasında nasıl adeta bir tank, tüfek, mermi gibi etkili olduğunu, zaferden yıllar sonrasında bile, nasıl yeni neslin bilincine ışık tutmaya devam ettiğini gösteren önemli bir örnek.

'Asker Geri Döndü', Gukas Çubaryan 1987

Devlet Tiyatroları'nda 'Yerli Yazarlar Haftası'na büyük ilgi

AYDINLIK / ANKARA

DEVLET Tiyatroları (DT) tarafından altıncı kez düzenlenecek oyun haftaları kapsamında, yerli yazarların oyunlarının bilet satışları tiyatroseverlerin yoğun ilgisi neticesinde yüzde 95'e ulaştı. Türk tiyatrosuna yön vermek ve gelişmesini sağlamak için çaba sarf eden Türk yazarların eserlerinden derlenen 60 temsili biletleri bitmek üzere. Ankara'nın farklı sahnelerinde 10-15 Aralık tarihleri arasında seyirciyle buluşacak oyunların bilet satışları 27 Kasım Çarşamba günü başladı. Ömer F. Oyal'ın yazdığı Uçmak 'Hezarfen Ahmed Çelebi', Haldun Dormen'in yazdığı Kantocu, Haldun Ta-

ner'in yazdığı Keşanlı Ali Destanı, Asiye Demet Köse'nin yazdığı 1919: Şafak, Gökçe Kurt Elitez'in derlediği Bir Nefes Dede Korkut, Tuncer Cücenoglu'nun yazdığı Şapka ve Ergun Sav'ın yazdığı Vatan Yahut Namık Kemal kapalı gişe perde açacak. Cevat Fehmi Başkut'un yazdığı Buzlar Çözülmeden, Filibeli Ahmed Hilmi'nin yazdığı Amak-ı Hayal, Necip Fazıl Kısakürek'in yazdığı Reis Bey, Ahmet Metin Önel'in yazdığı Eyvah Nadir ve Ayla Çınaroğlu'nun yazdığı çocuk oyunu Yedi Kapılı Kent oyunlarının ise doluluk oranı yüzde 90'lara ulaştı.

19 BİN BİLET SATILDI

Diyarbakır, Ankara, Antalya, Bursa,

Sivas, Erzurum, İzmir ve İstanbul Devlet Tiyatrosu sanatçılarını bir araya getiren ve sekiz ilin farklı uyarlamalarıyla sahnelenecek olan temsillerin genel bilet satış oranı yüzde 95. Hafta süresince 20 bin kişinin tiyatroyla buluşması beklenirken, bugüne kadar 19 bin bilet satıldı. Tiyatroseverlerin yoğun ilgisinden dolayı etkinlik gününe kadar tüm oyunların dolması bekleniyor. Oyunların biletleri internetten ve Devlet Tiyatroları gişelerinden satışa sunulmaya devam ediyor.

EKREM KAHRAMAN

Yeni Dönemin Yeni Kodları Ve Mecburiyetleri Üzerine: (4)

HERHALDE iyi niyet sahibi herkes daha baştan kabul edecektir ki olumlu olumsuz her farklı hayat, her toplumsal, siyasal, kültürel vb. pozisyon her insanda ister istemez farklı farklı kapasitelere, anlayışlara, korkular ve endişelerin yanı sıra alabildiğine yalncı yanılgılara, hiç umulmadık yeni yeni tepkiseliliklere yol açabilecektir.

Yalnızca bu bağlamlar üzerinden düşüldüğünde bile her felsefi, ideolojik, siyasal, kültürel anlayış sahibi grubun, örgütlü örgütsüz siyasal birliktir kendi varlık nedenine uygun olarak hem algılama kapasitelerinde hem de karşı karşıya kaldığı en hayati zorlu sorunlara yaklaşımı, tepkisi ve bu farklılıkları olağan bir ruh haliyle kabul etme ve çözme niyeti, yönemi farklı farklı olacaktır.

Çünkü her farklı anlayış ve siyasal bakışın, sosyal ve kültürel alt yapının yanı sıra kendi hayatı varlığına renk veren anlam yükleyen zeminler başka başkadır.

Buna bir de, dönemsel bireysel, toplumsal siyasal, kültürel olanaklar ya da olanaksızlıklar, yetersizlikler, hırslar, tarihsel yanılgılar, yenilgiler vb. de eklendiğinde durum daha da karmaşılaşmaya başlamakta kalmadığı gibi böyle bir durumda söz konusu kişi ve grupların hem tarihsel bir sabıra hem de hem yardımcı bir anlayış ihtiyacına gereksinimleri ortaya çıkar.

Sanırım öncelikle dönemsel olarak bu alabildiğine doğal ve olağan durumun daha baştan kabul edilmesi, böylesi kesimlere karşı daha hoşgörü ve sabırlı bir yaklaşım gerektirir.

Elbette göremediğimiz başka başka hesaplar, planlar ve angajeler içinde olmamak koşuluyla...

İçinden geçiyor olduğumuz tarihsel süreç ile gelişen olanın ilk belirtileri görülmeye başlanan yeni döneme geçişimiz tam da bütün bu olguların apaçık bir yığın kodlarını, handikaplarını ve olanaklarını içermekle kalmıyor, aynı zamanda bizlere yeni sorumluluklar yükliyor.

Bu sorumlu bilinç ve tutum gereği güncel siyasette de, entelektüel kuramsal felsefede de, Doğu'ya, Batı'ya, AB'ye, ABD'ye de, hatta hem kendi ülkemizde siyasal iktidara ve muhalefete de, "ulus devlet" kavramına bakışta, çağdaş düşüncede, sanatta ve kültürel üretimlerde de birbirine iç içe geçkeleşiyor ve toplumsal hayatımızın her katmanında da değişen bir şey yok aslında.

O nedenle günümüz çağdaş yaşam sanat ve kültür anlayış ve formuyla 1960'lı yıllarla birlikte

Türkiye'de başlayan "ulusal sanat" "yerel Sanat" yaklaşımları ile "evrensel sanat" ya da 1980'li yıllardaki adıyla anılan "çağdaş sanat" kavramları arasındaki tartışma da geçmişimizde böyle bir şeydi aslında ve bu büyük tartışma sonuçlanmadı henüz. İsrarla altını çizmeye çalışıyorum: yeni bir tarihsel döneme evrildik ve bu anlayışa gidilirse 1990'lı yıllardan itibaren başlatılan "çağdaş sanat" tarihyle küreselleşme ve onun neoliberal "güncel sanat" çatışması da yeterince tartışılmadan ve ayrıştırılmadan bir kenara bırakılacak gibi.

DÜN İLE BUGÜN, BUGÜN İLE YARIN

Elbette büyük tarih devam ediyor evet ve bu noktada hepimizin ölümlüdeki temel soru basit aslında? Hangi toplumsal, siyasal, kültürel süreçteyiz? Bunun bir öncesinde ya da yakın tarihte Türkiye ya da entelektüel bir sanat iddiası olan biri olarak derdiniz neydi ve neyi tartıştınız durumdaydınız? Peki, şimdi her şeyin altüst olduğu ve hızla değiştiği günümüzde neyle karşı karşıyayız?

Örneğin güncel siyaset, ideoloji ve kültür: Her ne kadar siyasal olarak karşı olsanız da sadece kendi ulus devletinizin iktidardındaki siyasal partiye mi yoksa aslında kendisini de muhalefeti de olumlu olumsuz etkileyip yönlendiren ve bu yüzden de hep birlikte içinde yer aldıkları büyük çalkantıda çöken eski dünyanın salgın küresel siyasal ve kültürel iktidarlara mı? Günümüzde tartışması bir biçimde gerek kültürel gerekse yaşamsal ingelerin düşünsel / sanatsal / kültürel formlara girerek güncel olarak tüketilebilir nesneler haline gelmeleriyle hemimize hem gerçeklik olarak oluşunun giderek bir ticarete dönüştürüldüğü, bu ticaretin ise piyasa gereği tümüyle reklam magazin nesnesine ve şamataya boğdurulduğu, böylece de hem çağdaş yaşamın hem çağdaş sanatın toplumsal kültürel ağırlığını, değerini yitirmesi arasında artık gözle görülebilir yeni bir ilişki söz konusu...

Sanat olan ile sanat olmayan ya da sanat ile para (ticaret), neoliberal küresel angaje çağdaş sanat ile bağımsız özgür çağdaş sanat arasındaki alabildiğine çarpışık ama zorunlu bu ilişki son yıllarda sık sık yeniden gündeme getirilip tartışmaya açılıyor ama bir türlü çözüme kavuşturulmuyor.

Böyleli süreçler daima yeni öncüler, çağdaş akılselimler ister. Fakat ne yazık ki günümüzde büyük bir gürültüyle üzerimize abanan o büyük karanlığa ve çıkmaza karşı doğru, açık ve olanaklı tutum alma cesaretini gösterebilmis sanatçı, entelektüel öngörülü sanatçı, düşünce insanı ve siyasetçi sayısı çok az yine de...

Peki böyle bir durumda hem Türkiye hem çağdaş sanat ve siyaset nereden nereye ve nelere doğru evrilecek dersiniz?

(İzninizle yine devam etmek istiyorum?)

Müzişyen olmak bir aşk işi

Dört albümü var. Kendi besteleri, Azerbaycan ve Türk şarkılarından oluşan Ruhum, Azerbaycan şarkılarından oluşan Sevgilim, Barok aryalardan oluşan Baroque Lace ve bütün müzik türleri arasında sınırları kırarak söylediği halk türkülerimizden oluşan Oyali Türküler...

Oya Ergün opera sanatçısı. Billur gibi bir sesi var, soprano. Hemen aklınıza Napoliten şarkıları, Carmen, Aida aryaları geliyorsa yanıldınız. Halk şarkıları, caz ve Azeri müziği de seslendiriyor, flüt, piyano çalıyor. Eğitimi ve Türkiye'mizin Bakü'deki başarılı müzik elçisi... Son olarak Oyali Türküler adlı albümü satışa sunuldu. Onu tanımaya hazırsanız hemen açın sesini... Siz okumaya başlıyorsunuz, biz anlatmaya

NU ilk kez TRT Radyo3'de dinleme şansını bulduk. Nasıl oldu da bugüne kadar tanınamamışız diye hayırlıydık. Sonra öğrendik ki, uzun yıllardır Bakü'de yaşıyor ve dört albümü varmış... Son albümü Oyali Türküler, bambaşka bir seçki sunuyor. Oya Ergün'ü daha yakından tanımak ve tanıtmayı görev bildik. Albümlerine satış mağazalarından, iTunes ve Spotify'dan ulaşabilirsiniz.

MÜZİK YAPILAN BİR EVDE BÜYÜDÜM

■ Şan seçiminiz nasıl oldu?

Kendimi bildim bileli şarkı söylemek benim en sevdiğim uğraş olmuştur. O nedenle seçim yapmak çok kolay ve kendiliğinden oldu.

■ İlk şarkı söylediğinizde kaç yaşındaydınız?

Hep müzik yapılan bir ev içinde büyüdüm. İlkokula başlamadan önce babamın bizim seslerimizi kaydedip dedeme gönderdiği kayıtlarda şarkı söylediğimde sınırlı 4-5 yaşlarındaymışım. Tabii evveli de vardır bu işin. Ama kendimi en net şarkı söyler hatırladığım yaşlar sınırlı ilkokul yıllarımdır. İlk başladığımda öğretmenim kim şarkı söyler dediğinde bütün sınıfla önünde söylediğim şarkıyı hiç unutmam.

■ Şancı olmaya ne zaman karar verdiniz?

Bu işi profesyonel olarak yapmayı her zaman istemişimdir. Çocukken televizyonda Suna Korad'ı piyano eşliğinde şarkı söylerken gördüğümde, ben de bu işi yapmak istiyordum dediyimi hatırlıyorum.

■ Ailede müzişyen var mı?

Ailemde yanı amatör çok müzişyen var. Babam ve ağabeyim hukukçu ve biri keman, biri mandolin çalardı. Amcam ve halamlarla tatillerde birlikte olunca, her günümüz müzikle geçerdi. Hem de iki sesli, üç sesli, dört sesli

çalar söylerdik. Babamın birlikte büyüdüğü kuzeni halam Tülün Korman, ailemizdeki benden önceki tek profesyonel müzişyendir. Anne tarafımda da, dayım çok yetenekli bir müzişyendi. Bankacı olmasına karşın, İstanbul'da çeşitli topluluklarla da çalardı.

EDEBİYAT VE MÜZİKLE BİRLİKTE GÜZEL ÖRNEKLER

■ Kendinize kimseyi örnek aldınız mı?

Babam derin müzik, edebiyat tutkusu ve dünya görüşüyle hep örnek aldığım bir insan olmuştur. Annemin nezaketi de öyle. 17 yaşında onlardan ayrıldım. Sonraki hayatımda, ilişkiler ve müzik üzerine derin sohbetler edebildiğim çok güzel hocalarım ve insanlarım oldu. Hocam Yıldız Dağdelen, Leyla Pamir ve Hollanda hayatımda da Margreet Honig ve Irthe Engelhard, hem derinlikleriyle, hem de sonsuz iyi kalpliyle beni derinden etkiledir. Güzel örneklerle kuşatılmak büyük bir şanstı.

■ Çocukluk ve ilk gençlikte neler dinler neler söylediniz?

İlkokulda, 7-8 yaşlarımda da Mozart, Bizet, Beethoven, Bach, Handel dinlerdim. Ama popüler müziğe de kulağım ka-yardı. Örneğin San Remo ya da Eurovision'da beğendiğim bütün şarkıları ezberleyip söylerdim. Küçük yaşlardan beri blok flüt ve keman çalıyorum, örneğin Vivaldi benim için çok özeldi. Ortaokuldan sonra klasik müziğe daha çok kendimi verdim. Lise yıllarımda tam bir Bach aşığı olarak, Beethoven aşığı babamdan farklı bir dünyaya açılmaya başladım ve hayyata orator-yolar, liedler, operalar daha çok girmeye başladı.

'BEN MÜZİK OKUMALIYIM'

■ Şan okumaya karar verdiğinizde çevrenizden tepki ya da destek aldınız mı?

Çok özgürlükçü düşünen bir babam olması ne kadar değerliyim, şimdi anlıyorum. Ne istiyorsanız onu olun derdi hep. Ama için için müzişyenliği hiç bırakmamı isterdi sanıyorum. İkinci tercihim, Marmara Üniversitesi Edebiyat Fakültesini kazanmıştım. Sanırım, bir ay kadar sonra da yetenek sınavıyla Marmara Üniversitesi müzik bölümünü. O zaman kendin seç dedi, edebiyat okumak istersen, bütün kitapların senin, müzik okumak istersen de bu kemanlılardan birini alırsın dedi. O günlerde bir akşam yine amcamlara gitmişik ve Itzak Perlman'dan Beethoven keman konçertosunu izledik. 'Ben müzik okumalıyım' dedim babama. Çok sevdiğini gördüm. Onun daha çok kemancı olmamı istediğini düşünüyorum ama şan okumama asla karşı çıkmadı. Eğitim konusunda ne kadar ileri gidersem destek vermek isterdi babam.

■ Türkiye'deki eğitimi, Avrupa ülkeleriyle karşılaştırma yapıyor musunuz?

Bu karşılaştırma üzerine kitap yazılabileceğini düşünüyorum. Size sadece iki örnek vermek istiyorum. Amsterdam'da okul müziği üzerine Post Graduate uzunca bir eğitim aldım. Müzik öğretmenleri olacak bireyler çok zorlu bir sınavla ve eğitim vermeye uygun olup olmadıkları test edilerek okula kabul ediliyordu ve ancak yarısına yakın bir bölümü me-

zun oluyordu. Okula kabul edildikleri ilk haftadan itibaren pilot okullarda hoca ve diğer arkadaşlarının gözlemini altında ders veriyorlar, ders sonrası eleştiri bombardımanına tutuluyorlardı. Neden bu hafta şu konuya değinmedin, arkadaşındaki öğrencinin derse katılmadığını farketmedin mi, bak geçen hafta şu dersi verdin de neden bu hafta bunu ekledim, biraz donuk kalmadın mı vs vs.... Aynı şekilde Singing okurken de 3 yıl şarkı metodoloji dersimizde, her birimizin staj öğrencisi olurdu ve her ay bu öğrencinin bir dersini bizi kamerayla izleyen sınıf arkadaşlarımız ve hocamız izlerdi. Ders bitince öğrencimize hoşçakal der, kamerayla bizi izleyen hoca ve arkadaşlarımızın yanına çıkar, kırmızı bir koltuğa oturup eleştirilirdik. Hem negatif hem pozitif. Şan öğrencimizin gelişimi, repertuarı, dersi veriş şeklimiz, nefes, teknik, egzersizler yıllar yıllar boyunca eleştirilirdi. Şan öğretmenliği diplomasını öyle 4 yıl lisans bitirip alamazsınız. Okula zor kabul edilir ve kolay mezun olmazsınız. İşte bu tek örnek staj dersi, çok ciddi bir farkı açıklıyor sanıyorum. İkinci örneğime şu: Konservatuar, bütün derslerini öğrencinin kişiliğine, istişine ve yeteneğine göre donatır. Çünkü konservatuarlar sanatçı yetiştirir. Nasıl tıpta hastalık yok hasta vardır derler ya, aynı şekilde her bir öğrenci de ayrı alanlarda gelişmek isteyecektir, kendini ortaya koyacaktır çünkü. Dünya kadar seçmeli ders şansı sunacaktır ona...

SADECE İKİ MÜZİK VAR: İYİ VE KÖTÜ MÜZİK

■ Halk türküleriyle klasik batı müziği karşılaştırması yapıyor musunuz?

Hayatımda uzun yıllar sadece klasik batı müziği egemen oldu. Ama sonunda geldiğim nokta, Armstrong'un dediği olduğu "Sadece iki tür müzik vardır, iyi müzik ve kötü müzik". Halk müziğimize naif, içten, yanık, kırık ezgiler ve zengin ritimlerle dolu. Müzik üç öğeden oluşuyor, ritm, ezgi ve armoni.. Klasikleşebilmesi, gücünün artırması ve armonik zenginliğe ulaşması için ustaca dokunulması gerekiyor diye hissettim hep. Kalinka mesela,

En büyük eğitimi evimin içinde aldım

"EVİMİZ kitaplarla ve plaklarla dolu bir evdi. Diyebilirim ki, eğitimimin en büyük bölümünü evimin içinde aldım. İlkokul ve ortaokulu Anadolü'nün çok çeşitli kentlerinde okuduktan sonra, Marmara Üniversitesi müzik bölümünden mezun oldum. Bu arada Yıldız Dağdelen'le şan çalıştım ve Amsterdam Konservatuarı'na kabul edildim. Oradan da mezun oldum ama hem okul yıllarımda, hem mezuniyet sonrasında Avrupa'nın çeşitli kentlerinde şarkı söylemeye devam ettim. Ülkeme de Yıldız Dağdelen gibi bir hoca olmak ve durmadan şarkı söylemek için dönmüştim. Ama işte, yine uzun yıllardır ülkemden uzakta yaşıyorum..."

Arabesk müzik sizce nedir? Dinlenmemeli, zararlı vb. gibi bir görüşünüz var mı? Arabesk konusuna çok kafa yordum. Size bir müzişyen olarak düşüncelerimi anlatacağım. Ben arabesk müzik dinleyicisi hiç olmadım. Ama anlamak için dinledim bir dönem. Nikah Masası'nı çocukken sınıf arkadaşımın duyarak, Bir Teselli Ver'i de Amsterdam'da söylemek üzere öğrenmişimdir. Arabesk, kelime anlamıyla, arap müziğini andıran, genellikle karamsarlığı konu edinen müzik türüdür. Şimdi, her insanın arabesk bir yanı vardır, zaman zaman karamsar tarafımıza seslenen bir müzik duygularımıza tercuman olabilir. O kültürdeyken, batın bu dünya diye seslenince müzik, içinde eşitsizlik, haksızlık dolu bir dünyaya başkaldırımlık duygusuyla, duyulduğuna hissedilen ciddi bir çoğunluğa ulaşabilirsiniz. Bunu seviyor diye onu küçümseyerek hiç bir yere varılmayacak. Arabesk müzik yapan insanlara değer verince ayağa kalkmanın ve dönüp onları topa tutmanın hiç anlamı yok. Onları güçlendiririz sadece. Sev Beni diye bir şarkı daha yaptırıp bu tavır. Oturup uzun uzun dinleyince, ciddi bir moral yıklımı, atalet duygusu ve bezginlik verdiği için, toplumca bu müziğin uzun süre dinlenmesinin zararlı sonuçları olacağına, olduğuna

bir Rus Halk şarkısı ama dünya onu Kızıl ordu korosunun o çoksesli ve muhteşem yorumuyla duydu. Birleşletirmeye çalışmak değil, özünü koruyarak dokunmaktan söz ediyorum. Bizim gibi eğitim almış bireyler buna kafa yormalı diye düşünüyorum. Ben Oyali Türküler'de bunu yapmak istedim.

■ Opera söyleyen bir şancı halk türküsüne yabancılaşır mı?

Opera şarkıcılığı farklı bir disiplin olagelmış. Ama bu fark artık batıda çok değişti. Şarkı söylemeyi öğrenmenin metodu tektir. Bu bir bilimdir ve kuralları kesindir. İnsan doğasını dışlamadan, kendi sesinizi optimal şekilde kullanabilmeyi, doğru bir nefes alıp vermenin üzerine inşa ediyorsunuz. Bu eğitimle herşeyi söylersiniz. Amsterdam konservatuarında caz bölümündeki arkadaşlarım da aynı sesi kullanmayı öğrenme dersleri alıyordu. İşte burada çok önemli bir bilgi, stil bilgisi devreye giriyor. Stil öğrenmek çok önemli. Daha önce de bir röportajında söylemiştim. Bir Mahler şarkısını Handel arya gibi davranmazsınız. Farklı nüanslar, süslemeler, tını, çağ bilgisi, besteci bilgisi gibi birçok şey devreye gireriyor. Ve bütün stillerin ötesinde, yorumcunun karakterinden ve çağından geçecek o melodi, onun özgünlüğü de sinecek...

İşte siz bütün bu iç dinamiklerden yola çıkarsanız, insana ait olan hiç bir şeye yabancılaşmadığınız gibi, halkınızın türkülerine de yabancılaşmazsınız. Neyi severseniz onu söylersiniz. Bize yabancı gelen, yirminci yüzyılın ilk yarısındaki sesi ve vibratoyu bütün teknikle Allı Turnam söylenmesi sanıyorum.

ARABESKİN TOPLUMDAKİ ZARARLI SONUÇLARI

■ Arabesk müzik sizce nedir? Dinlenmemeli, zararlı vb. gibi bir görüşünüz var mı?

Arabesk konusuna çok kafa yordum. Size bir müzişyen olarak düşüncelerimi anlatacağım. Ben arabesk müzik dinleyicisi hiç olmadım. Ama anlamak için dinledim bir dönem. Nikah Masası'nı çocukken sınıf arkadaşımın duyarak, Bir Teselli Ver'i de Amsterdam'da söylemek üzere öğrenmişimdir. Arabesk, kelime anlamıyla, arap müziğini andıran, genellikle karamsarlığı konu edinen müzik türüdür. Şimdi, her insanın arabesk bir yanı vardır, zaman zaman karamsar tarafımıza seslenen bir müzik duygularımıza tercuman olabilir. O kültürdeyken, batın bu dünya diye seslenince müzik, içinde eşitsizlik, haksızlık dolu bir dünyaya başkaldırımlık duygusuyla, duyulduğuna hissedilen ciddi bir çoğunluğa ulaşabilirsiniz. Bunu seviyor diye onu küçümseyerek hiç bir yere varılmayacak. Arabesk müzik yapan insanlara değer verince ayağa kalkmanın ve dönüp onları topa tutmanın hiç anlamı yok. Onları güçlendiririz sadece. Sev Beni diye bir şarkı daha yaptırıp bu tavır. Oturup uzun uzun dinleyince, ciddi bir moral yıklımı, atalet duygusu ve bezginlik verdiği için, toplumca bu müziğin uzun süre dinlenmesinin zararlı sonuçları olacağına, olduğuna

inanıyorum. Bu da yozlaşmayı getirecektir. Ama bir müziği yasaklamak ya da yermekle hiç bir yere varılmaz. Bunun yerine iyi alternatiflerini ortaya koyar ve destekleyebilirsiniz. Toplumun iyi müzik dinleyicisi olmasını istiyorsanız, kafalarını eğitirsiniz, çoksesli düşünceleri yerleştirirsiniz.

MÜZİK YENİDEN HATIRLANIŞ GİBİ

■ Müzik, özel olarak şan, insan hayatını nasıl etkiler?

Şan eğitimi bana, sosyal kurallar, insan doğasına uymayan ve savaşlarla dolu dünyanın ötesinde kocaman bir sevgi penceresi açtı. Şarkı söylemekle size kendi doğanızla ilgili, çoktan kaybettiğiniz doğru nefesinizi, vücudunuzun değerini, duyguları daha derinden anlamayı öğreniyorsunuz. Ama zaten varolan doğanız bu, sizi de hasta etmiş, hasta toplumlarla dolu dünyada, yaşayamadığınız doğanız. bu. Yeniden hatırlayış gibi.

■ Sanat olmazsa ne olur? Sanat bize ne kazandırır?

Sanatın işlevi büyük çoğunluğun farkına varmamasına rağmen, zannettiğimizden çok daha büyük. "Sanatsız bir toplum, hayat damarlarından biri kopmuş demektir" ne kadar dahiyane bir söz değil mi. Aynen böyle. Robotlaşmış, yaşama sevinci tüketilmiş, daha da zalimleşmiş insanların artması demek benim için. Yarı felçli, aç, susuz ve daha az yaşamak gibi. Sanat bize çok şey kazandırır en çok kazandıracığı şey barış olmalı diye düşünüyorum. Çünkü dünyanın en çok barışa ihtiyacı var.

■ Müzik ile toplum yapısı, tarihi dönem arasında bir ilişki var mı sizce?

Sanat tarihinde bir besteciye incelerken üç ögeyi incelersiniz: çağını, milletini ve bestecinin karakterini... Dolayısıyla bir akım ya da bir çağ da, toplumun yapısına, tarihine birebir bağlıdır. Ama, sanatçının karakteriyle farklılar...

RADYO DİNLEMEK VE CANLI MÜZİK OLMAZSA OLMAZ

■ İnternet-dijital hayatın gelişmesi müzik dünyasını nasıl etkiledi?

İnternetin gelişmesi büyük bir devrimdir. Ama bunun kötüye kullanması ve olağüstü bir bağımlılık yaratmış olması bir faciadır bence.

■ Konser ve canlı müziğin yerini dijital platformlarda dinlenen müzik tutar mı?

Ben plak ve radyo dinleyerek büyüdüm. Ne Suna Korad'ı ne Elly Ameling'i canlı dinleme olanağım yoktu. Hikmet Şimşek'in hazırlayıp sunduğu pazar konserlerini asla kaçırmadım. Tek başıma saatlerce müzik dinledim hep. Kimse yokken Beethoven 5. piyano konçertosunu sesini iyice açıp kendime karanlık ortam yaratarak dinlerken duyduğum zevki küçümseyemem. Ama canlı müzik de bambaşka, harika bir atmosferdirdir. İstanbul'da yaşarken AKM'ye, CRR'ye, Amsterdam'da yaşarken Concertgebouw'a da neredeyse her hafta giderdim. Her ay canlı konserler veriyordum mesela. İkisinin de yeri ayrı diye düşünüyorum. İkisi de olmazsa olmaz. Yalnız dijital ortamlarda, ciddi bir arka plan duymama, armonikleri kaybetme, stereo etkisinin kaybı gibi sorunlar oluşabiliyor. İşte bu çok üzüntü verici.

■ Baroktan Anadolu türkülerine uzanan çok geniş bir repertuar sunuyor sunuyorsunuz... Albüm ve performans seçimlerinizde neleri gözetiyorsunuz?

Sadece sevdiğim şeyleri söylüyorum. Sevdiğim içime sindirdiğim şeyleri.

Oyali Türküler müzik türleri arasındaki sınırı kırıyor

'OYALI' Türküler albümü, benim uzun yıllar boyunca kurduğum bir hayatın gerçeğe dönüşmüş halidir. Benim ülkemin türkülerini söylemek istedim ve bunu kendi çağımdan, kendi ruhumdan geçirerek, varolan bütün müzik türlerini de kullanarak, daha doğrusu bütün türler arasındaki sınırları kırarak yapmak istedim. Klasik, caz, halk, new age ne varsa bagajımda. Çok zorlu bir süreçti. Ama çok değerli besteci arkadaşım Uğraş'la sonuçtan memnunuz. O armoni değil, bu tını değil, bu onu anlatmıyor bunu anlatıyor, hayır öyle değil gibi ciddi ciddi kavga da ettik. Ama ben onun besteciliğine, o benim müzişyenliğime güvenirse bunu başaramazdık. Ve çevremde bu kadar iyi müzişyenler olmasa..'

Bu işle geçinmek çok zor

'EĞER özel dersler vermiyorsanız, sanatçı olarak kendinizi geçindirmeniz neredeyse imkansızdır. Müzik yaparak geçinebilen iyi müzişyen sayısı, müzik yaparak geçinemeyen iyi müzişyen sayısından kat be kat azdır. Devlet kurumlarındaki kadroların son derece kısıtlı olması, öğretim görevlisi ya da müzik öğretmenlerinin maaşlarının azlığı ortadadır. Bir müzişyen her zaman dibi görmeye hazır olarak yaşıyor. Çok zor bu işle geçinmek. Geçinebilen, hak ettiğini kazanan müzişyen dostlarını var elbette. Ama sayısal olarak bir karşılaştırma yapacak olursanız, korkunç bir tabloyla karşılaşsınız... Hal böyle iken, sanyorum müzişyen olmak bir aşk işi. Cesaret mi, adanmışlık mı nedir bilmiyorum.'

Faili meçhul saldırıların arkasında kim var?

Irak'ta 1 Ekim'de başlayan ve en az 460 kişinin öldüğü protestolar devam ediyor. Gösterilere son dönemde, kimliği belirsiz kişilerce yapılan kışkırtıcı saldırılar da eklendi. Iraklı stratejist ve gazeteci Muhammed Ali Hekim ülkesinde yaşanan süreci ve bölgeye olası yansımalarını Aydınlık'a değerlendirdi

YAKUP ASLAN / TAHRAN

IRAK, uzun süredir yaşanan eylemlerle dünya gündeminde. Sokak eylemlerine ilişkin birçok yorum yapıyor. Her geçen gün sokak eylemlerinde ölü sayısının artması ve faili meçhul provokatif saldırılar kafaları karıştırıyor. Bir taraf yaşanan süreçten İran'ı sorumlu tutarken bir diğer taraf ABD-İsrail ve Körfez cephesini suçluyor. **Irak Al Naql Haber Ajansı Tahran temsilcisi Muhammed Ali Hekim**, ülkesinde yaşanan sürece ilişkin Aydınlık'ın sorularını yanıtladı.

'IRAK IRAKLILARINDIR'

■ Yaşanan süreci genel bir çerçevede toparlamaya çalışırsak Iraklılar neden sokakta? Eylemciler ne istiyor? Provokatif eylemlerin arkasında kimler var?

Zuhur ettiği ilk an Irak anayasasının 67'nci maddesine binaen protesto eylemleri barışçıldı. Ancak sonraki süreçte, protesto eylemlerine müdahil olan bozguncu unsurlar zuhur etti. Birçok kimse özellikle Suudi Hanedanlığı ve ABD'nin olayların arkasında olduğunu düşünüyor. Şahsi görüşüm bu olayların arkasında birinci derecede yayılmacı Siyonist Erk ve Birlesik Arap Emirlikleri (BAE) durmaktadır. Bu provokatörler barışçıl protesto eylemlerini rayından çıkardı. Halkın ve protestocuların haklı ve gerçekçi talepleri vardı. Hükümetin değişmesi ve Başbakanın istifa etmesi istendi. Başbakan Adil Abdul Mehdi istifa etti. Ancak buna rağmen etrafa saldıran, yakıp yıkan tahripkâr protestolar devam etti. Zira provokatörlerin asıl amacı ülkeyi kaosa sürüklemek, mevcut nizami tamamen değiştirmek ve özellikle bir Şii-Sünni çatışması körüklemektir. Iraklılar arasındaki bu çatışmayı Irak'ın orta bölgelerinden güney bölgelerine doğru tedricen yaygınlaştırmak amaç edinildi.

'2020 yılı kritik'

Muhammed Ali Hekim son olarak şu değerlendirmelerde bulundu:

"2020 önemli hadiselerin yaşanacağı yıl olacak. Zira Trump'ı ABD'de zorlu bir seçim beklemektedir. İran'ın bölgede ciddi bir nüfuzu ve ilişkileri mevcuttur. İran, Türkiye gibi, Milli Güvenliğini tehdit edecek veya tehlikeye atacak hiçbir oluşuma kayıtsız ve sessiz kalmayacaktır. Bölgesel işbirliği tesis edilmez ve mevcut bilinmezlik durumu bu şekilde devam ederse korkarım ki tüm bölgeyi kapsayacak büyük bir yıkıcı savaş kaçınılmaz olacaktır."

Ortaya çıkan tabloda Irak hudutları ötesinden gizli ajandaların devreye sokulduğunu gördük. Ancak şunun iyi bilinmesi gerekir: Biz Iraklılar meselelerimize dışardan birilerinin müdahale etmesine izin vermeyeceğiz. Irak Iraklılarıdır ve kendi meselelerimizi kendimiz çözebiliriz. Irak'ı ancak Iraklılar yönetecektir. Herhangi bir yabancı devletin Irak'ın içişlerine müdahale etmesine müsamaha göstermeyeceğiz.

'IRAK'TAKİ KAOS IRAN'A DA ZARAR VERİR'

■ Yaşanan süreçte İran'ın rolü olduğu yorumları var. Irak'ta eylemcilerin bir kısmı İran'ı içişlerine müdahale ile suçluyor. İran sürecin neresinde?

İran, bu olayların arkasında olamaz. Zira Irak'ın selameti ve güvenliği İran'ın selameti ve güvenliğidir. Irak'ın kaos yaşaması İran'a zarar verir. Bu sebeple İran Irak'ın istikrarlı ve huzurlu olmasını ister. Ayrıca Irak'ın güvenliği Suriye'nin, Lübnan'ın ve hatta Suudi Arabistan'ın güvenliği için de önemlidir. Bu sebeple tedavüle sokulan 'bu olayların arkasında İran olabilir' tezleri gerçeklikten uzaktır. İran için Irak önemli bir ülkedir. İran İslam Cumhuriyeti, Haşdi Şabi ve Irak halkının yanında, Irak'ın düşmanları Siyonist erk, ABD ve bazı Körfez ülkelerine karşı tavır almaktadır. İran, IŞİD terörüne ve onu besleyen mihraçlara karşı Irak halkının teröre ve işgale karşı mücadelesini desteklemektedir. Irak, İran'ın sağladığı destek sayesinde, bünyesine sokulan bu kanserden kendisini kurtarmıştır. İran İslam Cumhuriyeti'nin verdiği destek, Haşdi Şabi'nin mücadele azmi ve Sistani'nin fetvası olmasaydı IŞİD tehdidi ve taşıdığı tahripkâr hedefler sadece İran ve bölge için değil tüm alem için yıkıcı sonuçlar getirecekti. IŞİD terör örgütü ölüm makinesiydi. Sadece Irak halkını katletmediler, Irak'ı talan ettiler, yıktılar, binlerce insanı yurtlarından ettiler. Protesto eylemlerine sızan

provokatörler kitleleri yönlendirerek İran Konso-losluğuna karşı sürüklediler. Bu eylem için çok büyük meblağlar ödendi.

YENİ SÜREÇ NASIL İŞLEMELİ

■ Irak'ta önümüzdeki siyasi süreç nasıl işleyecek? Ve bu süreçte gördüğünüz olası riskler nelerdir?

Irak anayasasının 81'inci maddesine binaen, Başbakanın istifası veya herhangi bir sebepten mütevellit makamın boşalması halinde, sultası Cumhurbaşkanına intikal eder. Bu maddeye istinaden bugün Irak devletinin ve hükümetinin başı Cumhurbaşkanı Berhem Salih'tir. Bu esnada Irak Parlamentosu, hükümetin asli görevlerini yerine getirmesi amacıyla, yeni bir hükümet ve Başbakan seçilinceye kadar, geçici bir Başbakan tayin etmek için çalışmalarını sürdürmektedir. Ayrıca Sayın Sistani Irak'ta dayatılan mevcut Irak anayasasının değiştirilmesi için teklifte bulunmuştur. Irak kentlerinde sokaklara dökülen kitleler de bu talebi desteklemektedir.

Bağımsız seçkin yargı mensuplarından oluşacak bir Yüksek Seçim Kurulunun teşkil edilmesi ve nezih seçimlerin hemen yapılması zaruridir. Ardından Irak için yeni bir anayasa yapılmalıdır. Bu sağlandığı takdirde, kanaatim odur ki, sorunlarımız büyük ölçüde hal olacaktır. Bu olmaz ise ve mevcut durum girdabında debelendikçe, yabancı bölgesel devletlerin, Siyonist Erk'in ve ABD'nin de dahli oldukça Irak meçhule yolacaktır. Irak parlamentosu da çözüm için sorumluluk üstlenmez ve bu yönde ciddi adımlar atmaz ise durum çok daha vahim hale gelecektir. Ancak birçok krizin aşılmasında belirleyici olan, IŞİD'e karşı mücadelede ilham kaynağı olan dini merciler ile Iraklı siyasilerin birlikte çalışması sağlarsa bu krizin üstesinden daha kolay gelinebilir. Bu olmaz ve siyasiler rüşvet, fesat, iltimas ve makamlarını bencil çıkarları için kullanmakta ısrarcı olurlarsa o vakit 1 Ekim'de sokaklara dökülen halk bu siyasilerden kurtuluncaya kadar mücadelesine devam eder.

'PLANLARI BİTMİYEN MEZHEP ÇATIŞMASI'

■ Siyonist Erk derken tam olarak neyi kastediyorsunuz? Yani İsrail'in ülkeniz için yeni bir ajandası mı var?

IRAKLI GAZETECİ ANLATTI

Bir kez daha altını çizerek ifade edeyim; Irak'ta yaşadığımız toplumsal krizin haklı sebepleri vardır. Ancak ihmal edilmemesi gereken husus şudur ki Irak gibi bir ülkede Siyonizm her daim işin içindedir. Velakin Irak halkı bu planları her daim boşa çıkarmıştır. En bariz örneği Mesut Barzani'nin 'bağımsızlık seçimi veya referandumu' esnasında görüldü. Siyonist erk İsrail ve ABD'ye bel bağlayan Barzani'nin hayalleri suya düştü. Hayalini kurduğu 'Kürdistan' artık 80 sene geri düşmüştür. Türkiye, İran ve Suriye'nin ortaya koyduğu tavır da şüphesiz Irak halkının bölücülüğe karşı mücadelesine ivme ve zindelik katmış ve bu planlarının rafa kaldırılmasında önemli bir etken olmuştur.

Özellikle Barzani'nin Kürdistan hayali içinde Kerkük'e atf ettiği özel ilgi ve Kerkük'ü işgal ve ilhak etme projesi ile buradaki petrolü Suriye'de inşa edecekleri Akdeniz'e kadar uzanacak olan 'Kürdistan' üzerinden taşıma arzusu, Irak ordusu, Haşdi Şabi kuvvetleri ve halkın desteği ile rafa kaldırılmış ve paramparça edilmiştir. Saydığım bu üç komşu devletler Irak veya kendi toprakları üzerinde bu İsrail Siyonist plana asla izin vermeyeceklerdir. Büyük bir darbe alan Siyonist plan, Sünni-Şii, Şii-Şii, Sünni-Sünni, Şii-Kürt, Sünni-Kürt, Kürt-Türkmen, Arap-Kürt-Türkmen çatışmasını provoke etmek ve Irak'ı bitmeyen bir mezhep ve etnik ihtilafına ve savaşına sürüklemek istemektedir.

Çeviren: Prof. Dr. Mehmet Yuva

'Irak'taki ateş herkesi yakar'

■ Irak'ta siyasi bir çözüme ulaşılması ve mevcut ortamın devam etmesi ülkenizi ve bölgeyi nasıl etkileyecek?

İsrail, Irak halkının gücünü, Suriye, Lübnan ve Irak'ta ortaya koyduğu direniş azmini gayet iyi bilmektedir. İşgal ve bölücü planlara karşı Irak'ın sahip olduğu tarihi bilinci ve azmi idrak etmektedir. Bu sebeple Irak'ın kriz ve savaşlardan başını kaldırmaması için tüm araçları devreye sokmuştur.

Suriye yıllardır rahat yüzü görmedi, Lübnan krizlerle boğuşmaktan kurtulamıyor,

Irak'ta içinde bulunduğumuz durum iç acı değil... İtikadım odur ki, bölge mevcut kaos halini yaşamaya devam ederse, bölge bir bütün olarak meçhule ve çok daha kanlı savaşlara gebecektir. Bu krize ve ateşe Lübnan'da, Suriye'de, Irak'ta katkı yapan ve benzin döken Körfez ülkeleri kendilerini bu ateşten uzak tutacaklarını sanıyorlarsa büyük bir yanılğı içinde olduklarını bilmeleri gerekir. Zira Irak güvenli ve istikrarlı değilse kendileri de güvende olamazlar. Bu ateş onları da yakar.

BAŞSAĞLIĞI

1981-2019

Vatan Partisi Malatya eski İl Başkanı İsmail Yücekaya'nın sevgili kızı

AV. ÇİMEN

YÜCEKAYA DÜNDAR

aramızdan ayrılmıştır.

Tüm ailenin, arkadaşlarının ve sevenlerinin başı sağ olsun.

Ailesine sabırlar diliyoruz...

Celalettin DOĞAN, Hasan KAYAŞ, Cafer BOZAT, Erdoğan URAZ, Ali ÇOLAK, Celalettin ÖZDEMİR, Abdullah IŞIKLIĞİL, Süleyman KILIÇ, Merdan ALP, Halil KAYMAZ, Hasan Hüseyin ORHAN

MISIRLI GAZETECİ İSLAM FARAG AYDINLIK İÇİN YAZDI:

Mısır-ABD ilişkilerinde kırılma yaşanır mı?

ABD'nin, Mısır'ı Rus Su-35 savaş uçağı alması halinde yaptırım uygulamakla tehdit etmesi sonrası, Washington ve Kahire arasında kırılma yaşanma ihtimali tartışılmaya başlandı.

Mısır'a yapılan tehdidin bir benzeri, s-400'ler konusunda Türkiye'ye yapıldı. Fakat Ankara bu tehditlere aldırmadı ve Türkiye'nin ulusal çıkarlarına öncelik ver-di.

ABD Savunma Bakanı ve Dışişleri Bakanı'nın Mısır Savunma Bakanı'na gönderdiği, ülkeler arasındaki ilişki normlarını tamamen ihlal eden tehdit mektubu, Wall Street Journal tarafından yayımlandı. Söz konusu tehdit sonrası Kahire'nin ABD'nin baskısına boyun eğeceği yorumları yapıldı.

Bu tehdit ilk değil ve son da olmayacak. Nisan ayında, Mike Pompeo, Mısır'ın Rus Su-35 savaş uçaklarını alması halinde, yaptırım uygulayacaklarını ilan etti.

ABD Savunma Bakanlığı da, Mısır Hava Kuvvetleri Komutanı'na, uçakların satın alınmasının sonuçlarının ağır olacağı uyarısını yaptı.

MISIR-ABD İLİŞKİSİNİN KRİTİK NOKTALARI

Mısır ve ABD arasındaki ilişkileri değerlendirenken, göz önünde bulundurmanız gereken bazı noktalar var;

Mübarek'in devrildiği 25 Ocak 2011 Devrimi sonrasında Müslüman Kardeşler üyesi Muhammed Mursi Cumhurbaşkanlığı koltuğuna oturdu. Mursi döneminde Mısır, ekonomik, siyasi ve kültürel anlamda zayıfladı. Bugün, terörist gruplar İhvan'ı tekrardan iktidara taşımak için saldırılar düzenlemeye devam ediyor.

İçinden geçtiği hassas durum hesaba katıldığında, Mısır'ın özellikle ekonomik alanda ABD yardımına ihtiyacı olduğunu düşünenler çoğunlukta.

İlişkilerin bir diğer kritik noktasını ise uluslararası kurumlarda Mısır'ın taleplerinin ABD desteği olmadan karşılık bulmayışı oluşturuyor.

Örnek vermek gerekirse; Etiyopya, Rönesans Barajı projesiyle Mısır'ın Nil'deki su payını tehdit eden bir hamleyle girişti. ABD bu konuya da müdahil oldu ve bugün iki ülke arasın-

da müzakerelerde kilit bir rol oynuyor.

Bu durum, Mısır'ın Nil Nehri gibi hayatı bir konuda da ABD yardımına ihtiyaç duyduğunu gösteriyor.

Silah sistemleri konusu ise Mısır-ABD ilişkilerinin bir başka ayağını oluşturuyor. Mısır ordusunun kullandığı silahların çoğu Amerika'dan geliyor. ABD, özellikle bu noktadan Mısır üzerinde baskı kurmaya çalışıyor.

Ayrıca, ABD, Mısır-İsrail barış anlaşmasının karşılığında, Kahire'ye her yıl 1 milyar dolar askeri yardım yapmaya devam ediyor.

Yazının başında bahsettiğimiz ABD şantajlarına Mısır'ın vereceği cevabı değerlendirirken, bu noktadan gözden kaçırmamakta yarar var. Mısırlı yetkililerin kimi açıklamalarından, ABD'yle gerginliği yumuşatma mesajları verildiği sonucu çıkarılabilir.

RUS UÇAKLARI, MISIR İÇİN MİLLİ GÜVENLİK MESELESİ

Fakat gerçek şu ki, Mısır Rus savaş uçaklarını alma kararından vazgeçmedi. Rus medyasına göre, 26 adet Su-35 savaş uçağının satışı konusunda anlaşma-ya varıldı ve **ilk teslimat, 2020'nin başında yapılacak.** Mısır'ın Moskova Büyükelçiliği'nden yapılan açıklamada, Rus savaş uçaklarının satın alınması stratejik bir mesele olarak tanımlanırken, Mısır'ın milli çıkarlarını savunma noktasında, diğer ülkelere gelen baskılara boyun eğmeyeceği vurgulandı.

Mısır'ın, Rus savaş uçaklarını alma kararının altında pek çok neden yatıyor. Bazılarını sıralamak gerekirse;

1.ABD, İsrail'in askeri üstünlüğünü garanti altına almak için, Ortadoğu'daki ülkelere F-35 satmayı reddediyor. Mısır'ın Rus savaş uçaklarını alma kararı, bu duruma bir tepkidir.

2.Mısır'ın, güvenliğini ihtiyacı olan savaş uçağı almasını zorunlu hale getirmektedir.

3.Mısır ordusu, Mursi'nin devrilişi esnasında ABD'nin takındığı olumsuz tavır unutmadı ve silah kaynaklarını çeşitlendirme kararı aldı. (ABD, Mursi'yi deviren halk hareketini darbe olarak nitelendir-miş ve Mısır'a yaptığı askeri yardımları durdumuş, içinde helikopterlerin de bulunduğu ekipmanların tesli-

mini dondurmıştı)

Kahire yönetimi, ABD'nin İhvan'a verdiği desteği, ulusal çıkarlara karşı bir müdahale olarak değerlendirdi. Ve bu andan itibaren, tüm yumurtaları aynı sepete koymaktan vazgeçti.

Son birkaç yılda Mısır, Fransa'dan uçak ve uçak gemileri, Almanya ve İtalya'dan denizaltılar, ayrıca Rusya ve Çin'den silah ve ekipmanlar aldı. Bu yolla elindeki alternatifleri çoğaltma yoluna girdi.

Bugün Mısır ve ABD arasında yaşananlar, Mursi'nin devrilişi sürecinde iki ülke arasındaki gerginlikle karşılaştırılmaz. O dönemde durum ağırdı ve Mısır devleti çok zayıf bir durumdaydı.

Artık Kahire yönetiminin uluslararası alanda bir meşruiyet sorunu kalmadı ve pek çok ülke tarafından destekleniyor. Ekonomik alanda reformlar yapılıyor. Dolayısıyla, Mısır Devleti'nin ABD baskısıyla yüzleşmesi için daha elverişli koşullar olduğunu söyleyebiliriz.

Amerika, finansal ve siyasi alanlarda Mısır'a yönelik hamleler yapabilir fakat Kahire dünden daha güçlü bir durumda.

Geçmiş deneyimler, Mısır'ın müttelikleriyle olan sorunlarını kapalı kapılar ardında çözmeye konusunda iyi olduğunu gösteriyor. Fakat müttelikler aptalca hamlelere girişirse, Kahire satranç taşlarıyla sinir bozucu cevaplar verebilir.

Tarihin bu konuda söyleyecek çok şeyi var. Uluslararası koşulların ve Mısır'ın değiştiği doğrudur, ancak Mısır gerektiğinde doğru hamle yapmasını bilir.

Şampiyon babanın şampiyon kızları

TEKVANDODA Türkiye şampiyonluğu bulunan eski sporcu **Mahmut Doğan**'ın üç kızı da onun izinden giderek **kick boks**, muaythai ve boksta, **Türkiye, Avrupa** ve dünya şampiyonlukları elde etmeyi başardı. Antalya'da devlet memurluğu yapan **Mahmut Doğan**, gençliğinde Türkiye şampiyonu olduğu tekvandoyu, askerlik nedeniyle bırakmak zorunda kaldı. Üç kız babası Doğan, kızlarını da savunma sporlarına yönlendirdi. En büyük kızı Zeliha'nın muaythaide kazandığı Avrupa ve dünya şampiyonluklarının ardından, ondan etkilenen kardeşleri Zehra ve Sevgi de muaythai, kick boks ve boksta abla-ları gibi Türkiye ve Avrupa dereceleri elde etti.

'EVDE MADALYA KOYACAK YER KALMADI'

Sürekli antrenman yapan kızlarının cumar-

tesi günleri uyumak yerine saat 05.00'te sahile gidip koştuğunu söyleyen Doğan, "Spor sayesinde çocuklarım kötü alışkanlıklardan da uzak durdu. Evimiz kemer, kupa, madalya dolu. Evde koyacak yer yok. Her gittikleri yarışmada başarılarla imza atıyorlar. Hepsiyle gurur duyuyorum" dedi.

Çeşitli yaş kategorilerinde kick boks, muaythai ve wushuda 16 Türkiye birinciliği, muaythaide iki Avrupa ve bir dünya birinciliği, kick boksta dünya üçüncülüğü ve boksta Türkiye ikinciliği bulunan 21 yaşındaki **Zeliha Doğan**, spora babasının isteğiyle başladığını söyledi. Kick boksun ardından wushu ve muaythai ile de ilgilenmeye başladığını anlatan Zeliha, tüm sporlarda Türkiye birinciliği, Avrupa ve dünya dereceleri elde etmenin mutluluğunu yaşadığını dile getirdi. Sporla ilgili her türlü sorunda babası ve kardeşlerinin kendisine yar-

dımcı

o l d u -

ğunu belir-

ten Zeliha,

"Annem

kick boksa başlamamı hiç istemedi. Spora ilk

başladığımda 'Kızım yapmayın' diyen annem

de bu spora alışı. 'Anne, buram morardı' de-

diğimde 'Olsun kızım, geçer' diyerek motive

ediyor" diye konuştu.

Muaythaide henüz 13 yaşındayken dünya

şampiyonu olan, bu yıl da kick boksta Avrupa

şampiyonu olmayı başaran 18 yaşındaki

Zehra Doğan, ablasının başarılarını görek

spora başladığını dile getirdi. Kardeşleriyle yarış

çinde olduklarını vurgulayan Zehra, "2019'da

Macaristan'da gençlerde kick boks Avrupa

şampiyonu oldum. Sonra kardeşim dünya

üçüncüsü oldu. Evde 'Sen üçüncü oldun, ben şampiyon oldum. Ben senden daha iyiyim' gibi atışmalar oldu" ifadelerini kullandı. Muaythai, kick boks ve boksta üç Türkiye birinciliği ve muaythaide dünya üçüncülüğü bulunan ailenin en küçük kızı 17 yaşındaki **Sevgi Doğan** da an-

trenmanlarda performansı iyi olmadığına hükümlendiğini, sporcu kardeşlerinin kendisini alayarak destek verdiğini ifade etti. Ailedeki madalya yarışında bazen sinirlendiğini, bunun da kendisini daha hırslılandırıldığını belirten Sevgi, her zaman en iyisi olmak için çalıştığını söyledi.

Şampiyonluk UMUDU

Ligde bir dönem 16'ncı sıraya kadar düşen Beşiktaş, yakaladığı olağanüstü çıkış ile zirve yarışına ortak oldu. Kasımpaşa maçından Caner Erkin ve Umut Nayir'in gollerıyla 3 puan çıkaran Kara Kartallarda şampiyonluk şarkıları söylenmeye başladı

26 yaşındaki golcü oyuncu Umut Nayir, bu sezon üç kulvarda 13 maça çıktı, 6 gol attı, bir kez de gol pası verdi.

LİGDE son iki aylık dönemde sıra dışı bir çıkışa imza atan **Beşiktaş**, önceki gün Kasımpaşa deplasmanında bulduğu son dakika golüyle bir maçını daha galip tamamladı. **Umut Nayir**'in 90+5'inci dakikada kaydettiği galibiyet sayısı ile müsabakayı 3-2 kazanan ve puanını 27'ye yükselten siyah-beyazlılar, son 8 maçındaki 7'nci galibiyetini elde etti. İyi gidişini sürdüren Kara Kartallar, üst üste 6'ncı galibiyetini alarak puan tablosunda ikinciliğe yükseldi.

AVCI VE ÖĞRENCİLERİ LİGE DAMGA VURDU

Eylül ayında tribünleri dolduran **Beşiktaş** taraftarlarının sık sık istifaya davet ettiği teknik direktör **Abdullah Avcı**, 6 Ekim tarihinde **Vodafone Park**'ta oynanan **Alanyaspor** maçından itibaren çıkışa geçti. Emin adımlarla ligin zirvesine yaklaşan Avcı'nın ekibi, hücumda çok daha etkili bir görüntü verirken, savunmada da taşların yerine oturmasıyla son 8 maçında 22 puan topladı. Bir hayli heyecanlı geçen **Kasımpaşa** maçından da Umut Nayir'in son saniye golüyle 3 puan alan siyah-beyazlılar, sevincisi ile bütünleşip şampiyon-

Kanatlar arı gibi çalışıyor

LİGDE peş peşe aldığı galibiyetlerle futbol gündeminin ilk sırasına oturan **Beşiktaş**'ta kanat oyuncularının futbolu, siyah-beyazlıların çıkışındaki en önemli etken olarak göze çarpıyor. Son Kasımpaşa maçında da birçok kez sağ ve sol kanattan rakip sahaya hücum eden **Beşiktaş**, özellikle sağ bek **Gökhan Gönül** ve sol bek **Ca-**

luk havasına girdi.

AVRUPA LİGLERİNDE BENZERİ YOK

Siyah-beyazlı takım, Avrupa'nın en büyük 5 futbol ligi kabul edilen **İngiltere** (Premier Lig), **İspanya** (La Liga), **İtalya** (Serie A), **Almanya** (Bundesliga) ve **Fransa** (Ligue 1) dahil olmak üzere en alt sıralardan zirve mücadelesine katılan yegane takım olarak dikkat çekti. Süper Lig'in 6'ncı haftası itibarıyla bir galibiyet, 2 beraberlik ve 3 ye-

ner Erkin ile etkili oldu. Tecrübeli futbolcu **Gökhan Gönül**, maça iki gol pası ile damga vururken, bir diğer deneyimli oyuncu **Caner Erkin** de takımının ilk golünü kaydetti. Siyah-beyazlıların rakip filelere yolladığı son gol öncesinde de sağ açık olarak görev yapan **Jermain Lens** gol pasını verdi ve takımını galibiyete taşıyan isimlerin başına geldi.

niğiyle sadece 5 puan toplayan ve 16'ncı sıradaki kalan siyah-beyazlı takım, son 8 haftada hızlı bir yükselişe geçerek zirve yarışına ortak oldu.

Ligin 7 ve 8'inci haftalarını 12'nci sırada tamamlayan **Beşiktaş**, sonraki 3 haftayı 8'incilikte geçirdi. Süper Lig'in 12'nci haftasında 5'inci sıraya çıkan siyah-beyazlılar, 13'üncü haftada 3'üncü sıraya geldi. Çıkışı 14'üncü haftada da sürdüren **Beşiktaş**, Kasımpaşa karşısında 3 puanı hanesine yazdırarak ikinci sıraya yükseldi. Beşiktaş, Avrupa'nın 5 büyük ligi dikkate alındığında zirve yarış için en büyük çıkışı gösteren takım oldu.

WADA'dan Rusya'ya ağır ceza

DÜNYA Doping'e Mücadele Ajansı (WADA), doping kurallarına uymadığı gerekçesiyle **Rusya**'yı 4 yıl boyunca olimpiyat ve dünya şampiyonalarından men etti. **Dünya Doping'e Mücadele Ajansı'nın (WADA)** İsviçre'nin Lozan kentinde bulunan merkezindeki yönetim kurulu toplantısının ardından WADA Sözcüsü **James Fitzgerald**, açıklamalar da bulundu. Fitzgerald, toplantıda Rusya'nın global çaptaki büyük spor organizasyonlarından men edilmesine yönelik tavsiyelerin oy birliğiyle kabul edildiğini aktardı. WADA Sözcüsü, yönetim kurulunun, doping kurallarına uymadığı gerekçesiyle **Rusya**'yı 4 yıl boyunca olimpiyat ve dünya şampiyonalarından men ettiğini kaydetti. Karara göre Rusya, **2020 Tokyo Olimpiyatları** ile **2022 FIFA Dünya**

Kupası'nda yer alamayacak.

RUSYA KARARI CAS'A GÖTÜREBİLECEK

Rusya, WADA'nın kararını 21 gün içinde kabul edecek ya da **Uluslararası Spor Tahkim Mahkemesine (CAS)** götürülebilecek. Öte yandan Rusya, cezaya rağmen **UEFA**'nın WADA'nın büyük organizasyonlar listesinde bulunmaması nedeniyle ev sahiplerinden biri olduğu 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda yer alabilecek.

Rusya, ev sahipliği yaptığı Soçi kentindeki 2014 Kış Olimpiyatları'nda sporcularının devlet destekli sistematiik doping yaptığı iddiasıyla 2015'te men cezası almıştı. Güney Kore'nin Pyeongchang şehrinde düzenlenen 2018 Kış Olimpiyatları'nda 168 Rus sporcu, bağımsız olarak madalya mücadelesi vermişti.

Sorumsuz olmak

GALATASARAY-Brugge maçının uzatma dakikalarında; Diatta, Brugge'ün beraberlik golünü attı. Hala oynanacak 2-3 dakika vardı. Golden sonra san kartı olan Diatta formasını çıkardı, başka bir san kartı olan Brugge futbolcusu Mata korne direğini kıldı. İkisi de ikinci san kartlarını görüp takımlarını sahada 9 kişi bıraktılar. Galatasaray o 2-3 dakikada rahatlıkla galibiyete ulaşabilirdi. Olmadı. Çarşamba günü Brugge bu 2 önemli oyuncusundan yoksun olarak Real Madrid maçına çıkacak. Galatasaray PSG'yi yenerse; Brugge'ün kazanamaması durumunda temsilcimiz Avrupa Ligi'ne katılacak. Diatta ve Mata'nın davranışları tam bir sorumsuzluktur.

Ya Beşiktaş ve Trabzonspor'un Avrupa kupalarında as oyuncularını oynatmaması? Gruplarda son haftaya girilirken Trabzonspor 5 maça aldığı tek puanla grup sonuculuğunu garantiledi (!). Grubunun seri başı olan Beşiktaş da grup sonuncusu ve gruptan çıkma şansı yok. Kazanılacak her puanın UEFA kulüpler ülke sıralamasını etkileyece-

Cem ZEREN

halklailiskiler@aydinlik.com.tr

ği hassas bir yerdedir. Beşiktaş ve Trabzonspor'un Avrupa Ligi maçlarına yedek ağırlıklı kadrolarla çıkması, ülkemiz futboluna karşı sorumsuzluktur. Sanmasam da; perşembe günü bu sorumluluğu yerine getirmelerini dilerim.

Çocukluğumdan hatırladığım biri var. Austria Wien ile oynadığı Avrupa kupası maçında maçı bırakıp düşürdüğü kolyesini aramıştı. Avusturya ile oynadığımız milli maçta altı pastan rahatlıkla alabileceği topu rövaşata ile uzaklaştırmaya kalkması nedeniyle gol yemiştik. Hele bir de, hakemin yüzüne tükürmesini hatırlıyorum. Gördüğüm en sorumsuz oyuncu idi. Neyse ki, antrenörlüğü döneminde ülkemize hem kulüp hem milli takım düzeyinde kazandırdığı başarıların hatırasına ismi bende kalsın!

2014 Avrupa Atletizm Şampiyonası'nda 3.000 metre engelli finalinde son iki Avrupa Şampiyonası'nın Şampiyonu Fransız

Mahiedine Mekhissi Benabbad son 100 metreye rakiplerinin yaklaşık 20 metre önünde girdi. Üst üste üçüncü şampiyonluk kesindi. Son 100 metreyi formasını çıkarıp koştu. Yarış ilk sırada bitiren Benabbad, göğüs numarasız yarışı tamamladığı için disqualifiye edildi. Birakın hak ettiği altını, derecesi bile yoktu artık. Yılların emeğini bir anlık sorumsuzlukla heba etti.

Bir de yıllarca dünyanın saygısını kazanan sporcular vardır. Onlarca bağandan sonra bir bakarsınız bir organizasyonda doping ile suçlanırlar. Tüm o başarılarla gölge düşer. "Ne olurdu sanki, sporu bıraksaydı da dopingli yakalanmasaydı" diye üzülmüştünüz, sporunun bu sorumsuzluğu üzerine. 2001'de Üniversite Oyunları'nda altın, 2002'de Dünya Kupası ve Avrupa Şampiyonası'nda altın, 2003'de Dünya Şampiyonası'nda gümüş kazanarak efsaneleşmişti Süreyya Ayhan. 2004'te sakatlandığı dönemde dopingli madde ile yakalanınca ömür boyu spordan men edildi. Belki de, kullandığı ilaç yarışma amaçlı değildi; ama 2007'de dopingli yakalanması açıklanamadı! Ne büyük sorumsuzluk! Böyle bir şampiyonun ne yediği ne içtiği takip edilmez miydi? 2012'de Avrupa Şampiyonu, 2013'te salon Avrupa Şampiyonu olan, Olimpiyatlarda final koşan Nevlin Yanıt kısa mesafede gururumuz olmuştu.

2014'te ortaya çıkan doping ile Yanıt'ın kazandığı tüm madalyalar geri alındı. Bir sorumsuzluk tüm başarıları yok etti. Efsaneleşmiş nice atletimiz ekleriz bu isimlerin yanına; Esref Apak, Elvan Abeyegesse, Aslı Çakır, Binaz Uslu gibi.

Halil Mutlu'nun doping haberini okuduğumda da çok üzülmüştüm. 3 Olimpiyat, 5 Dünya ve 10 Avrupa Şampiyonluğu olan bir halterci, tüm dünya ona hayran. Bir efsane olarak sporu bırakacakken 2005'te dopingli yakalandı. Mutlu bilerek steroid almadığını belirtti, ona gerçekten inanıyorum. Buna sebep olanın sorumsuzluğu ne büyüktür! Nurcan Taylan da halterimizdeki kadın efsanesimiz; 6 Avrupa ve 2 Dünya rekoru sahibi. 2004'te Olimpiyat ve Dünya rekoru kırarak kazandığı altın unutulmaz. 6 Avrupa ve bir Dünya Şampiyonluğu da var. 2012'de dopingli yakalandı. Şimdi, rekorlarıyla hatırlanacak bir şampiyon, bir sorumsuzluk nedeniyle kafalarla soru işaretleriyle hatırlanıyor. İki kez Avrupa Şampiyonu ve birer kez de Dünya ve Olimpiyat üçüncüsü olan Sedat Arıtu da sonraki yıllarda dopingli yakalanan haltercilerimizden. Bu doping sorumsuzluklarının vebalinin tamamını sporculara yüklemek olmaz. Antrenörleri, kulüpleri, doktorları ve federasyonumuz; bu değerlerimizi doping iddialarından özenle korumalıydı. Küçük bir

sorumsuzluk büyük kayıplara neden oluyor.

Hep sporcular mı sorumsuz olacak? 2013 yılında Karşıyaka'nın Rus Krasni Kril'ya Samara ile oynadığı final maçında 3. çeyrekte Karşıyaka 17 sayı öndeydi. Karşıyaka sahasında Avrupa Kupası'nı kaldırmaya çok yakındı. Maça ısınmıştı, üstündü. Tribünden bir sorumsuz sahaya dolu bir su şişesi attı, zemin ıslandı. Sahanın sılırması zaman aldı. Karşıyakalı oyuncuların kafası maçtan koptu, vücutları soğudu. Hakemlerin tavı değişti. Taraftarın neşesi kaçtı. 17 fark kısa sürede eridi ve maçı 77-76 Rus ekibi kazandı. Bir seyircinin sorumsuzluğu bir yıllık emeğin yok olup gitmesine neden oldu. Bu sorumsuzluk nedeniyle, Pınar Karşıyaka'nın ve Ufuk Sarıca'nın eksik tek kupalarını almalan tam 6 yıl gecikti. Bu yıl, benzer sorumsuzlar yine ortaya çıkmazsa bu eksik kupa da gelecek!

Kısaca, emperyalizmin kadın üzerinden ülkemize yapacağı saldırıların farkında olup bunu yazmak sorumluluktur. Kendisine her zaman saygı duyan yoldaşının bu sorumluluğunu arayıp sormadan sorumsuzluk diye tanımlamak sorumsuzluktur. Asıl sorumsuzluk; onlarca yılın onurlu duruşuyla büyük bir saygı kazanmışken, Sorosçuların peşine takılıp bu onurlu geçmiş heba etmektir! Umanım bu geçmişine yaklaşan sorumluluğunun farkına varır!